Kuvendi Komunal Mitrovicë

Skupština Opštine Mitrovica

Plani Rregullues Urban
"ILIRIDA"
2010 - 2025+

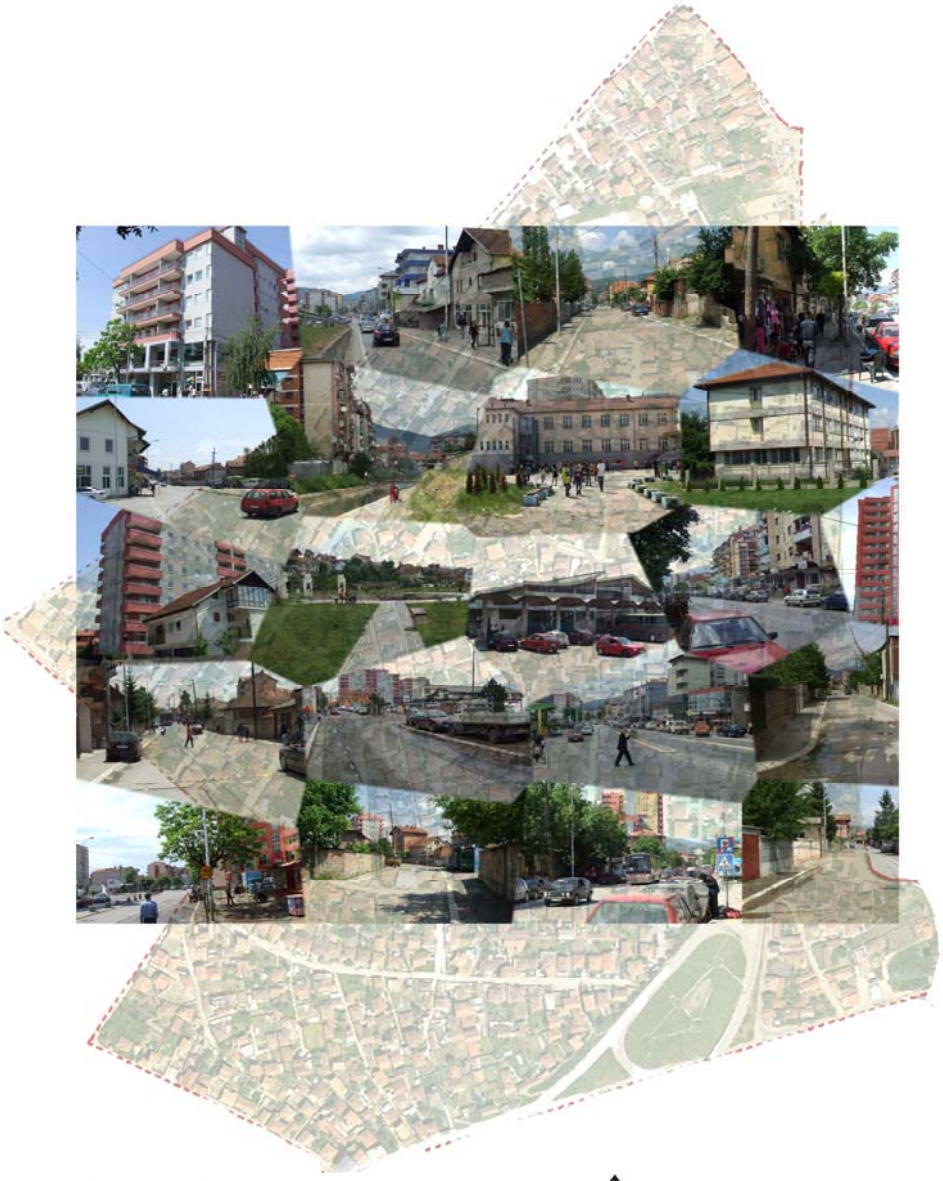

Profili Urban

Tetor, 2011

LINPROJEKT

Bartës i projektit

Kuvendi Komunal i Mitrovicës

Drejtoria për planifikim dhe urbanizëm

Hartues i projektit

LINPROJEKT

Lin-Projekt sh.p.k.

Rr. Mbretëresha Teutë p.n. Mitrovicë, Republika e Kosovës

Tel. / Fax +381 (0)28 534 717

www.linprojekt.com e-mail: linprojekt@hotmail.com

Udhëheqës i projektit	Fejzullah Haxhani i.d.a.
Planerët	Luan Kabashi i.d.a.
	Sami Zeka i.d.a.
	Jusuf Haxhimehmeti i.d.a.
Projektuesit	Hylki Salihu i.d.a.
	Ismail Syla i.d.a.
Hartuesit	Isa Jashari i.d.a.
	Erduan Jashari bach.a.
	Njomza Januzi bach.a.
Anketimi	Florent Haxhimehmeti bach.gj. Fisnik Beka bach.j. Faik Presheva grupi i Studentëve
Inçizimi Gjeodezik	Florent Haxhimehmeti bach.gj.
Komunikacioni	Sejdi Berisha i.d.k.
Instalimet Eelektrike dhe Telefonike	Lulzim Bunjaku i.d.e. Ilir Tahiri bach.e.
Instalimet e Ujësjellësit dhe Kanalizimit	Hatixhe Haxha i.d.h. Isak Abazi i.a.

Përmbajtja

			faqe
		Plani Rregullues Urban "Ilirida" - **HYRJE**	4
1 .		**PIKËNISJE**	5
1.1		Rrethanat determinuese	5
1.2		Historiku i planifikimeve	5
1.3		Organizimi dhe aktorët kyq	6
1.4		Procesi i mbarëvajtjes	6
1.5		Materialet e marra për bazë	7
2 .		**SEKUENCAT ORIENTUESE NGA PZHU**	9
2.1		Skenari dhe mesazhi nga koncepti i PZHU-së	9
2.2		Dendësia e ndërtimit të zonave	10
2.3		Zhvillimi i kuartireve (lagjeve)	12
2.4		Ilirida	13
3 .		**VIZIONET DHE SYNIMET**	15
3.1		Vizioni për të ardhmen e ILIRIDËS	15
3.2		Synimet zhvillimore	15
I .		**ANKETIMET DHE MATJET GJEODEZIKE**	17
I.1		Anketimet	18
I.2		Matjet gjeodezike	44
I.3		Kufijtë e zonës së ILIRIDËS	45
I.4		Prona - Statusi i pronës dhe pronësisë	45
II .		**PROFILI URBAN-GJENDJA EKZISTUESE**	49
II.1		Pozita topografike	50
II.2		Historiku dhe aktualiteti i ndërhyrjeve	52
II.3		Vendbanimet joformale	54
II.4		Popullsia-Numri i popullsisë të zonës 'ILIRIDA'	54
II.5		Ekonomia	57
	5.1	Punësimi	57
	5.2	Degët e ekonomisë	58
II.6		Banimi	61
	6.1	Terenet e banimit dhe zonat e përziera	61
	6.2	Fondi banesor	63
	6.3	Gjendja aktuale	67
	6.4	Mbindërtimet	69

II.7		Infrastruktura sociale dhe kulturore	70
	7.1	Infrastruktura sociale – Arsimi	70
	7.2	Infrastruktura sociale - Shëndetësia	73
		Entet shëndetësore	73
		Entet për përkujdesje	73
	7.3	Infrastruktura kulturore, trashëgimore dhe fetare	73
		Institucionet kulturore e zbavitëse	73
		Objektet e trashëgimisë kulturore	73
		Objektet fetare dhe të kultit	74
	7.3	Infrastruktura e objekteve të sigurisë publike	74
II.8		Infrastruktura teknike	75
	8.1	Energjia elektrike	75
	8.2	Rrjeti i ujësjellësit dhe furnizimi me ujë të pijshëm	77
	8.3	Largimi i ujërave të ndotura (fekale dhe atmosferike)	80
	8.4	Ngrohja / Furnizimi me ngrohje	82
	8.5	Telekomunikimet	82
II.9		Infrastruktura rrugore dhe komunikacioni	84
	9.1	Rrjeti rrugor	84
	9.2	Trafiku publik	85
	9.3	Qarkullimi i këmbësorëve, biçiklistëve dhe të hendikepuarve	85
	9.4	Vendparkingjet për automjete	85
II.10		Peisazhi, mjedisi dhe hapësirat e lira për pushim dhe rekreacion	86
	10.1	Hapësirat përreth lumenjve	86
	10.2	Hapësirat publike – parku i qytetit, gjelbrimi dhe sheshet	86
	10.3	Hapësirat e lojërave për fëmijë	88
	10.4	Hapësirat sportive	88
II.11		Ambienti (toka, uji, ajri)	88
	11.1	Problematika e ndotjeve industriale (toka, uji, ajri)	88
	11.2	Prioritetet në lëmin e mbrojtjes së ambientit	89
II.12		SWOT Analiza dhe përmbledhja e njohurive	90
	12.1	SWOT Analiza	90
	12.2	Përmbledhje e njohurive	96

LINPROJEKT

Plani Rregullues Urban - ILIRIDA

Hyrje

1 . PIKËNISJE

1.1 Rrethanat determinuese

Bazuar në ligjin Nr. 03/L-106 për ndryshimin e ligjit mbi Planifikimin Hapësinor të Kosovës Nr.2003/14, komunat obligohen për të punuar planet hapësinore komunale (Planin Zhvillimor Komunal) dhe planet urbanistike (Planin Zhvillimor Urban dhe Planet Rregulluese Urbane).

Në këtë kontekst Komuna e Mitrovicës ka hartuar dhe në Maj të vitit 2009 ka aprovuar Planin Zhvillimor Komunal (PZhK) dhe Planin Zhvillimor Urban (PZhU) duke përcaktuar qëllimet afatgjata për një zhvillim të qëndrueshëm ekonomik, social dhe hapësinor dhe njëkohësisht duke krijuar bazën për hartimin e Planeve Rregulluese Urbane.

Në suazat e këtyre zhvillimeve planifikuese bënë pjesë edhe hartimi i Planit Rregullues Urban 'Ilirida' – perimetri i punës së të cilit përfshinë hapësirën urbane të lagjes Ilirida të përkufizuar me Planin Zhvillimor Urban të Mitrovicës .

1.2 Historiku i planifikimeve

Historiku i planifikimeve hapësinore të kësaj zone nuk është gjithaq i pasur mirëpo ndarjet e parcelave dhe kushtet urbane për lejimin e ndërtimit të objekteve janë dhënë mbi bazën e elementeve planifikuese gjatë viteve 60, 70 - 80.

Në këtë kontekst mund të konkludojmë se hapësira urbane e përkufizuar si lagjja 'Ilirida' sipas PZHU do bëhet me plan rregullues urban për herë të parë në procedurë të rregulltë pas përfundimit dhe rrumbullakësimit të plotë të këtij proçesi.

1.3 Organizimi dhe aktorët kyq

Organizimi faktik i hartimit të projektit - Planit Rregulativ 'Ilirida' bëhet :

I. Nga ana e kontraktuesit të punës Linprojekt Sh.p.k. stafi profesional i së cilës është përgjegjës për menaxhimin e projektit gjerë në aprovim,

II. Nga ana e komunës Drejtoria për Planifikim dhe Urbanizëm (DPU), gjegjësisht drejtori i cili është përgjegjës dhe partner kontraktues .

Gjatë hartimit të Planit Rregullues Urban 'Ilirida ' pretendohet komunikimi i vazhdueshëm me përfaqësues të Administratës Komunale, të organizatave vendore dhe me përfaqësues të grupeve të afektuara. Momenti dhe pjesë marrja e këtyre aktorëve do të përcaktohet nga grupi drejtues.

1.4 Procesi i mbarëvajtjes

Programi i punës pason në IV faza:

Faza e I-rë e punës: Ka paraparë realizimin

- E anketimeve të detajuara me pronarët – qytetarët sipas zonave të parapara të anketimit,
- E matjeve gjeodezike në terren (të pronave, objekteve, infrastrukturës rrugore, infrastrukturës teknike etj.).

Faza e II-të e punës: Punohet Profili urban i gjendjes ekzistuese

Faza e III-të e punës: Punohet Koncepti i Planit rregullativ urban

Faza e IV-të e punës: Masat dhe dispozitat për implementim.

1.5 Materialet e marra për bazë

Në vazhdim pasojnë materialet e marra për bazë e të cilat ofrojnë bazën kryesore që duhet pasur parasysh gjatë punimit të Planit Rregullues Urban 'Ilirida" .

- Ligji mbi Planifikimin Hapësinor të Kosovës

Planifikimi i hapësirës në Kosovë duhet ti përshtatet standardeve ndërkombëtare dhe të jetë i bazuar në ligjin Nr. 03/L-106 për ndryshimin e ligjit mbi Planifikimin Hapësinor të Kosovës Nr.2003/14. Synimi kryesor i tij është që të arrihet një planifikim dhe zhvillim hapësinor racional - një baraspeshë në mes të zhvillimit në njërën anë dhe ruajtjes së sipërfaqeve të lira e mbrojtjes së ambientit në anën tjetër.

- Udhëzimi administrativ për Planin Rregullues Urban

Me Udhëzimin administrativ Nr.02/05 mbi elementet themelore të Planit Rrregullues Urban, Ministria e Planifikimit Hapësinor përcakton direktivat për përpunimin dhe përmbajtjen e temave më rëndësi vitale për Planin Rregullues Urban.

Qëllimi kryesor i Udhëzimit administrativ është që komunave tu jepet mbështetje gjatë përcaktimit të shfrytëzimit të hapësirave, caktimit të rregulloreve për mbrojtjen dhe zhvillimin e hapësirës për jetesë, si dhe për identifikimin e aktiviteteve qenësore ekonomike dhe hapësirave për zhvillim.

- Ligjet tjera dhe rregulativat shtetërore
  - Ligji për mbrojtjen e mjedisit
  - Ligji mbi ndërtimin
  - Ligji mbi token ndërtimore, Gazeta Zyrtare e Kosovës Nr. 14/80 (3)
  - Ligji mbi Trashëgiminë kulturore, Gazeta Zyrtare e Kosovës Nr.....

- Ligji mbi pronën, Gazeta Zyrtare Nr. 6/80
- Ligji mbi ekspropriimin, Gazeta Zyrtare e Kosovës, Nr. 45/81
- Ligji për privatizim i Agjensionit Kosovar të Privatizimit.

- Plani hapësinor i Kosovës

Plani Hapësinor i Kosovës si projekt multisektorial, influencon në mënyrë aktive planifikimin në rrafshin lokal PZHK / PZHU dhe jetëson principet e ,,praktikës së mirë'' në fushën e planifikimit të hapësirës.

- Plani Zhvillimor Komunal (PZHK)

Plani Zhvillimor Komunal i aprovuar në Maj 2009 si plan multisektorial, përcakton synimet afatgjata të zhvillimit ekonomik, social dhe hapësinor të Komunës. Ky dokument përmban elementet për zhvillimin e zonave urbane dhe fshatrave dhe jepë një pasqyrë mbi ndikimin socio-ekonomik dhe ekologjik.

- Plani Zhvillimor Urban (PZHU)

Plani Zhvillimor Urban i aprovuar në Maj 2009 si plan strategjik multisektoral, parashikon zhvillimin dhe menaxhimin e zonave urbane të paktën për pesë vitet e ardhshme.

2. SEKUENCAT ORIENTUESE NGA PZHU

2.1 Skenari dhe mesazhi nga koncepti i PZHU-së

Sipas Planit Zhvillimor Urban planifikimi i zhvillimit hapësinor të qytetit bazohet në skenarin e qytetit kompakt, me kufizim të qartë të vendbanimit dhe me dendësim ku potencialet e brendshme do të gjejnë përdorim, ndërsa peisazhi do të ruhet dhe brigjet e lumenjve do të mbesin të lira.

Mitrovica do të zhvillohet më tutje si qytet kompakt dhe i dendësuar. Me qëllim të kufizimit të rritjes së paplanifikuar të vendbanimit, qyteti duhet ta definoj qartë kufirin e tij në raport me hapësirën përreth dhe në kuadër të këtij kufiri të pranoj popullsinë e paraparë deri më 2025.

Zonat e pa ndërtuara në mes akseve kryesore do të kyçen dhe ato të kyçurat do të avansohen me dendësime të caktuara, kurse zgjerimet e vendbanimeve do të harmonizohen me infrastrukturën e re rrugore dhe teknike.

Zonat ekzistuese te zanatit dhe industrisë do të kyçen më mirë dhe do të pasoi një zgjerim i dukshëm i tyre, kurse zona kufitare e lirë dhe natyrore do të mbrohet.

Lidhjet tangjenciale dhe ato unazore do të shtohen. Rrjeti i brendshëm i rrugëve të qytetit do të plotësohet për të kyçur edhe zonat e pa kyçura të vendbanimit. Rruga qarkore (bypass) do të zgjatet si rreth jugor deri mbi Ibër dhe nga ana lindore do të lidhet me rrugën kryesore drejt Prishtinës.

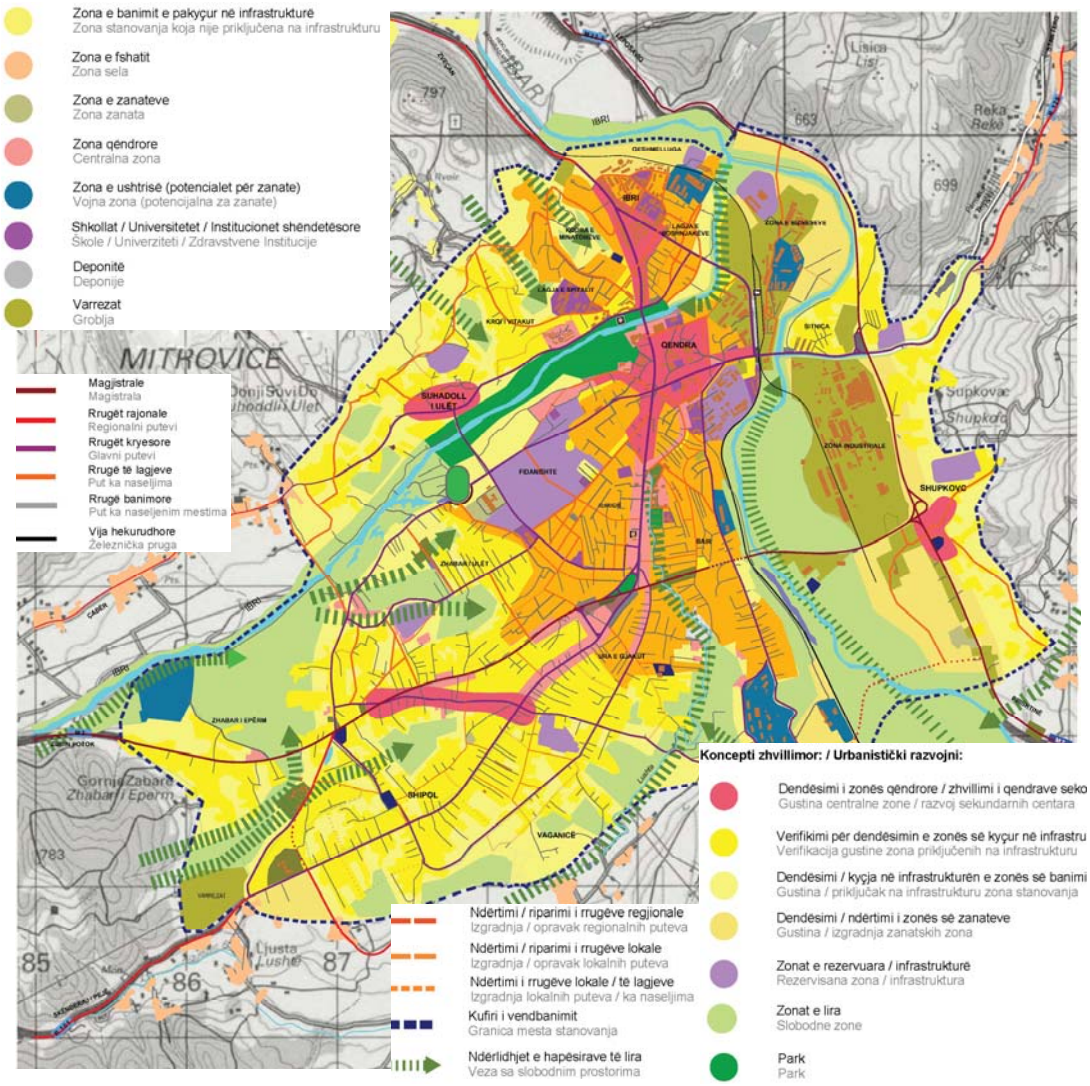

Hartografika 1: Koncepti i PzhU – së

2.2 Dendësia e ndërtimit të zonave

Dendësia e ndërtimit duhet të jetë në përputhshmëri të plotë me parametrat ofrues të infrastrukturës rrugore, teknike, sociale, arsimore etj. dhe njëkohësisht duhet të siguroi plotësimin e kushteve të ndriçimit natyror, ajrosjes dhe për zjarrfikës.

Dendësia e ndërtimit më saktësisht rregullohet me planet rregullative urbane për zona të caktuara por si orientim duhet të shërbejnë këto vlera drejtuese.

	Zona	Koeficientët e ndërtimit	Katet
	Qendra e qytetit / Zona e qendrës	max 3.0	IV - X
	Qendrat sekondare dhe zonat e përziera përgjatë akseve kryesore	max 2,0	III - VI
	Zonat e banimit dhe të përziera dhe të dendësuara të qytetit,	max 1,2	II - V
	Zgjerimi i vendbanimeve, zona banimi me dendësi mesatare	max 0,8	II – IV
	Zonat e fshatit dhe ato me shtëpi private	max 0,6	I - III

Pason harta e dendësisë së banimit të zonave urbane sipas PZHU – së

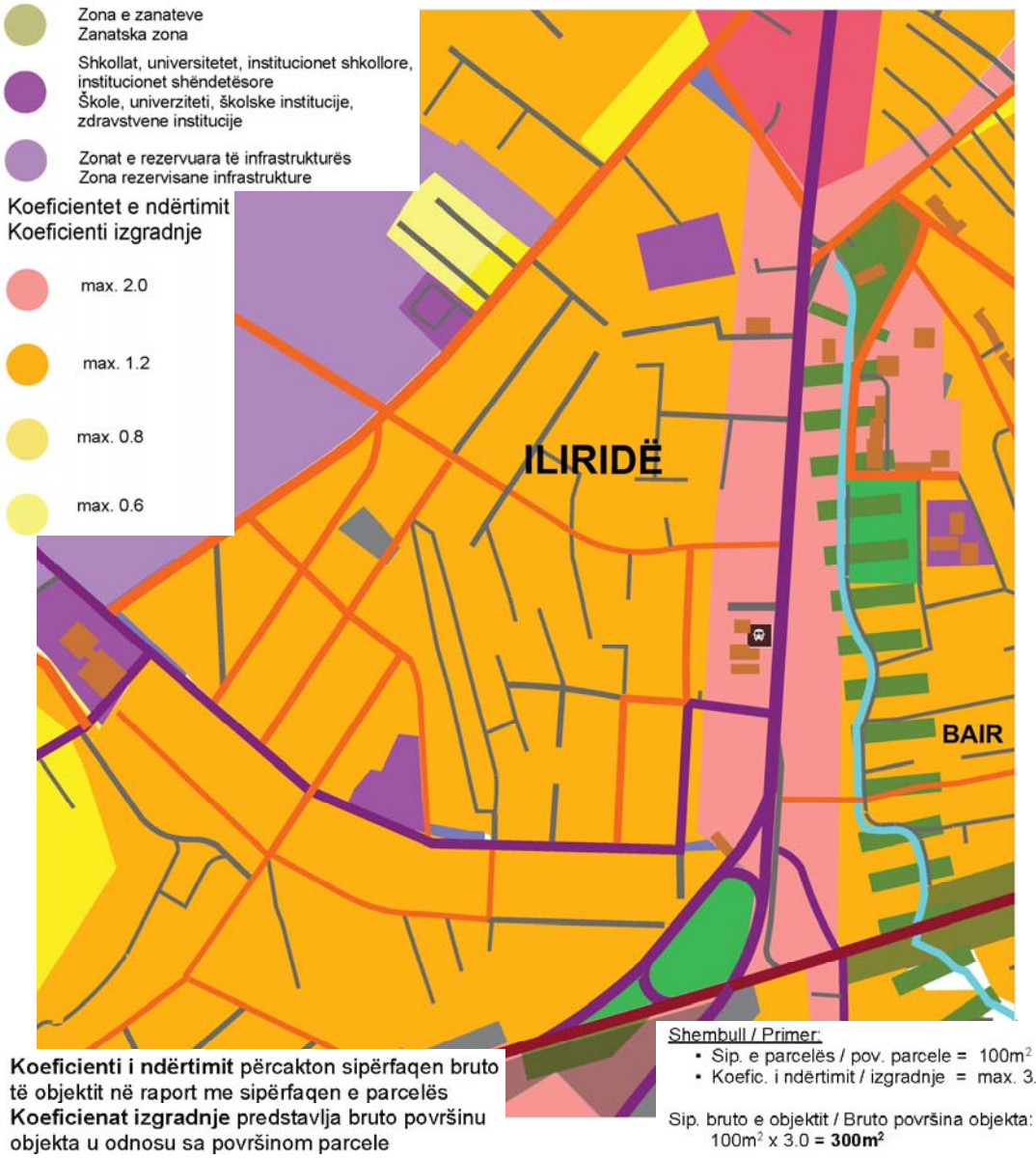

Hartografika 2: Dendësia e ndërtimit të zonave qendrore të banimit dhe të përziera

2.3 Zhvillimi i kuartireve (lagjeve)

Karakteristikat themelore të Mitrovicës janë përshkruar sipas ndarjeve zonale të prezantuara në pesë pjesë kryesore. Shpërndarja e vendbanimeve brenda zonës së qytetit është përgjatë akseve rrugore, të cilat kanë lidhje tangjenciale dhe unazore.

Gjithësejt janë pesë kuartire (Lagje): Mitrovica Veriore, Mitrovica Jugore, Qendra, Mitrovica Lindore dhe Mitrovica Perëndimore.

Karakteristikat themelore të zonimeve mbështeten në ndarjen në kontekstin e përbërjes gjeomorfologjike të terrenit, zonave funksionale, si dhe vetë madhësisë së sipërfaqeve të zonave.

Hartografika 3: Zonimi Urban sipas PZHU-së

2.4 ILIRIDA

Ilirida si lagje e përkufizuar me Planin Zhvillimor Urban mbulon një sipërfaqe teritori prej rreth 55 Ha dhe përkufizohet nga ana verilindore me lagjet Qendra dhe Bairi, nga ana jug-juglindore pergjatë magjistrales së Adriatikut me lagjen Ura e Gjakut, nga ana jugperëndimore me lagjen Zhabari i Poshtëm dhe në veriperëndim me lagjen Fidanishte.

Bënë pjesë në hapësira urbane me frekuentim të mesëm kah i larti si rezultat i dendësië vetanake dhe afërsisë së drejtëpërdrejtë me Qendrën – zonën më frekuentive të qytetit.

Elemente të planifikimit hapësinor të kësaj zone i hasim gjatë viteve 60 – ta, me kontinuitet gjatë viteve 70 - 80 dhe kjo shënon periudhën kohore gjatë së cilës ndërtimi i objekteve dhe kushtet urbane teknike mbi bazën e elementeve të planifikimit urban shenojnë densitetin më të lartë.

Në aspektin urban oferta trashëgimore dhe oferta kulturore e sportive në këtë zonë nuk janë të lakmueshme, por ofrimi i sa më shumë sipërfaqeve të gjelbërta, pastërtisë dhe lulishteve mund të jenë vlera që e ngrisin kualitetin e jetës së vetë banorve në veçanti dhe të qytetit në përgjithësi.

Element i rëndësishëm është komunikacioni në këtë zonë dhe lidhjet me rrugët kryesore, me qëllim që të shkarkohet qendra e qytetit. Gjithashtu planifikimi i shtigjeve të biçikletave dhe përfshirja eventuale e zonës në rrjetin e trafikut urban do ti japin kualitet kategorisë së mobilitetit në përgjithësi.

Sipas Planit Zhvillimor Urban dendësimi i hapësirave dhe shfrytëzimi më racional i tokës në Iliridë, me koeficientë të shfrytëzueshmërisë më të lartë lejohet vetëm përgjatë akseve të rrugëve kryesore.

Shfrytëzimi i hapësirave të Iliridës parashihet sipas këtyre destinimeve:

- Banim
- Shërbime tregtare dhe gastronomike
- Arsimim fillor dhe shëndetësi primare
- Elemente infrastrukturore rrugore

Hartografika 4: Ilirida

3. Vizioni dhe Synimet

3.1 Vizioni për të ardhmen e Iliridës

Bazë për hartimin e Planit Rregullues Urban 'Ilirida' është Plani Zhvillimor Komunal (PZHK 2009-2025+) dhe Plani Zhvillimor Urban (PZHU 2009-2025+) i Mitrovicës.

Kontinuiteti urban i lagjes, tradita arsimore,
mjedisi i shëndoshë dhe i sigurtë për të gjithë

janë pjesët vizionare për të ardhmen e Iliridës, të shkëputura nga Deklarata e vizionit për komunën dhe qytetin e Mitrovicës sipas PZHU-së :

3.2 Synimet zhvillimore

3.2.1 Synimet kryesore dhe synimet e pjesërishme

Synimet kryesore të planit rregulativ urban 'Ilirida' janë krijimi i bazave, kushteve, dhe hapave të nevojshëm për zhvillim të qëndrueshëm urban, ekonomik, social dhe ekologjik për periudhën kohore për 20-25 vitet e ardhshme.

Synimet kryesore të Planit Rregullues Urban 'Ilirida' janë:

- Avansimi i integrimit urban
- Zhvillimi dhe qëndrueshmëria e veprimtarive ekonomike
- Ngritja e kualitetit të jetesës
- Infrastrukturë bashkëkohore sociale
- Infrastrukturë bashkëkohore teknike dhe rrugore
- Mbrojtjen dhe ngritjen e kualitetit mjedisor

Synimet e pjesërishme të Planit Rregullues Urban 'Ilirida' janë:

1. Avansimi i integrimit të qytetit duke ofruar hapësirë për jetesë dhe bashkëjetesë të qetë e të sigurtë duke u bazuar në komunikim, participim, bashkëpunim dhe tolerancë;
2. Ofrimi dhe krijimi i parakushteve për përmbushjen e nevojave të të gjithë banorëve të kësaj zone hapsirore urbane;
3. Sigurimi i qëndrueshmërisë ekonomike - rritjes së mundësisë për vende të punës duke krijuar parakushtet hapësinore e infrastrukturore.
4. Riaktivizimi dhe ridestinimi i zonave me infrastrukturë ekzistuese në përputhje me PZHU.
5. Zgjerimi dhe përmirësimi i gjendjes së objekteve ekzistuese të infrastrukturës arsimore, shëndetsore dhe sociale;
6. Përmirësimi dhe zhvillimi i mëtejmë i infrastrukturës rrugore dhe ndërtimi i rrugëve të reja sipas standardeve;
7. Përmirësimi dhe zhvillimi i mëtejmë i infrastrukturës teknike: ujësjellësi, kanalizimi, rrjeti elektrik, rrjeti i internetit, rrjeti kabllovik, telefonia, etj;
8. Eliminimi i pikave ndotëse dhe ngritja e nivelit të kushteve higjieno sanitare dhe mundësive për banim, punë, argëtim, rekreacion, gjelbërim etj;
9. Mbrojtja e gjelbërimit dhe shfrytëzimi i hapësirave gjelbëruese për argëtim dhe pushim;
10. Shfrytëzim racional dhe ekonomik i tokës ndërtimore ,
11. Për persona me aftësi të kufizuara, pleq, fëmijë dhe ata që jetojnë me ndihma sociale, qasje gjithëpërfshirëse në të gjithë sektorët e komunitetit;
12. Mirëmbajtja e rrjetit ekzistues të energjisë elektrike
13. Riaktivizimi dhe përmirësimi i trafikut lokal urban
14. Ndërtimi i rrjetit për komunikacion të këmbësorëve, biciklistëve etj.

LINPROJEKT

Plani Rregullues Urban - Ilirida

I.

ANKETIMET DHE MATJET GJEODEZIKE

I. Anketimet dhe matjet gjeodezike

Në suazat e procesit të mbarëvajtjes dhe programit të punës është paraparë si fazë e I-rë realizimi i anketimeve me pronarët - qytetarët e lagjes Ilirida dhe matjet gjeodezike në suazat e saj.

I.1. Anketimet

Që realizimi i anketimeve në terren të jetë më i detajuar, më praktik dhe më i sakt është bërë ndarja e tërë territorit të lagjes Ilirida në 22 zona anketimi.

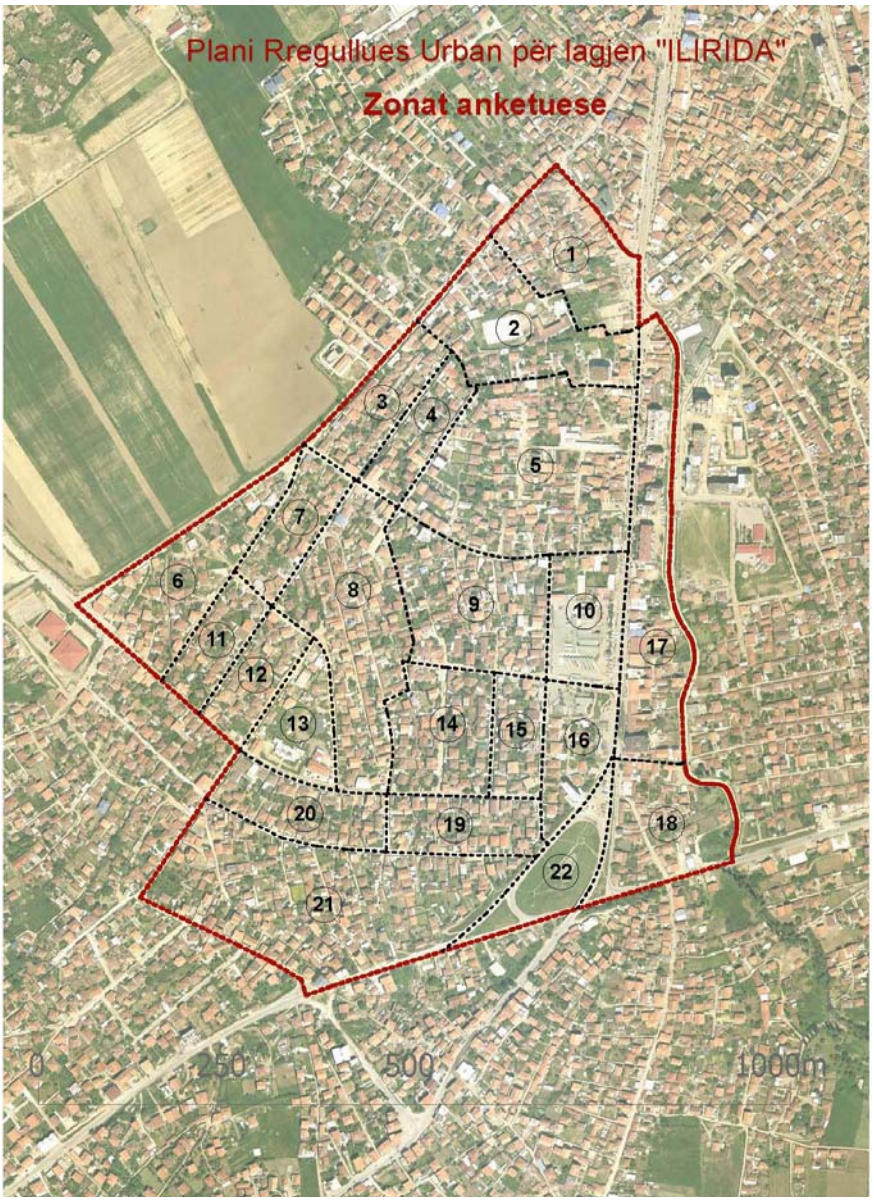

Hartografika 5: Ndarja e zonave për anketim

Formulari - pyetësori për realizimin e anketimeve me qytetarët është punuar në dizajn praktik dhe me përmbajtje të atillë që gjatë hartimit të profilit të kemi sa më shumë të dhëna dhe sa më shumë detaje. Pason forma e formularit anketues (përmbajtja në dy faqe).

Anketimet – pasojnë Rekapitulimi i anketimeve në formatin Excel, si dhe grafiku i këtyre anketimeve.

KUVENDI KOMUNAL MITROVICË

LINPROJEKT

PLANI RREGULLUES URBAN për lagjen "ILIRIDA"

Emri dhe mbiemri i pronarit / ndërmarrjes, biznesit	Zona	Nr. i objektit
Adresa / Rruga	Kati	Nr. i banesës

1. PRONA

Sipërfaqja e pronës: _____ (ari)

☐ Pronë private
☐ Pronë komunale / publike
☐ Pronë shoqërore nën AKP

2. OBJEKTI

Destinimi

☐ Obj. banimi individual
☐ Obj. banimor-afarist individual
☐ Objekt tregtar
☐ Objekt shërbyes
☐ Objekt prodhues
☐ Objekt sportiv
☐ Tjera _____
☐ Obj. banimi kolektiv
☐ Obj. banimor-afarist kolektiv
☐ Objekt hotelier
☐ Objekt administrativ
☐ Objekt arsimor
☐ Objekt shëndetësor

Letërnjoftimi

Etazhiteti: _____ ***Viti i ndërtimit***: _____

Sipërfaqja e objektit: Përdhesa: _____ m² Totali: _____ m²

Leja e ndërtimit: ☐ Po ☐ Jo ☐ Nuk ka informatë

Arkitektura

☐ E re / Bashkëkohore ☐ E vjetër / Tradicionale ☐ E përzier

Gjendja ekzistuese

Konstruksioni i objektit: ☐ Qerpiç ☐ Dru ☐ Gur ☐ Beton i armuar ☐ Tulla masive ☐ Metalik

Mbulesa e objektit: ☐ Tjegulla ☐ Llamarinë ☐ Sallonit ☐ Tegollë ☐ Tjetër _____

Gjendja e objektit: ☐ E mirë ☐ Gërmadhë ☐ E mesme ☐ E papërfunduar ☐ E dobët ☐ Punishte ndërtimi

Fasada e objektit: ☐ E përfunduar ☐ E papërfunduar ☐ Tullë fasade ☐ Termike ☐ Suvatim ☐ E kombinuar

3. OBJEKTET PËRCJELLËSE

☐ Depo dim. (_____) m ☐ Kuzhinë verore dim. (_____) m
☐ Garazhë dim. (_____) m ☐ Të tjera _____ dim. (_____) m

Posedimi i automjeteve:
☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ Nuk ka informatë

Vendparkimi:
☐ Garazhim ☐ Parking privat
☐ I pazgjidhur ☐ Parking

4. MBINDËRTIMI

☐ Ka mbindërtim ☐ S'ka mbindërtim
☐ Mbindërtim banesor ☐ Mbindërtim afarist ☐ Të tjera _____

Katet e mbindërtuara:
☐ 1 ☐ 2 ☐ Nënkulmi ☐ Të tjera _____

5. TË DHËNA PËR OBJEKTE KOLEKTIVE DHE PUBLIKE

Gjendja e ashensoreve:
☐ Funksionon ☐ Nuk funksionon ☐ Nuk ka

Shkallët evakuese dhe për mbrojtje nga zjarri:
☐ Ekzistojnë ☐ Nuk ekzistojnë ☐ Jo funksionale

Pjerrina / rampa për persona me nevoja të veçanta:
☐ Ekziston ☐ Nuk ekziston dhe s'ka nevojë
☐ Nuk ekzistojnë dhe ka nevojë

6. MJEDISI

A ka ndotje të mjedisit me pluhur dhe gazra?
☐ Po ☐ Jo ☐ Ndotës tjerë _____

A ka hapësira gjelbëruese? ☐ Po ☐ Jo

7. HAPËSIRAT PUBLIKE

Hapësirat publike:
☐ Të mjaftueshme ☐ Të pamjaftueshme
☐ Mirëmbahen ☐ Nuk mirëmbahen ☐ Mungojnë

Hapësirat për lojë të fëmijëve:
☐ Të mjaftueshme ☐ Të pamjaftueshme ☐ Mungojnë

8. INFRASTRUKTURA		***Furnizimi me ujë***: ☐ Nga ujësjellësi ☐ Nga burimet tjera _____ ; ***Sasia e ujit***: ☐ E mjaftueshme ☐ E pamjaftueshme
		Largimi i ujërave të zeza: ☐ Në kanalizim të qytetit ☐ Në gropë septike ☐ Nuk ka qasje
		Telefonia fikse ☐ Nuk posedon ☐ Posedon ☐ Nuk ka informatë
		Furnizimi me rrymë: ☐ Qasje në rrjetin elektrik ☐ Nuk ka qasje në rrjetin elektrik
		Furnizimi me ngrohje: ☐ Ngrohje qendore ☐ Me naftë ☐ Me thëngjill ☐ Me dru ☐ Me gaz natyrorë ☐ Me rrymë
		Hedhja e mbeturinave: ☐ Në kontejner ☐ Në ambient përreth ☐ Tjera _____
		Gjendja e rrugës: ☐ E asfaltuar ☐ Zhavorr ☐ Kalldrëm / kubëza ☐ Dhe ; ***Gjerësia e rrugës***: ☐ E mjaftueshme _____ m ☐ E pamjaftueshme _____ m
9. POPULLSIA	**Struktura e popullsisë**	***Përkatësia etnike***: ☐ Shqiptar ☐ Serb ☐ Boshnjak ☐ Turk ☐ Rom ☐ Tjerë
		Numri i anëtarëve në familje: ____ ; Gjinia: M ____ F ____
		Mosha sipas gjinisë: M F / ☐ deri 5 vjeç __ __ ; ☐ 5-14 vjeç __ __ ; ☐ 14-18 vjeç __ __ ; ☐ 18-25 vjeç __ __ ; ☐ 25-65 vjeç __ __ ; ☐ mbi 65 vjeç __ __
		Pregaditja shkollore: ☐ Pa arsimim ___ ☐ Me shkollë fillore ___ ☐ Me shkollë të mesme ___ ☐ Me universitet ___
		Numri i të punësuarve: ____ Gjinia: M ___ F ___ ; Sektori shoqëror: ____ Gjinia: M __ F __ ; Sektori privat: ____ Gjinia: M __ F __
		Vendi i punësimit: *Totali* / *Gjinia* ☐ Në Mitrovicë ___ M ___ F ___ ☐ Në rrethinë ___ M ___ F ___ ☐ Tjera _____ ___ M ___ F ___
		Origjina e të punësuarve *(vlenë për ndërmarrjet private /publike)*: *Totali* / *Gjinia* ☐ Nga Mitrovicë ___ M ___ F ___ ☐ Nga rrethina ___ M ___ F ___ ☐ Tjera _____ ___ M ___ F ___
		Transporti në punë: ☐ Në këmbë ☐ Autobus ☐ Veturë private ☐ Biçikletë
		Të hyrat familjare: ☐ Nga punësimi ☐ Nga biznesi ☐ Nga pensioni ☐ Ndihma nga jashtë ☐ Ndihma sociale ☐ Tjera _____
	Lëvizja e popullsisë	***Banorë i përhershëm i lagjes***: ☐ Po ☐ Jo ***Vendbanimi i mëparshëm***: _____ ***Periudha e migrimit***: ☐ para vitit 1990 ☐ 1990-1999 ☐ pas vitit 1999
		Arsyeja e migrimit: ☐ Gjendja sociale ☐ Punësimi ☐ Shkollimi ☐ Tjera _____
10. OPINION		***Çka dëshironi të ndërtohet / rregullohet në lagje?*** ☐ Hapësira rekreuese ☐ Hapësirë për lojë të fëmijëve ☐ Tjera _____
		A planifikoni të jetoni në lagje? ☐ Po ☐ Jo ☐ Nuk di

Data: _____ Emri i të intervistuarit

Plotësoi: _____ _____

REKAPITULLIM
Zonat 1- 22 ILIRIDA

1. PRONA		
Sipërfaqja e pronave	2359.85	Ari
Pronë private	939	Prona
Pronë komunale / publike	19	Prona
Pronë shoqërore nën AKP	0	Prona
Gjithësejt :	**958**	Prona
2. OBJEKTI		
Destinimi i objektit		
Objekt banimi individual	754	
Objekt banimi kolektiv	28	
Objekt banimor-afarist individual	53	
Objekt banimor-afarist kolektiv	10	
Objekt hotelier	1	
Objekt tregtar	62	
Objekt shërbyes	37	
Objekt administrativ	1	
Objekt prodhues	0	
Objekt arsimor	2	
Objekt sportiv	0	
Objekt shëndetësor	1	
Tjera	3	
Gjithësejt :	**952**	Objekte
Letërnjoftimi i objektit		
Etazhiteti		
Viti i ndërtimit		
Sipërfaqja e objektit (Përdhesa)	48665	m 2
Sipërfaqja e objektit (Totali)	48750	m 2
Gjithësejt :	**98367**	m 2
Leja e ndërtimit		
Po	647	
Jo	49	
Nuk ka informacion	130	
Gjithësejt :	**826**	Objekte

Arkitektura e objektit		
E re / Bashkëkohore	407	
E vjetër / Tradicionale	198	
E përzier	268	
Gjithësejt :	**873**	Objekte
Konstruksioni i objektit		
Qerpiq	13	
Guri	14	
Tulla masive	326	
Druri	2	
Beton i armuar	625	
Metalik	7	
Gjithësejt :	**987**	Objekte
Mbulesa e objektit		
Tjegulla	894	
Sallonit	17	
Llamarinë	20	
Tegollë	8	
Tjetër	11	
Gjithësejt :	**950**	Objekte
Gjendja fizike e objektit		
E mirë	471	
E mesme	354	
E dobët	98	
Gërmadhë	4	
E papërfunduar	42	
Punishte ndërtimi	6	
Gjithësejt :	**975**	Objekte
Fasada e objektit		
E përfunduar	320	
Tullë fasade	52	
Suvatim	334	
E papërfunduar	248	
Termike	78	
E kombinuar	13	
Gjithësejt :	**1045**	Objekte

3. OBJEKTET PËRCJELLËSE		
Depo	47	
Garazhë	182	
Kuzhinë verore	90	
Të tjera	39	
Gjithësejt :	**358**	Objekte
Posedimi i automjeteve		
0 automjete	467	
1 automjete		496
2 automjete ……26 x 2		52
3 automjete ……18 x 3		54
Gjithësejt automjete :		**602**
Vendparkimet	Pa zgjidhura	Të Zgjidhura
Garazhim		198
I pazhgjidhur	226	
Parking privat		140
Parking		13
Gjithësejt :	**226**	**351**
4. MBINDËRTIMET		
S'ka mbindërtime	351	
Ka mbindërtime	1	
Mbindërtim banesor	0	
Mbindërtim afarist	0	
Tjera	1	
Katet e mbindërtuara		
1	0	
2	0	
Nënkulmi	0	
Tjera	0	
Gjithësejt :	**0**	
5. TË DHËNAT PËR OBJEKTE KOLEKTIVE DHE PUBLIKE		
Gjendja e ashensorëve		
Funksionon	2	
Nuk funksionon	4	
Nuk ka	10	

Shkallët evakuuese dhe për mbrojtje nga zjarri		
Ekzistojnë	1	
Nuk ekzistojnë	16	
Jo funksionale	0	
Gjithësejt :	**17**	
Pjerrina për persona me nevoja të veçanta		
Ekziston	0	
Nuk ekziston dhe s'ka nevojë	7	
Nuk ekzistojnë dhe ka nevojë	10	
Gjithësejt :	**17**	
6. MJEDISI		
A ka ndotje të ambientit me pluhur dhe gazëra ?		
Po	775	
Jo	316	
Ndotës tjerë	18	
Gjithësejt :	**1109**	Të anketuar
A ka hapësira të mjaftueshme gjelbëruese ?		
Po	329	
Jo	714	
Gjithësejt :	**1043**	Të anketuar
7. HAPËSIRAT PUBLIKE		
Hapësirat publike		
Të mjaftueshme	111	
Të pamjaftueshme	574	
Mirëmbahen	62	
Nuk mirëmbahen	187	
Mungojnë	430	
Gjithësejt :	**1364**	Të anketuar
Hapësirat për lojë të fëmijëve		
Të mjaftueshme	38	
Të pamjaftueshme	185	
Mungojnë	879	
Gjithësejt :	**1102**	Të anketuar

8. INFRASTRUKTURA

Furnizimi me ujë		
Nga ujësjellësi	1113	
Nga burimet tjera	32	
Gjithësejt :	**1145**	objekte
Sasia e ujit		
E mjaftueshme	944	
E pamjaftueshme	73	
Gjithësejt :	**1017**	
Largimi i ujërave të zeza		
Në kanalizim të qytetit	1107	
Në gropë septike		4
Nuk ka qasje		12
Gjithësejt :	**1107**	**16**
Telefonia fikse		
Nuk posedon	686	
Posedon		436
Nuk ka informatë		3
Gjithësejt :	**1125**	objekte
Furnizimi me energji elektrike		
Qasje në rrjetin e qytetit	1122	
Nuk ka qasje	3	
Gjithësejt :	**1125**	objekte
Furnizimi me ngrohje		
Ngrohje qendrore	22	
Me dru	952	
Me thëngjill	1	
Me naftë	14	
Me gaz natyror	58	
Me rrymë	109	
Gjithësejt :	**1156**	objekte
Hedhja e mbeturinave		
Në kontenjer	1039	
Në ambient përrreth	57	
Tjera	8	
Gjithësejt :	**1104**	

Gjendja e rrugës		
E asfalltuar	813	
Kalldrëm / Kubëza	207	
Zhavorr	32	
Dhe i ngjeshur	80	
Gjithësejt :	**1132**	Të anketuar
Gjerësia e rrugës		
E mjaftueshme	775	
E pa mjaftueshme	196	
Gjithësejt :	**971**	Të anketuar
9. POPULLSIA		
Përkatësia etnike		
Shqiptar	1121	familje
Serb	1	familje
Boshnjak	5	familje
Turk	0	familje
Rom	3	familje
Tjerë	0	familje
Gjithësejt :	**1130**	familje
Numri i anëtarve në familje	M	F
Gjithësejt numri i anëtarve **:** **5203**	**2550**	**2653**
Mosha sipas gjinisë	M	F
Mosha 0 - 5 vjeç **452**	228	224
Mosha 5 - 14 vjeç **881**	429	452
Mosha 14 - 18 vjeç **390**	188	202
Mosha 18 - 25 vjeç **653**	342	311
Mosha 25 - 65 vjeç **2495**	1211	1284
Mosha mbi 65 vjeç **332**	152	180
Gjithësejt : **5203**	**2550**	**2653**

Përgaditja shkollore			
Të pa arsimuar		187	
Me shkollë fillore		1429	
Me shkollë të mesme		2102	
Universitet		724	
Gjithësejt :		**4442**	
Punësimi		M	F
Sektori shoqëror	**457**	290	167
Sektori privat	**604**	493	111
Gjithësejt numri i të punësuarve**: ----------**	**1061**	**783**	**278**
Origjina e të punësuarve (për ndërmarrje private/publike)		M	F
Nga Mitrovica	**382**	294	88
Nga rrethina	**64**	54	10
Tjera	**31**	29	2
Gjithësejt **:**	**477**	**377**	**100**
Vendi i punësimit		M	F
Në Mitrovicë	**903**	665	238
Në rrethinë	**41**	28	13
Tjera	**110**	87	23
Gjithësejt **:**	**1054**	**780**	**274**
Transporti në punë			
Në këmbë		557	
Autobos		138	
Veturë private		207	
Biçikletë		12	
Gjithësejt :		**914**	
Të hyrat familjare			
Nga punësimi		614	
Nga biznesi		77	
Nga pensioni		250	
Ndihma nga jashtë		95	
Ndihma sociale		96	
Tjera		25	
Gjithësejt :		**1157**	burime

Lëvizja e popullsisë	Po	Jo
Banorë i përhershëm i lagjes	718	199
Gjithësejt :	**917**	familje
Periudha e migrimit		
Para vitit 1990	30	
1990-1999	6	
Pas vitit 1999	154	
Gjithësejt :	**190**	familje
Arsyet e migrimit		
Gjendja sociale	58	
Punësimi	64	
Shkollimi	39	
Tjera	38	
Gjithësejt :	**199**	familje
10. OPINION		
Çka dëshironi itë ndërtohet / rregullohet në lagje ?		
Hapësira rekreuese	531	
Hapësirë për lojë të fëmijëve	634	
Tjera	65	
Gjithësejt :	**1230**	Të anketuar
A planifikoni të jetoni në lagje ?		
Po	812	
Jo	38	
Nuk e di	45	
Gjithësejt :	**895**	Të anketuar

Të dhënat e lartëshënuara janë nxjerrë nga 1266 formular anketues të realizuar mga gjithësejt 1726, dmth. 460 anketa nuk janë kompletuar si rezultat i refuzimeve, të pabanuara dhe jashtë Kosovës.

Të dhënat nga formularët anketues të punuar sipas zonave veç e veç dhe në rekapitulimin e plotë janë paraqitur në formën e diagrameve si vijon :

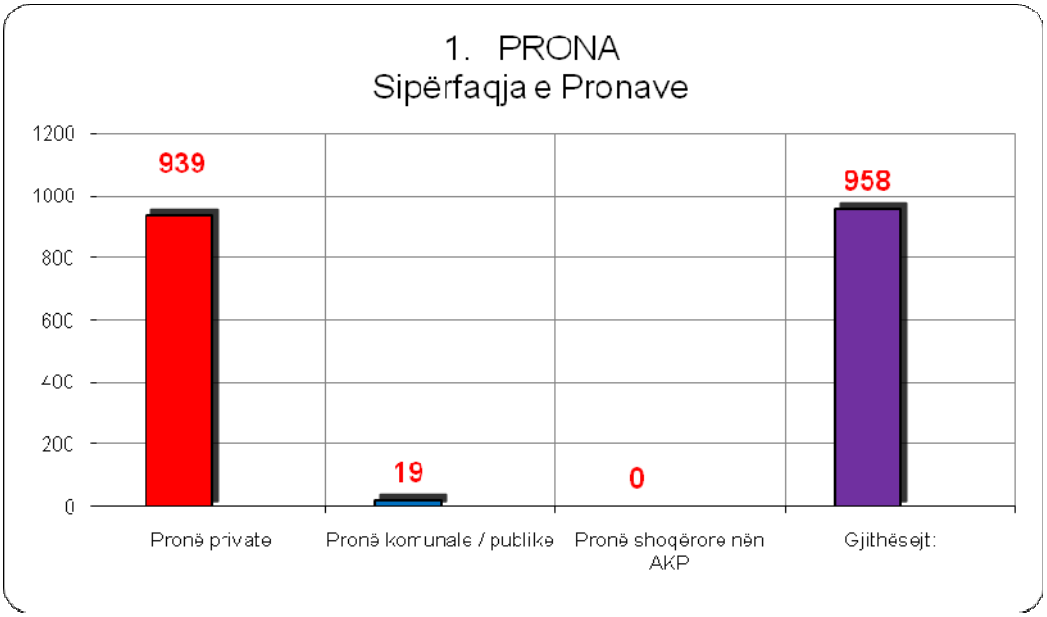

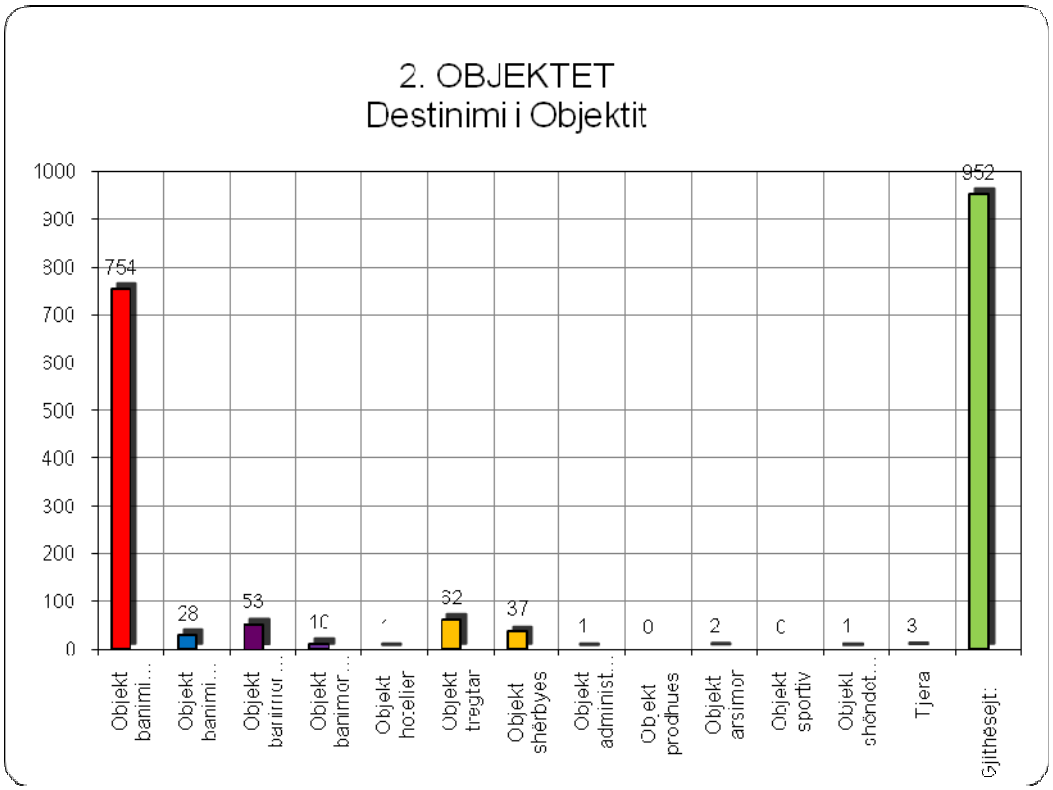

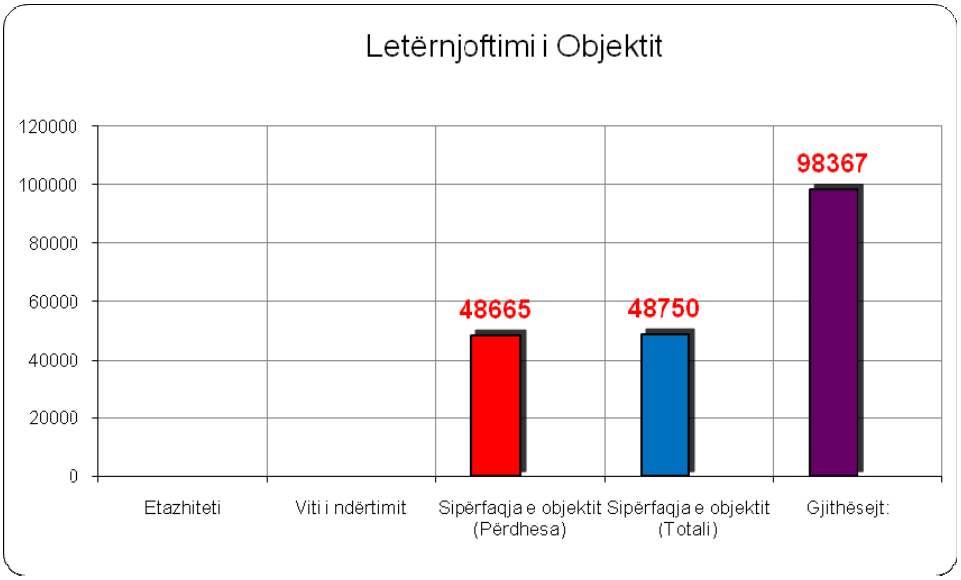
Letërnjoftimi i Objektit
120000
100000
80000
60000
40000
20000
0
48665
48750
98367
Etazhiteti
Viti i ndërtimit
Sipërfaqja e objektit (Përdhesa)
Sipërfaqja e objektit (Totali)
Gjithësejt:

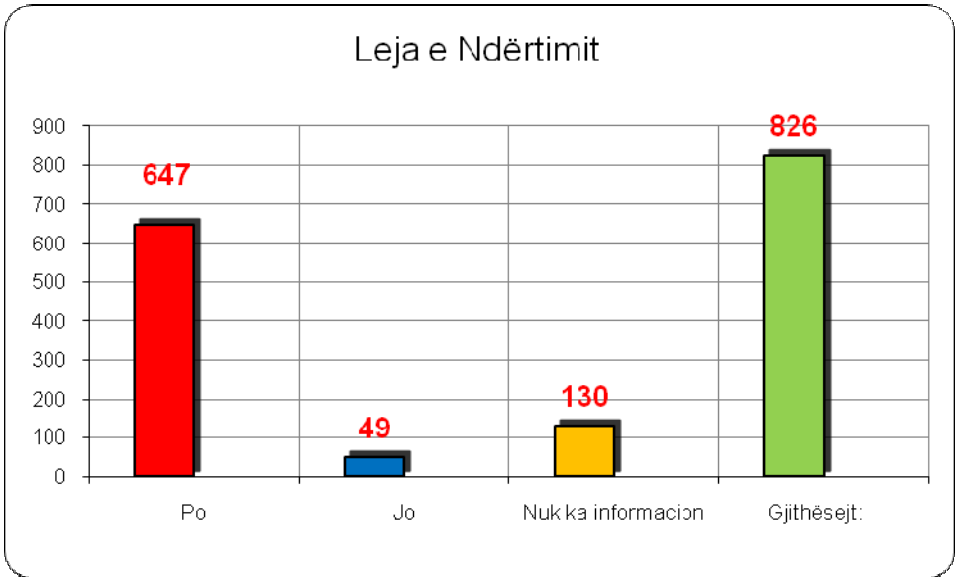
Leja e Ndërtimit
900
800
700
600
500
400
300
200
100
0
647
49
130
826
Po
Jo
Nuk ka informacion
Gjithësejt:

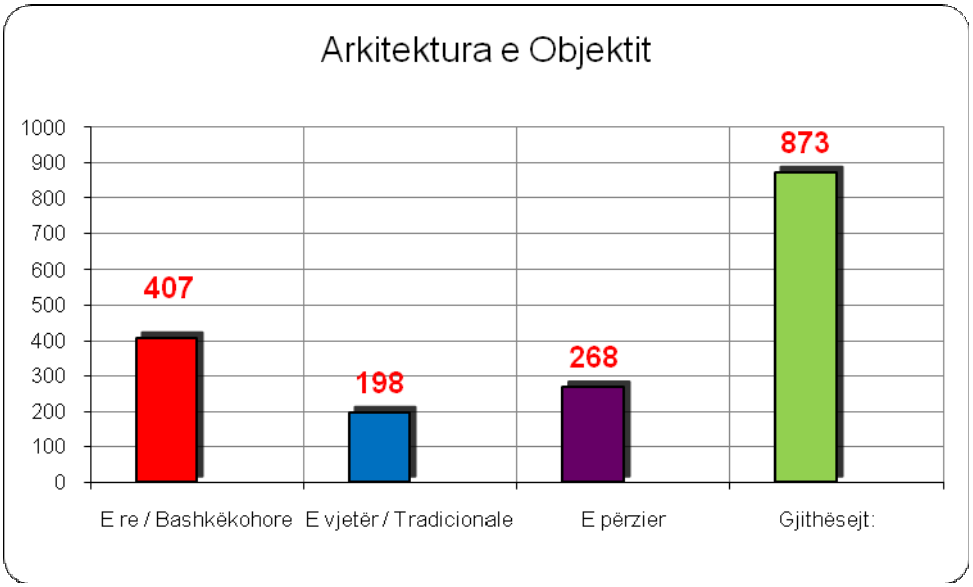
Arkitektura e Objektit
1000
900
800
700
600
500
400
300
200
100
0
407
198
268
873
E re / Bashkëkohore
E vjetër / Tradicionale
E përzier
Gjithësejt:

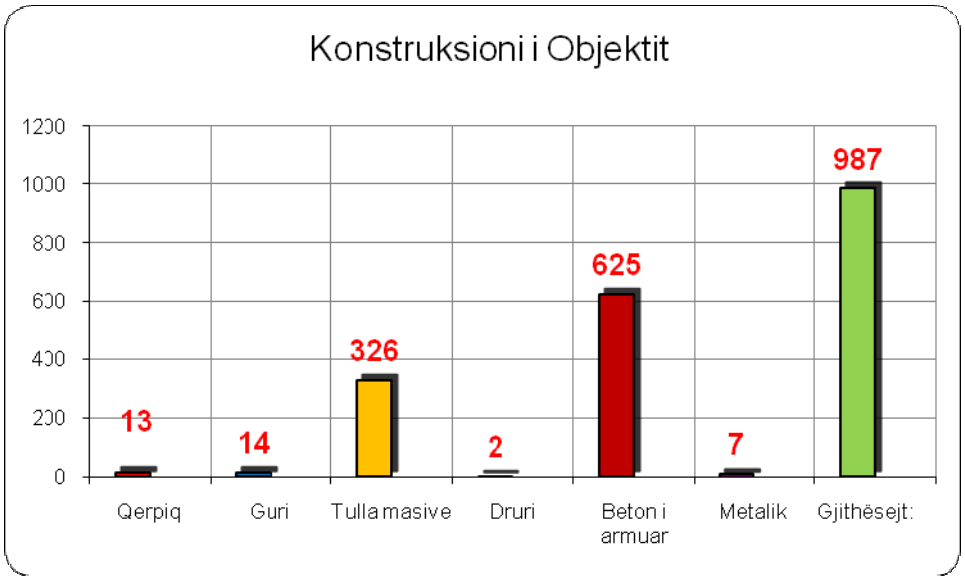
Konstruksioni i Objektit
1200
1000
800
600
400
200
0
13
14
326
2
625
7
987
Qerpiq
Guri
Tulla masive
Druri
Beton i armuar
Metalik
Gjithësejt:

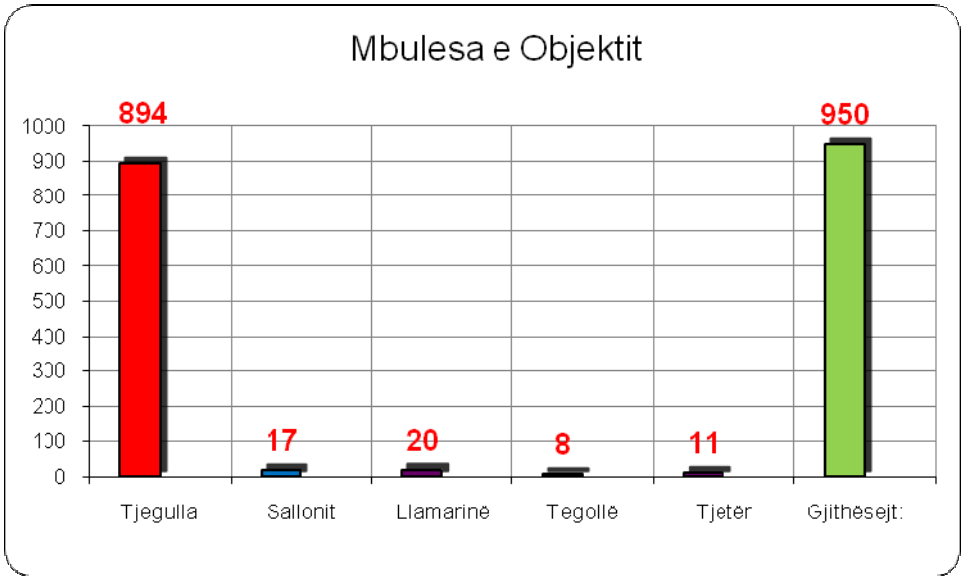
Mbulesa e Objektit
1000
900
800
700
600
500
400
300
200
100
0
894
17
20
8
11
950
Tjegulla
Sallonit
Llamarinë
Tegollë
Tjetër
Gjithësejt:

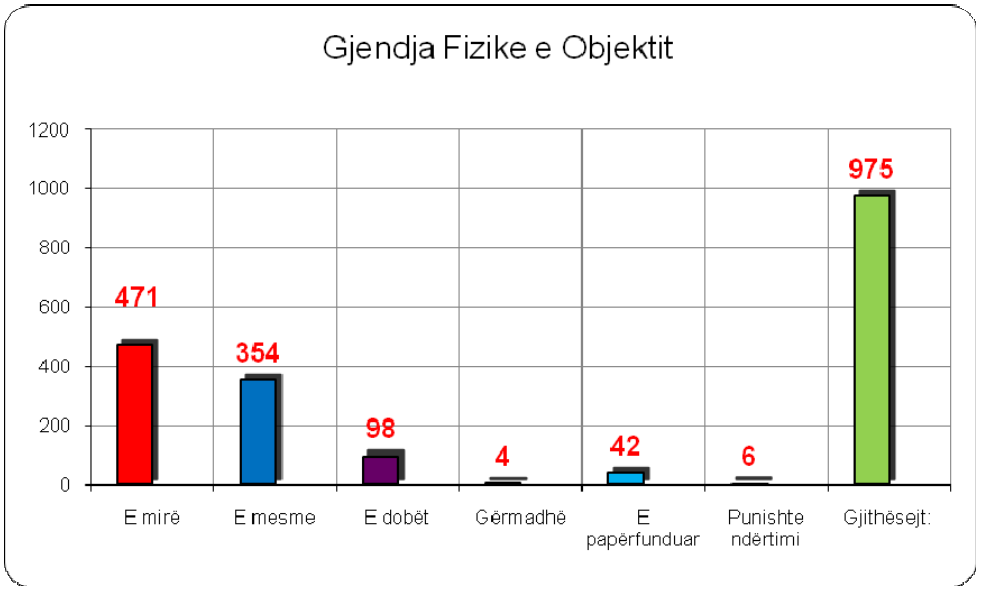
Gjendja Fizike e Objektit
1200
1000
800
600
400
200
0
471
354
98
4
42
6
975
E mirë
E mesme
E dobët
Gërmadhë
E papërfunduar
Punishte ndërtimi
Gjithësejt:

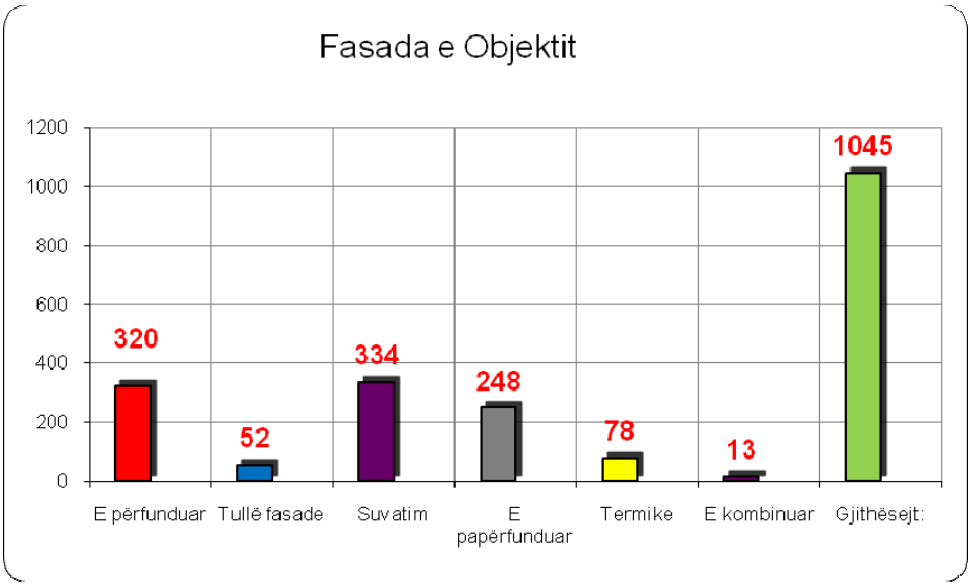
Fasada e Objektit
1200
1000
800
600
400
200
0
320
52
334
248
78
13
1045
E përfunduar
Tullë fasade
Suvatim
E papërfunduar
Termike
E kombinuar
Gjithësejt:

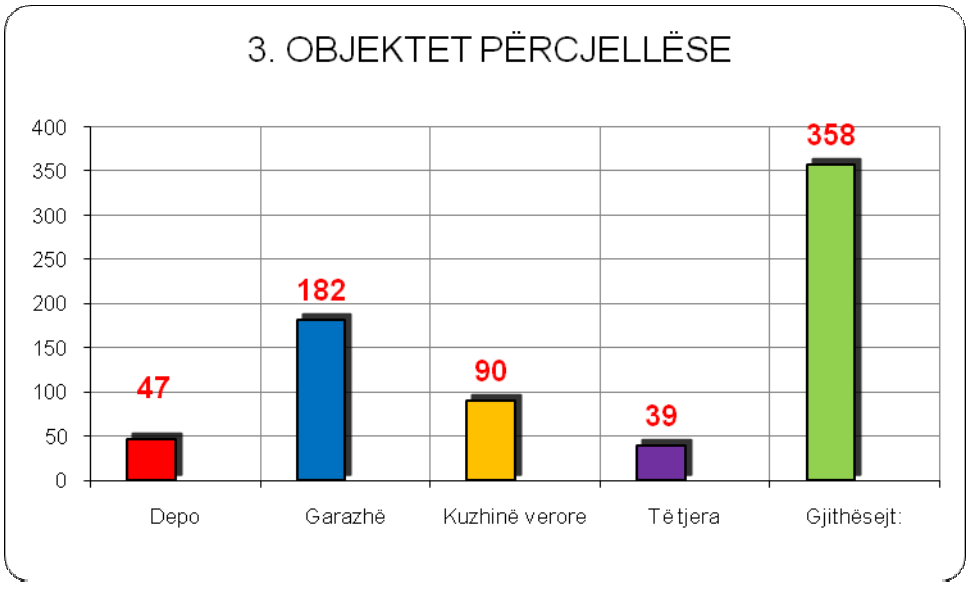
3. OBJEKTET PËRCJELLËSE
400
350
300
250
200
150
100
50
0
47
182
90
39
358
Depo
Garazhë
Kuzhinë verore
Tëtjera
Gjithësejt:

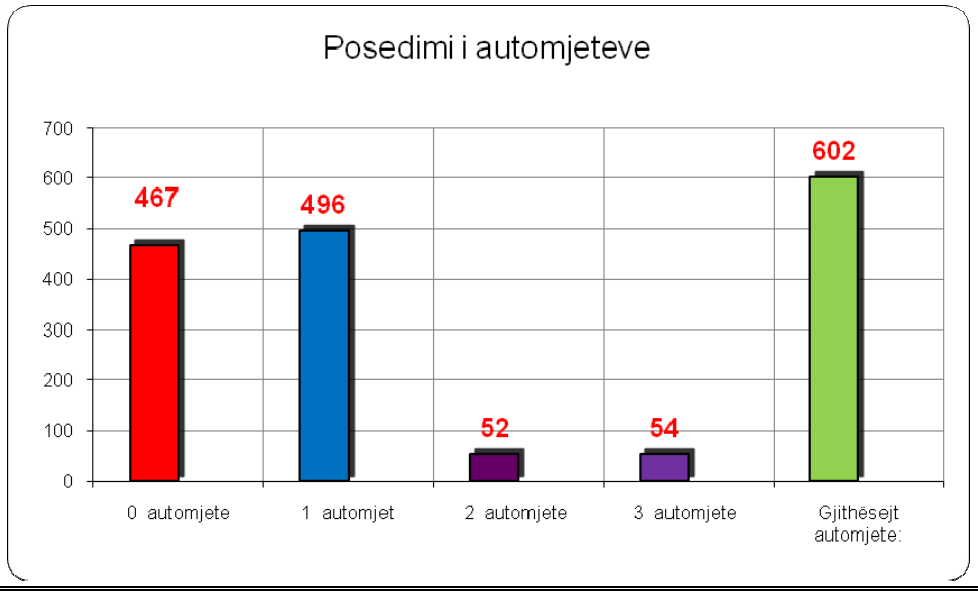
Posedimi i automjeteve
700
600
500
400
300
200
100
0
467
496
52
54
602
0 automjete
1 automjet
2 automjete
3 automjete
Gjithësejt automjete:

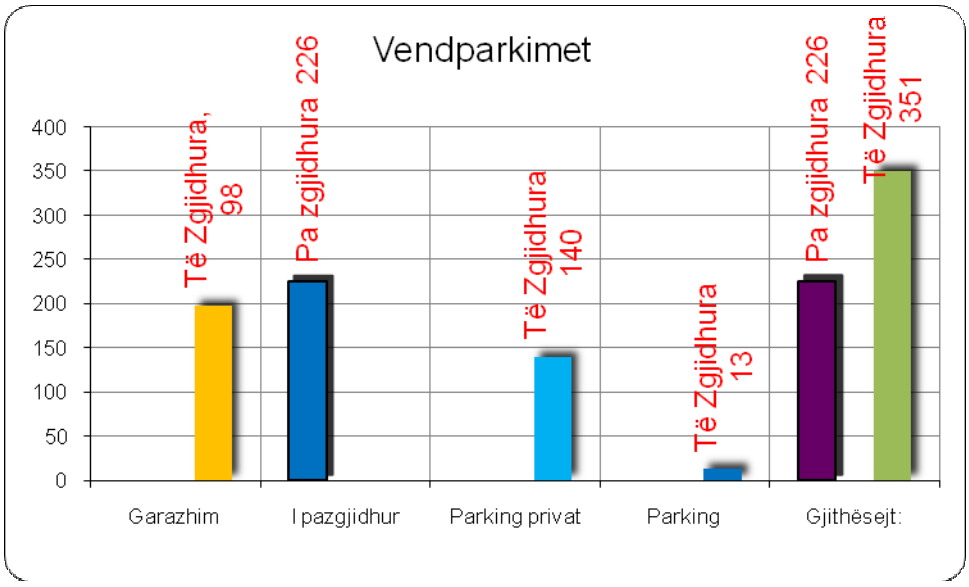
Vendparkimet
400
350
300
250
200
150
100
50
0
Të Zgjidhura, 98
Pa zgjidhura 226
Të Zgjidhura 140
Të Zgjidhura 13
Pa zgjidhura 226
Të Zgjidhura 351
Garazhim
I pazgjidhur
Parking privat
Parking
Gjithësejt:

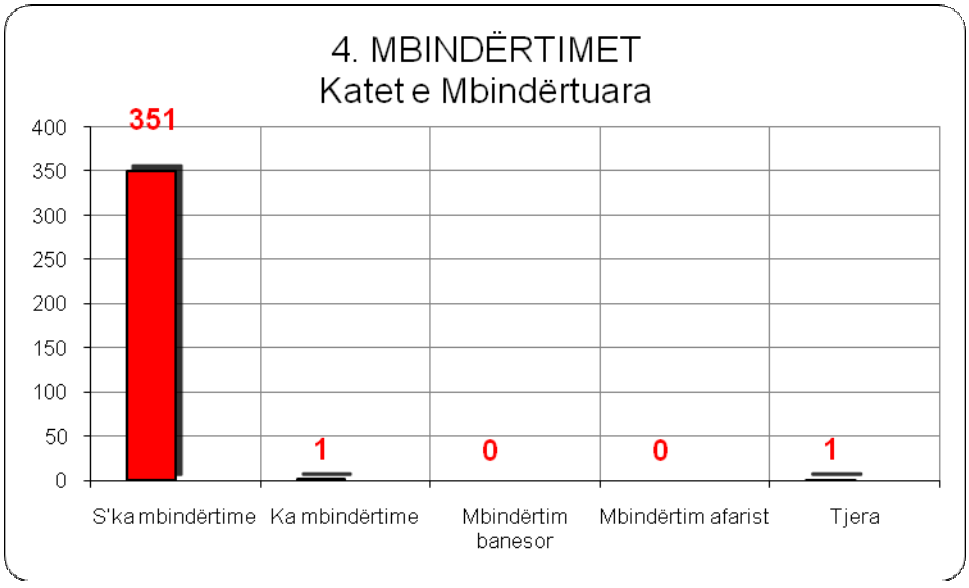
4. MBINDËRTIMET
Katet e Mbindërtuara
400
350
300
250
200
150
100
50
0
351
1
0
0
1
S'ka mbindërtime
Ka mbindërtime
Mbindërtim banesor
Mbindërtim afarist
Tjera

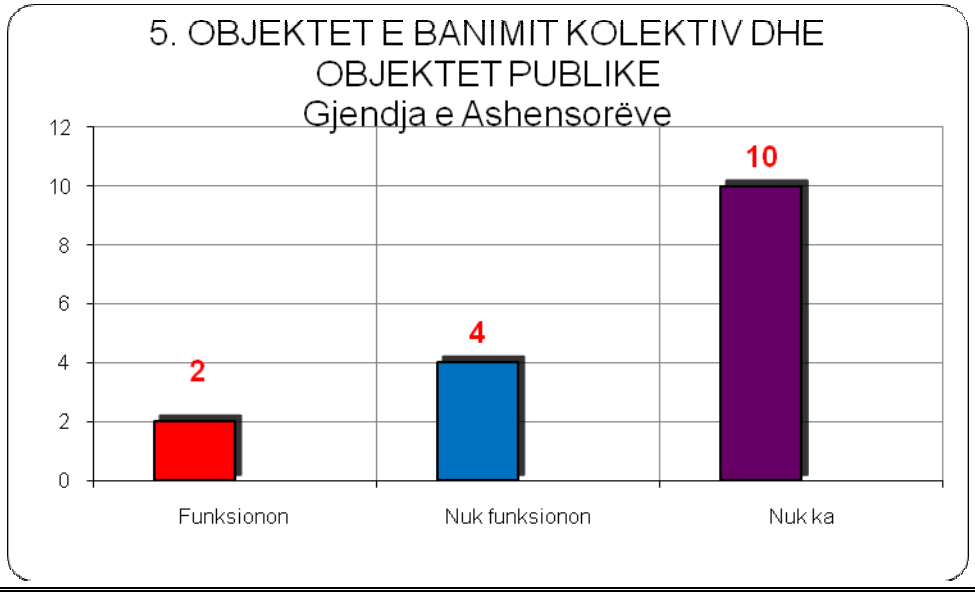
5. OBJEKTET E BANIMIT KOLEKTIV DHE OBJEKTET PUBLIKE
Gjendja e Ashensorëve
12
10
8
6
4
2
0
2
4
10
Funksionon
Nuk funksionon
Nuk ka

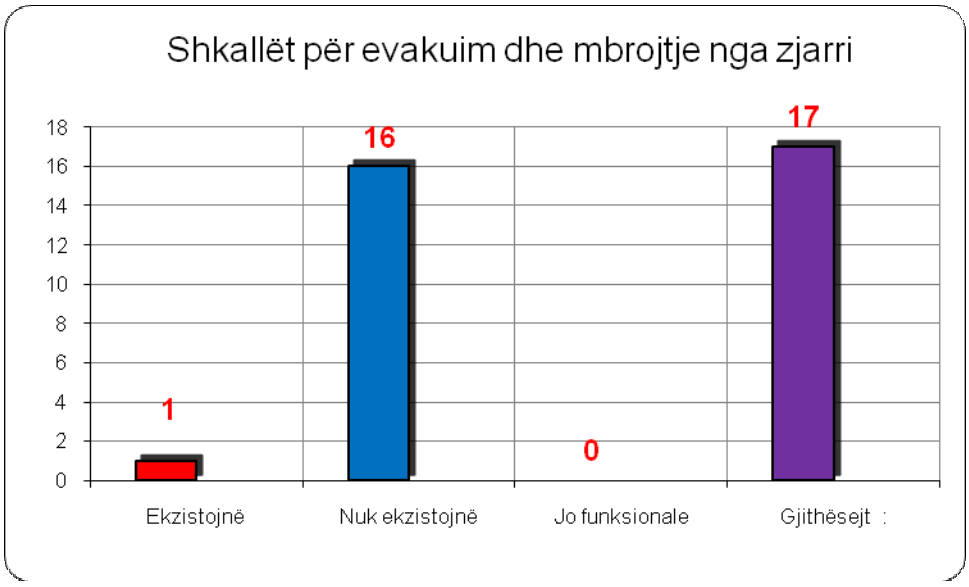
Shkallët për evakuim dhe mbrojtje nga zjarri
18
16
14
12
10
8
6
4
2
0
1
16
0
17
Ekzistojnë
Nuk ekzistojnë
Jo funksionale
Gjithësejt :

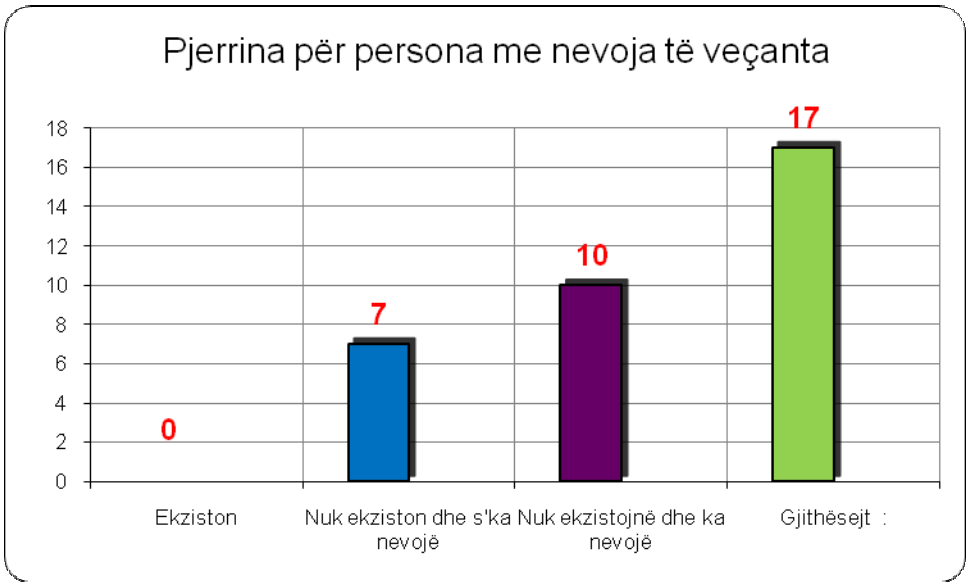
Pjerrina për persona me nevoja të veçanta
18
16
14
12
10
8
6
4
2
0
0
7
10
17
Ekziston
Nuk ekziston dhe s'ka nevojë
Nuk ekzistojnë dhe ka nevojë
Gjithësejt :

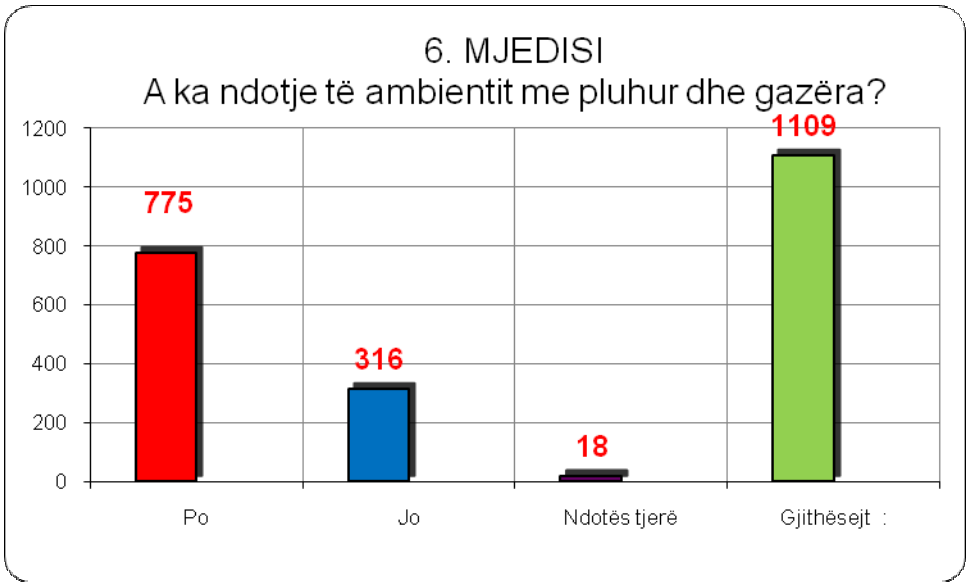
6. MJEDISI
A ka ndotje të ambientit me pluhur dhe gazëra?
1200
1000
800
600
400
200
0
775
316
18
1109
Po
Jo
Ndotës tjerë
Gjithësejt :

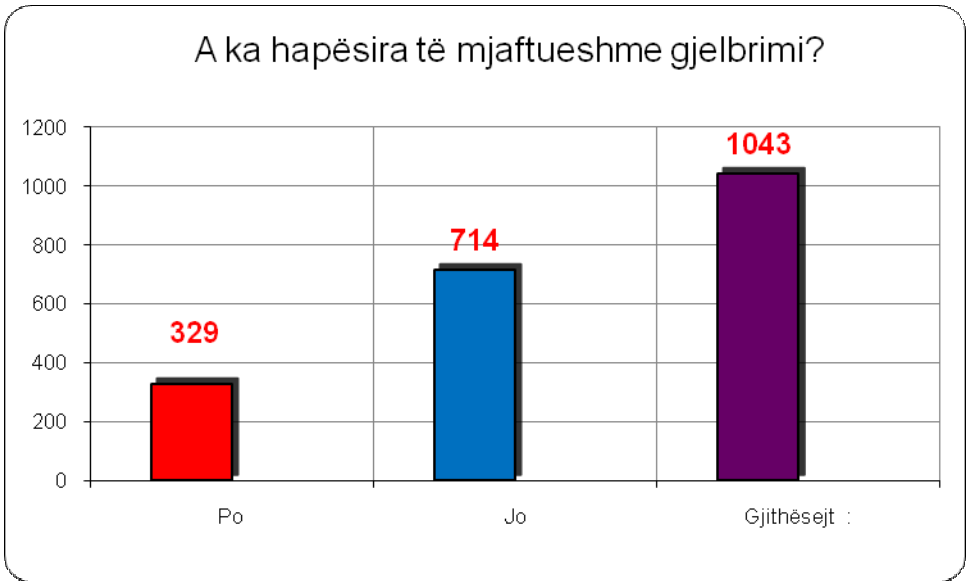
A ka hapësira të mjaftueshme gjelbrimi?
1200
1000
800
600
400
200
0
329
714
1043
Po
Jo
Gjithësejt :

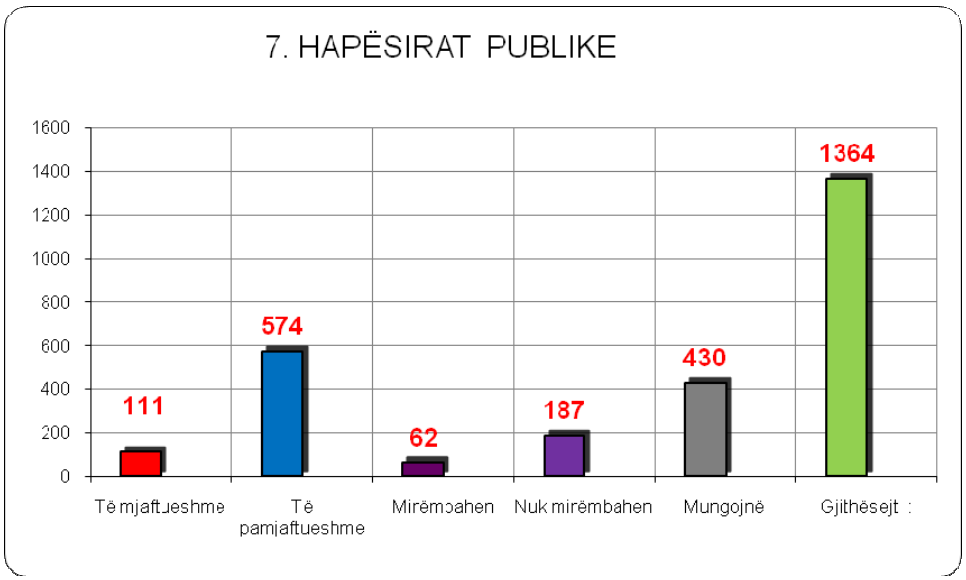
7. HAPËSIRAT PUBLIKE
1600
1400
1200
1000
800
600
400
200
0
111
574
62
187
430
1364
Të mjaftueshme
Të pamjaftueshme
Mirëmbahen
Nuk mirëmbahen
Mungojnë
Gjithësejt :

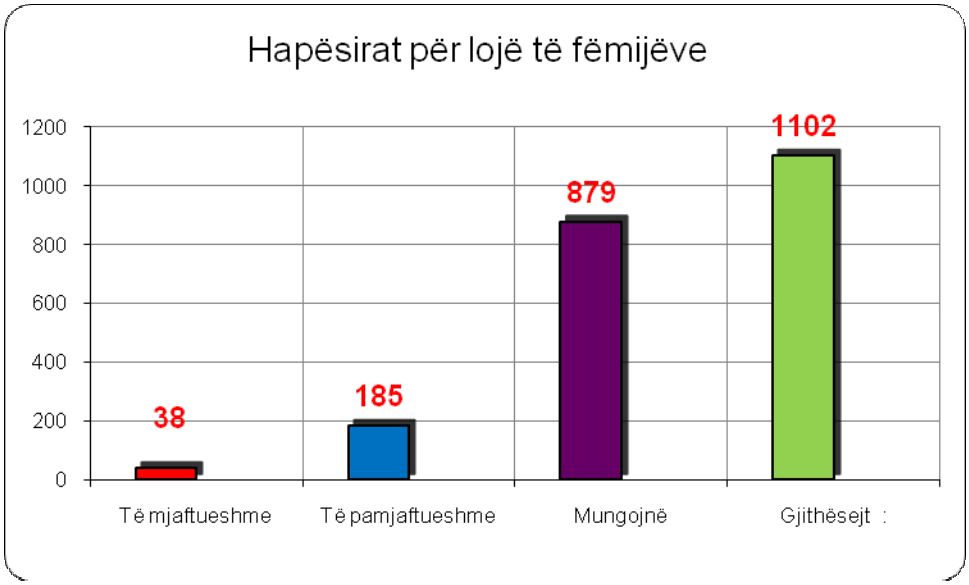
Hapësirat për lojë të fëmijëve
1200
1000
800
600
400
200
0
38
185
879
1102
Të mjaftueshme
Të pamjaftueshme
Mungojnë
Gjithësejt :

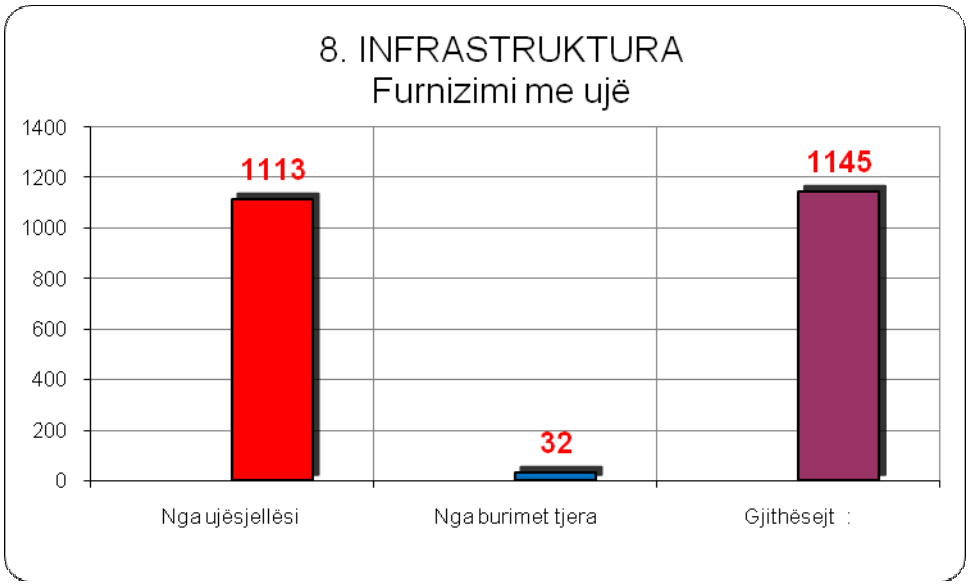
8. INFRASTRUKTURA
Furnizimi me ujë
1400
1200
1000
800
600
400
200
0
1113
32
1145
Nga ujësjellësi
Nga burimet tjera
Gjithësejt :

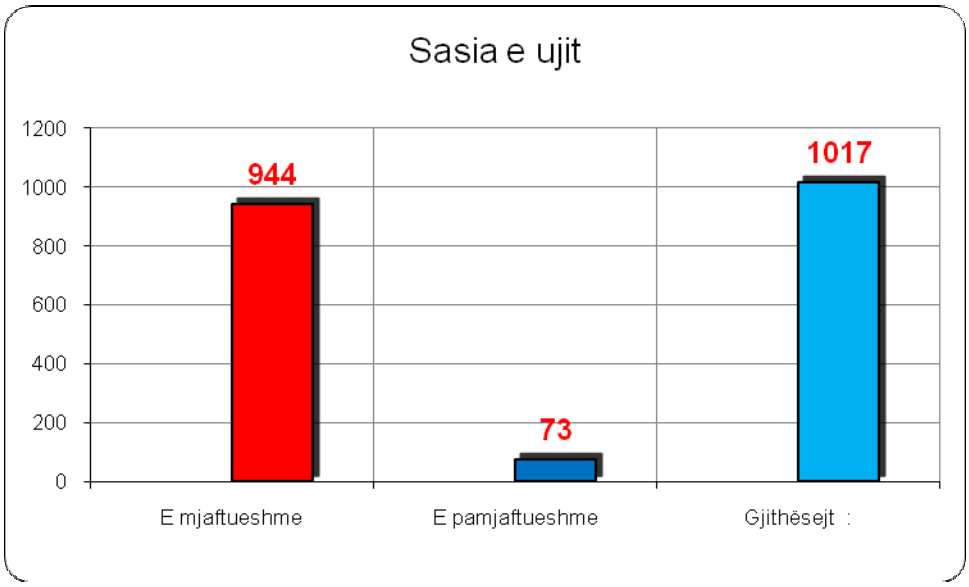
Sasia e ujit
1200
1000
800
600
400
200
0
944
73
1017
E mjaftueshme
E pamjaftueshme
Gjithësejt :

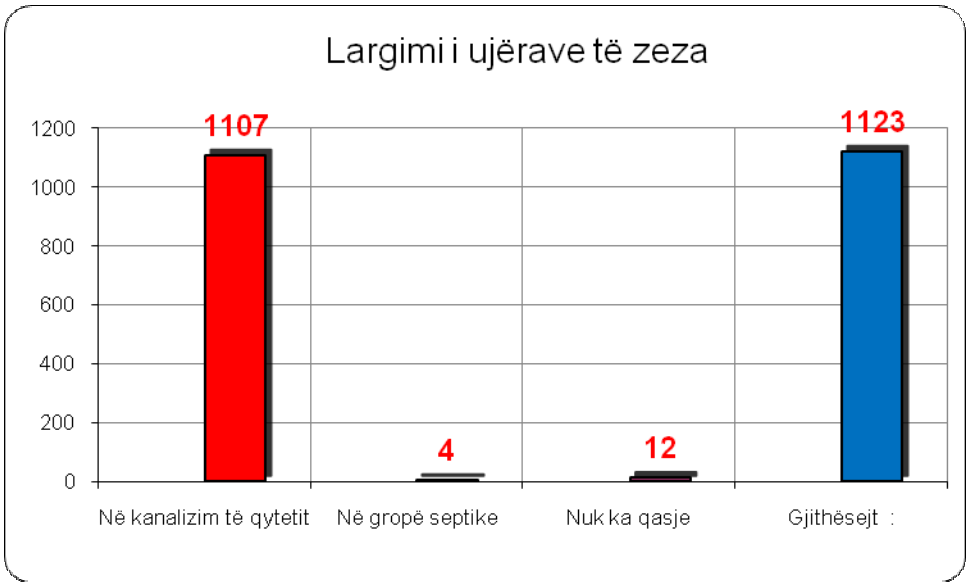
Largimi i ujërave të zeza
1200
1000
800
600
400
200
0
1107
4
12
1123
Në kanalizim të qytetit
Në gropë septike
Nuk ka qasje
Gjithësejt :

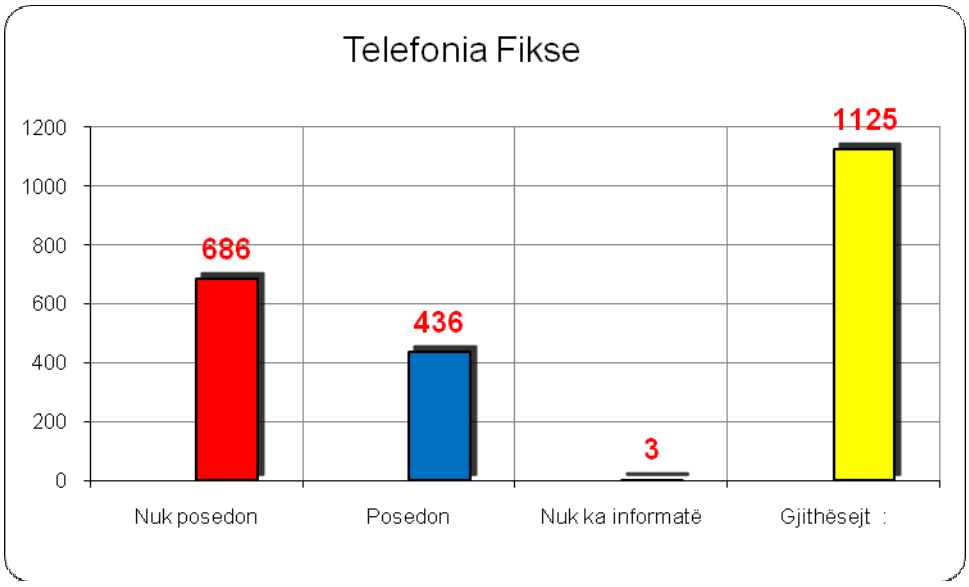
Telefonia Fikse
1200
1000
800
600
400
200
0
686
436
3
1125
Nuk posedon
Posedon
Nuk ka informatë
Gjithësejt :

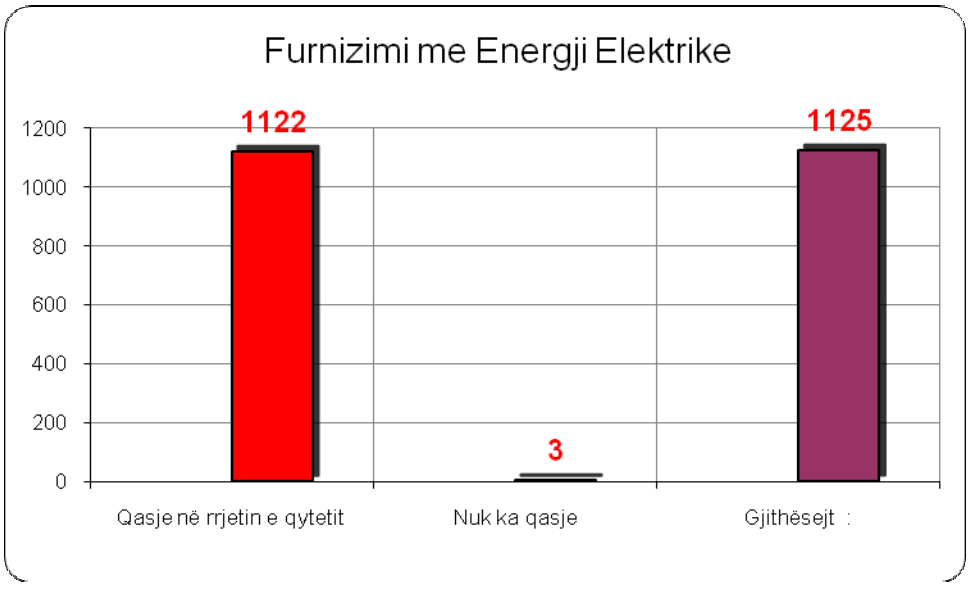
Furnizimi me Energji Elektrike
1200
1000
800
600
400
200
0
1122
3
1125
Qasje në rrjetin e qytetit
Nuk ka qasje
Gjithësejt :

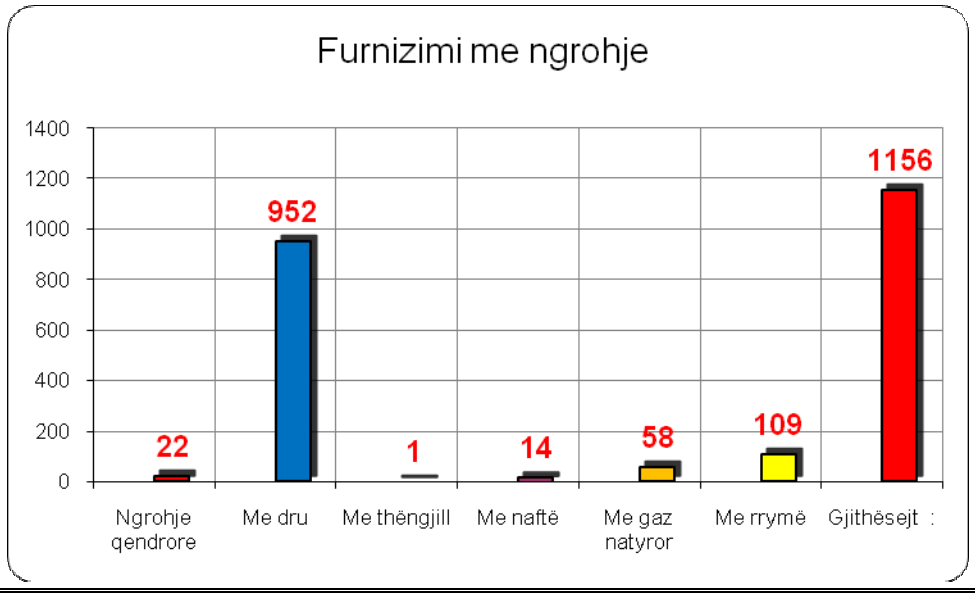
Furnizimi me ngrohje
1400
1200
1000
800
600
400
200
0
22
952
1
14
58
109
1156
Ngrohje qendrore
Me dru
Me thëngjill
Me naftë
Me gaz natyror
Me rrymë
Gjithësejt :

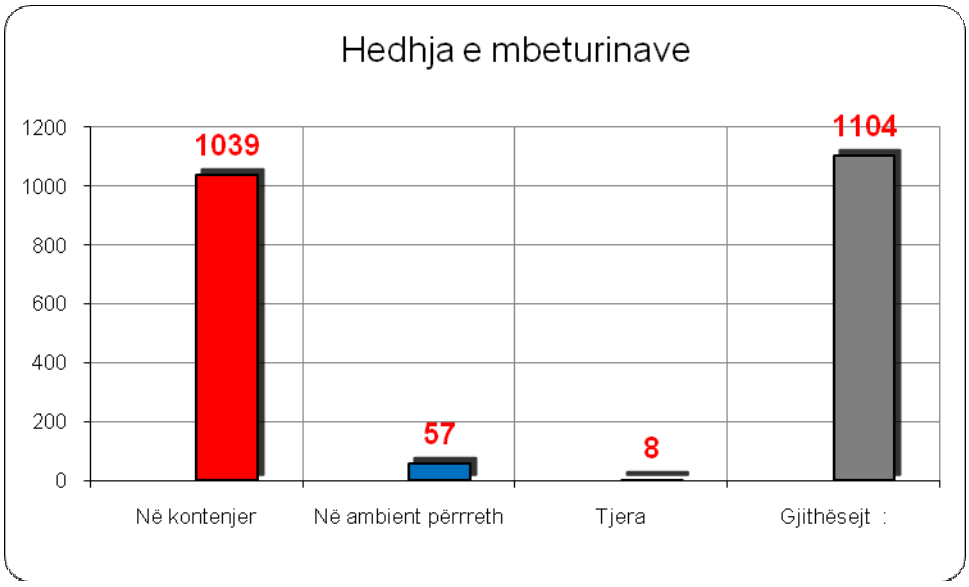
Hedhja e mbeturinave
1200
1000
800
600
400
200
0
1039
57
8
1104
Në kontenjer
Në ambient përrreth
Tjera
Gjithësejt :

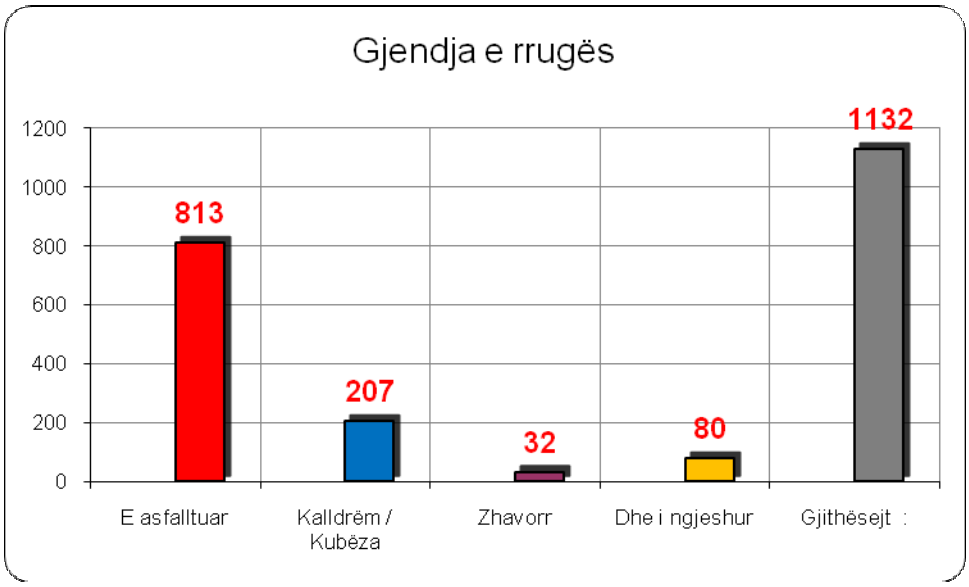
Gjendja e rrugës
1200
1000
800
600
400
200
0
813
207
32
80
1132
E asfalltuar
Kalldrëm / Kubëza
Zhavorr
Dhe i ngjeshur
Gjithësejt :

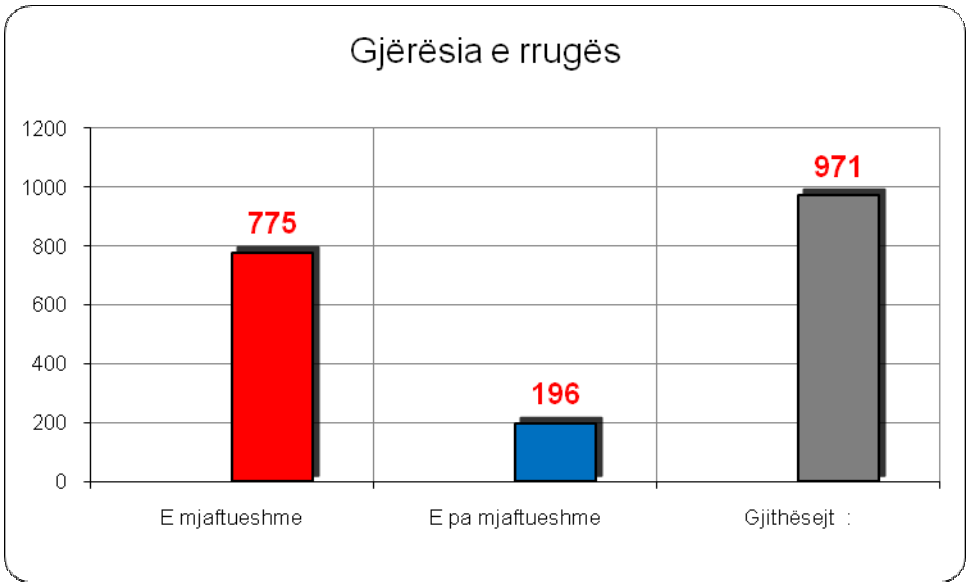
Gjërësia e rrugës
1200
1000
800
600
400
200
0
775
196
971
E mjaftueshme
E pa mjaftueshme
Gjithësejt :

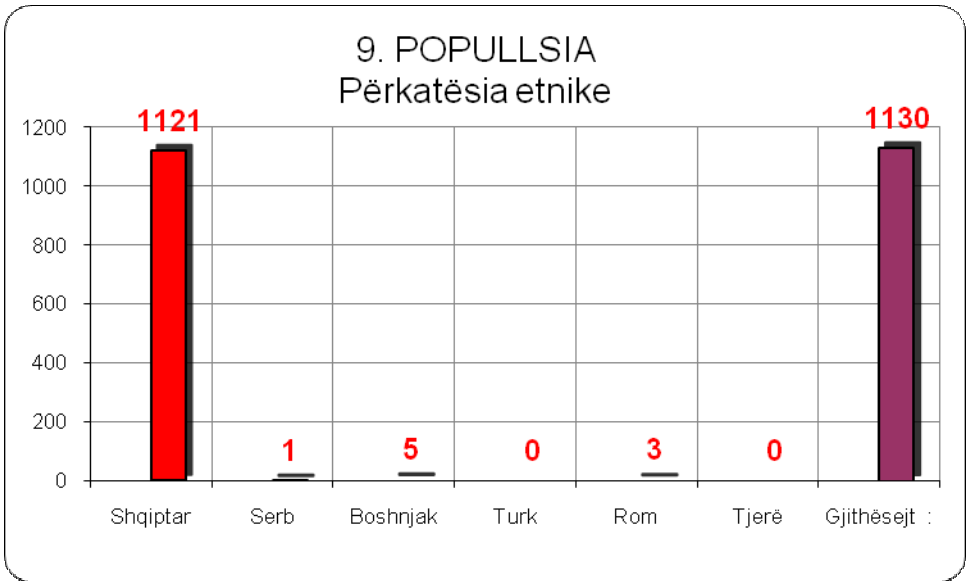
9. POPULLSIA
Përkatësia etnike
1200
1000
800
600
400
200
0
1121
1
5
0
3
0
1130
Shqiptar
Serb
Boshnjak
Turk
Rom
Tjerë
Gjithësejt :

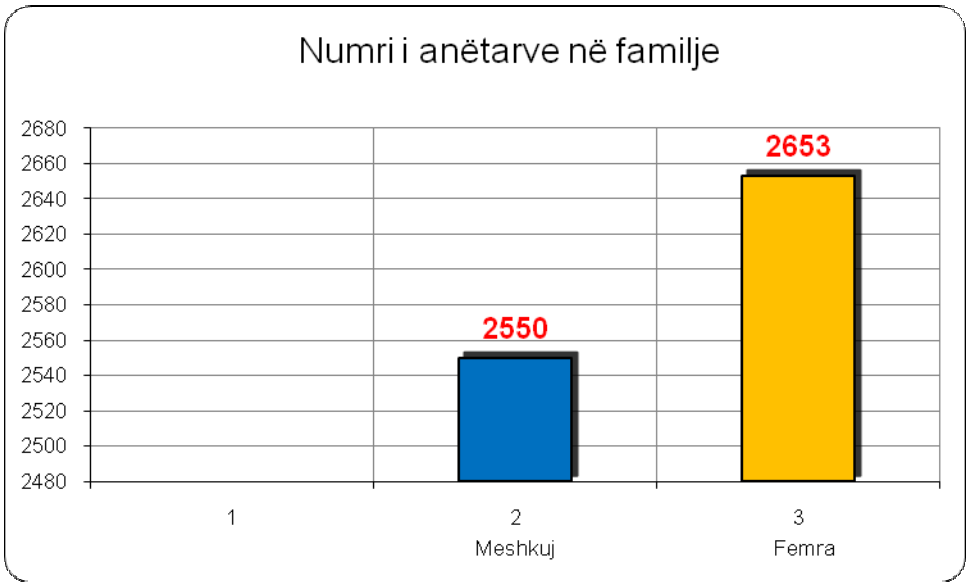
Numri i anëtarve në familje
2680
2660
2640
2620
2600
2580
2560
2540
2520
2500
2480
2550
2653
1
2
Meshkuj
3
Femra

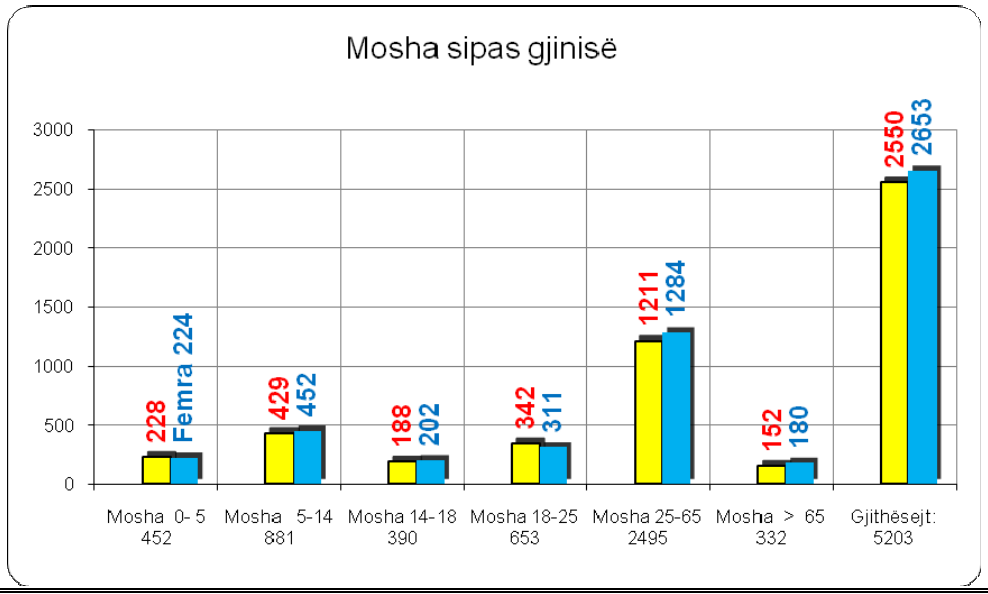
Mosha sipas gjinisë
3000
2500
2000
1500
1000
500
0
228
Femra 224
429
452
188
202
342
311
1211
1284
152
180
2550
2653
Mosha 0- 5
452
Mosha 5-14
881
Mosha 14-18
390
Mosha 18-25
653
Mosha 25-65
2495
Mosha > 65
332
Gjithësejt:
5203

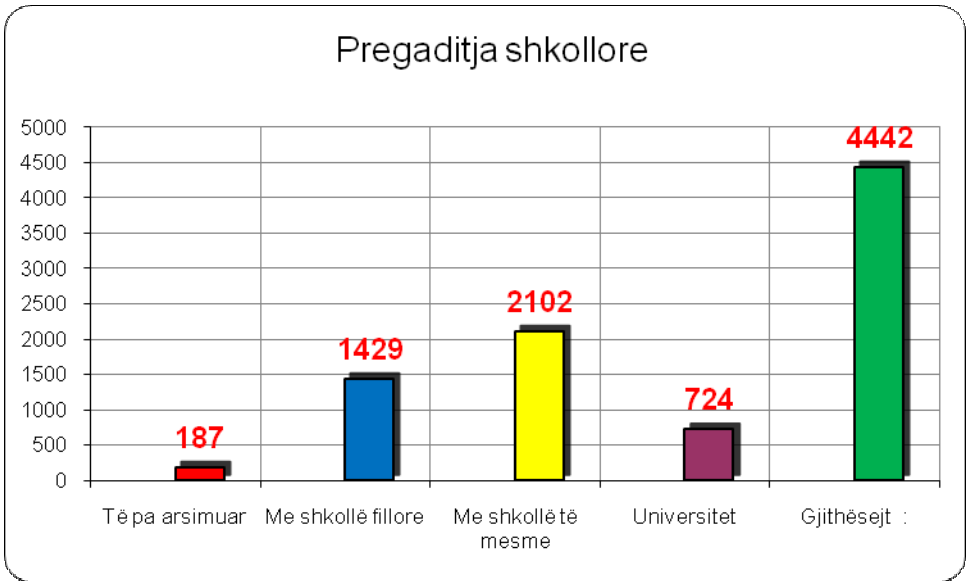
Pregaditja shkollore
5000
4500
4000
3500
3000
2500
2000
1500
1000
500
0
187
1429
2102
724
4442
Të pa arsimuar
Me shkollë fillore
Me shkollë të mesme
Universitet
Gjithësejt :

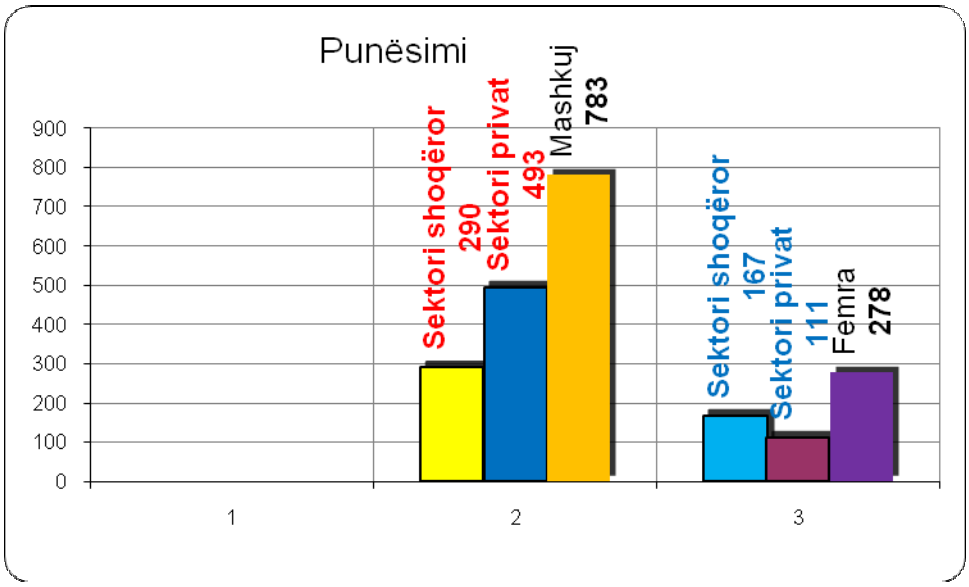
Punësimi
900
800
700
600
500
400
300
200
100
0
Sektori shoqëror 290
Sektori privat 493
Mashkuj 783
Sektori shoqëror 167
Sektori privat 111
Femra 278
1
2
3

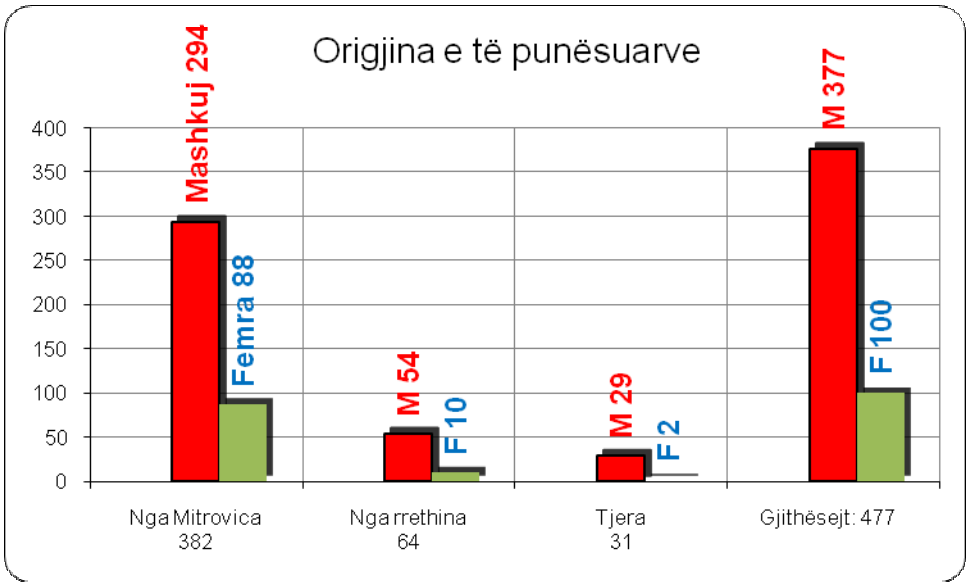
Origjina e të punësuarve
400
350
300
250
200
150
100
50
0
Mashkuj 294
Femra 88
M 54
F 10
M 29
F 2
M 377
F 100
Nga Mitrovica 382
Nga rrethina 64
Tjera 31
Gjithësejt: 477

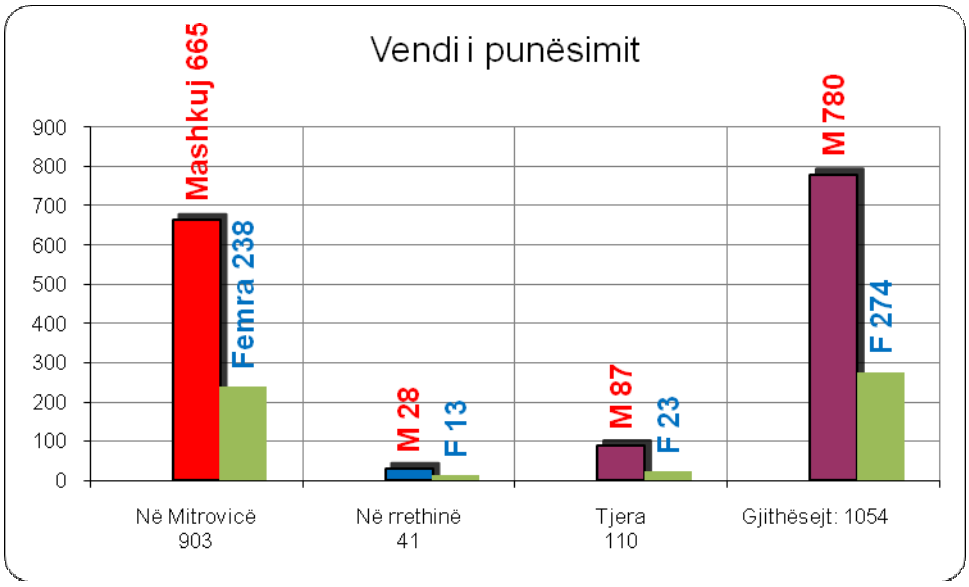
Vendi i punësimit
900
800
700
600
500
400
300
200
100
0
Mashkuj 665
Femra 238
M 28
F 13
M 87
F 23
M 780
F 274
Në Mitrovicë
903
Në rrethinë
41
Tjera
110
Gjithësejt: 1054

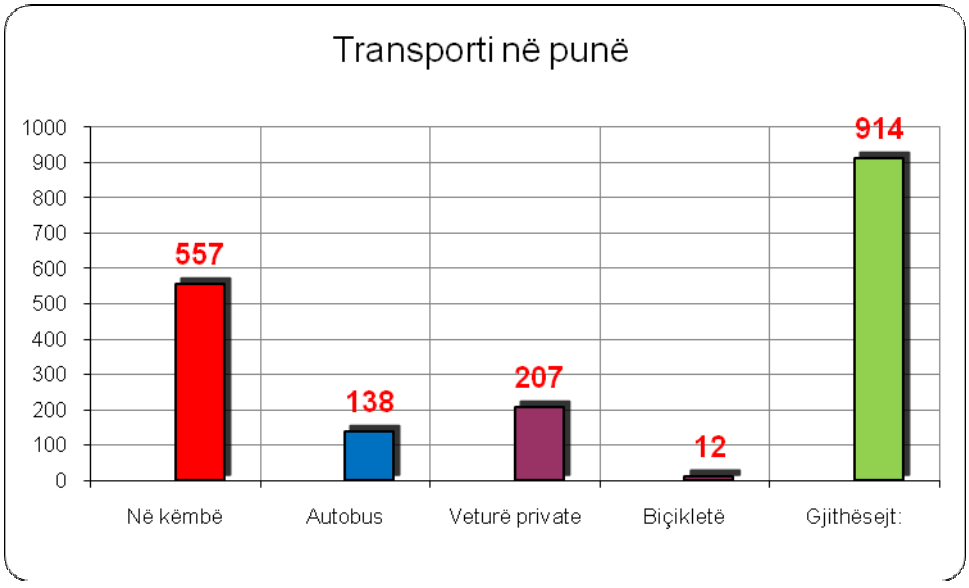
Transporti në punë
1000
900
800
700
600
500
400
300
200
100
0
557
138
207
12
914
Në këmbë
Autobus
Veturë private
Biçikletë
Gjithësejt:

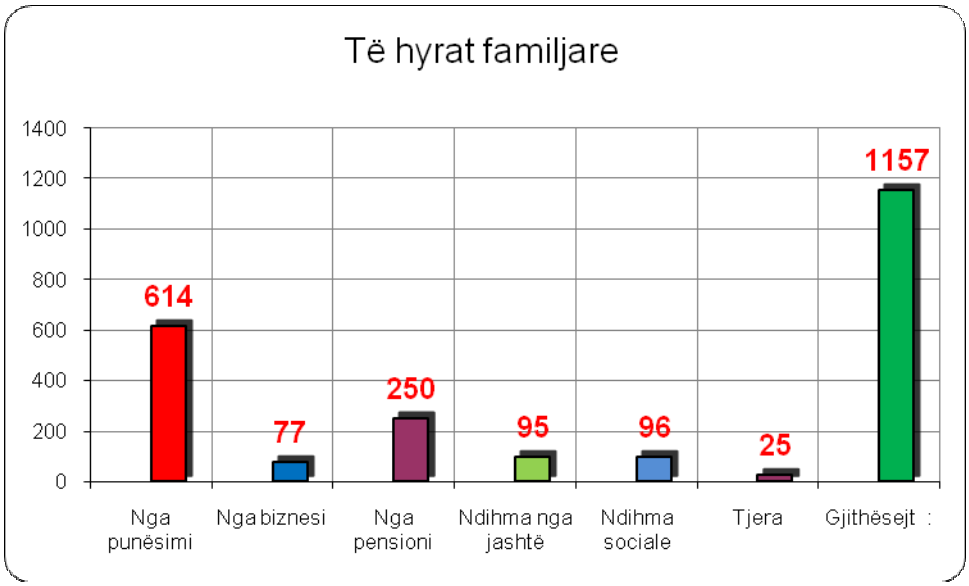
Të hyrat familjare
1400
1200
1000
800
600
400
200
0
614
77
250
95
96
25
1157
Nga
punësimi
Nga biznesi
Nga
pensioni
Ndihma nga
jashtë
Ndihma
sociale
Tjera
Gjithësejt :

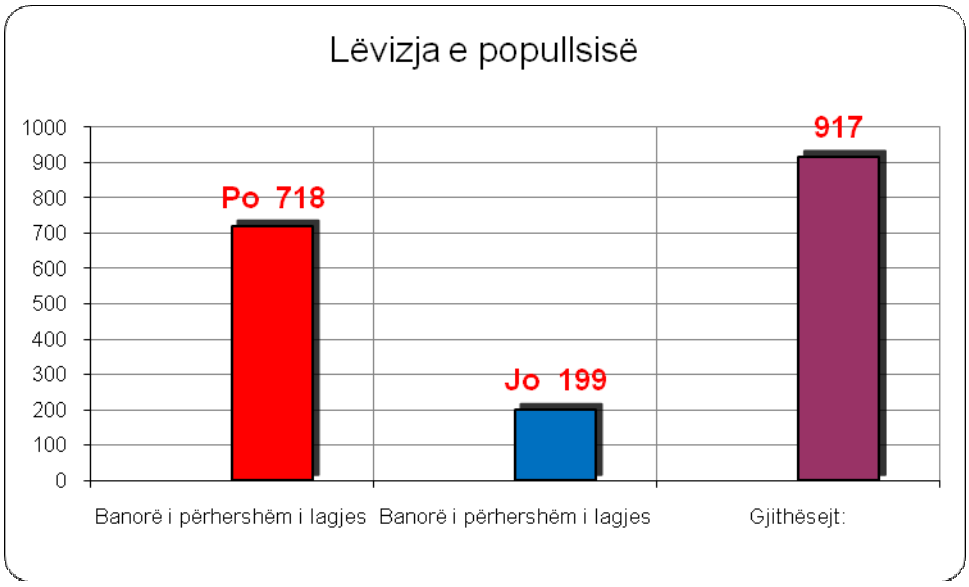
Lëvizja e popullsisë
1000
900
800
700
600
500
400
300
200
100
0
Po 718
Jo 199
917
Banorë i përhershëm i lagjes
Banorë i përhershëm i lagjes
Gjithësejt:

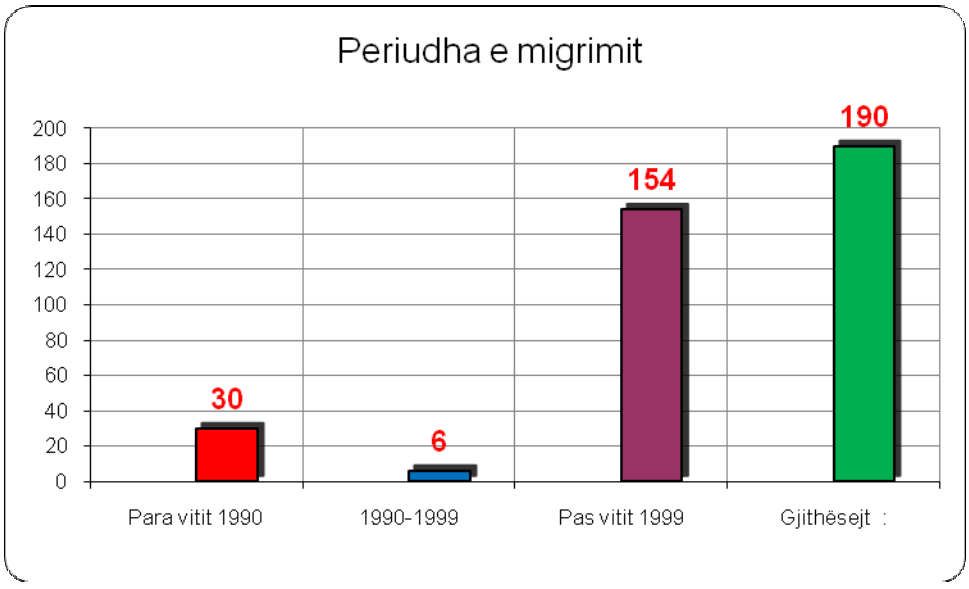
Periudha e migrimit
200
180
160
140
120
100
80
60
40
20
0
30
6
154
190
Para vitit 1990
1990-1999
Pas vitit 1999
Gjithësejt :

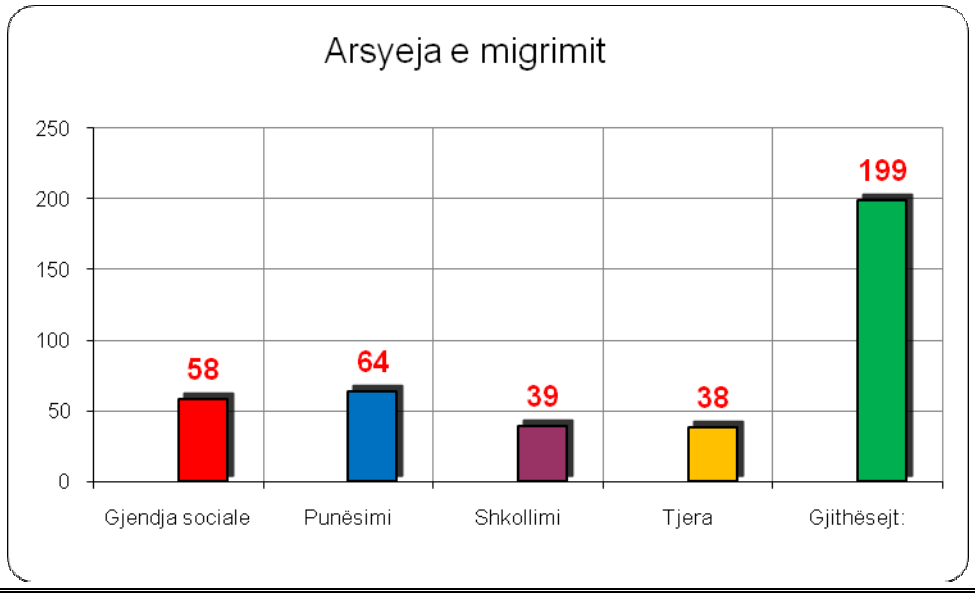
Arsyeja e migrimit
250
200
150
100
50
0
58
64
39
38
199
Gjendja sociale
Punësimi
Shkollimi
Tjera
Gjithësejt:

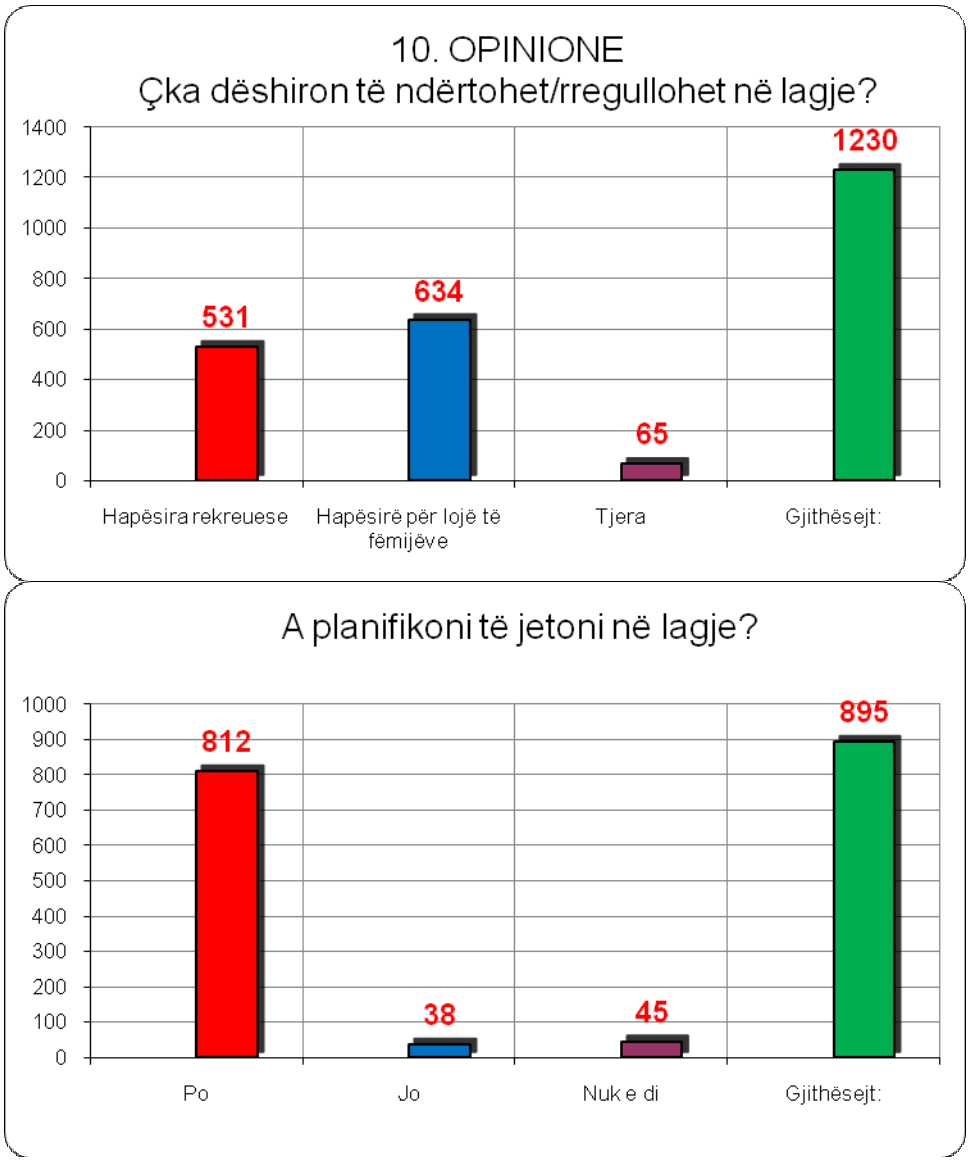

Grafika: Anketimi – Analiza - Diagramet

I.2. Matjet gjeodezike

Matjet gjeodezike do të realizohen në sistemin shumështresor ku secila shtresë do të ketë përmbajtje e veçantë (pronat, objektet, infrastruktura rrugore, infrastruktura teknike (energjia elektrike, ndriçimi publik, postëtelekomunikacioni, ujësjellësi, kanalizimi fekal, kanalizimi atmosferik), gjelbrimi dhe drunjët.

I.3. Kufijtë e zonës së Iliridës

Kufijtë e zonës për të cilën hartohet plani dhe shenjëzimet në hartat kadastrale janë obligim i organit kompetent të administratës komunale – Kadastrit dhe gjeodezisë.

I.4. Prona – Statusi i pronës dhe pronësisë

Kaptina e parë e formularëve të anketimit ka paraparë çështjet e pronës dhe atë: statusi i pronës dhe statusi i pronësisë.

Kosova si shtet ende është në proçesin e tranzicionit nga sistemi i kaluar pronësor mirëpo në hapësirën urbane të lagjes Ilirida rezulton se ekzistojnë vetëm dy kategori pronësore sipas shfrytëzimit dhe atë :

- Pronë private
- Pronë komunale / shtetërore

Kjo dmth .se pronë shoqërore nën menaxhimin e AKP - Agjencionit Kosovar të privatizimit në lagjen Ilirida nuk ka.

Sa i përket Statusit të pronës rezultatet e anketimit janë shprehur sipas tabelës në vazhdim :

Sektori	Pronat private					Pronat komunale / shtetërore					Pa deklaruara	Pronat nën	Anketa të pa realizuara	Numri Total i anketave
	Me madhësi					Me madhësi						AKP		
	Deri 1Ari	1 – 3 Ari	3 – 6 Ari	E pa definuar		Deri 1Ari	1 – 3 Ari	3 – 6 Ari	E pa definuar					
1				59					1		14		11	85
2				55					0		27		22	104
3				30					0		15		18	63
4				23					0		12		16	51
5				125					13		56		88	282
6				37					0		6		13	56
7				24					0		5		7	36
8				86					0		3		68	157
9				82					0		13		15	110
10				2					2		14		19	37
11				18					0		3		9	30
12				26					0		1		6	33
13				9					0		7		2	18
14				44					0		12		12	68
15				21					0		16		4	41
16				17					1		1		2	21
17				55					2		89		65	211
18				38					0		8		7	53
19				43					0		1		17	61
20				30					0		0		21	51
21				115					0		5		38	158
22				0					0		0		0	0
Σ				**939**					**19**		**308**		**460**	**1726**

Sa i përket statusit të pronës rezultatet e anketimit nuk mund ti konsiderojmë me shkallë të lartë saktësie, pasiqë deklarimet e të anketuarve janë të lira dhe mund të mos përkojnë me gjendjen faktike.

Arsyet qëndrojnë në disa fakte. Ka të anketuar që janë shfrytëzues të pronës komunale me përzgjedhje legale para ca dekadave dhe për arsye të kohëzgjatjes së shfrytëzimit të pronës ndajnë mendimin se kanë fituar legjitimitet mbi pronat që shfrytëzojnë.

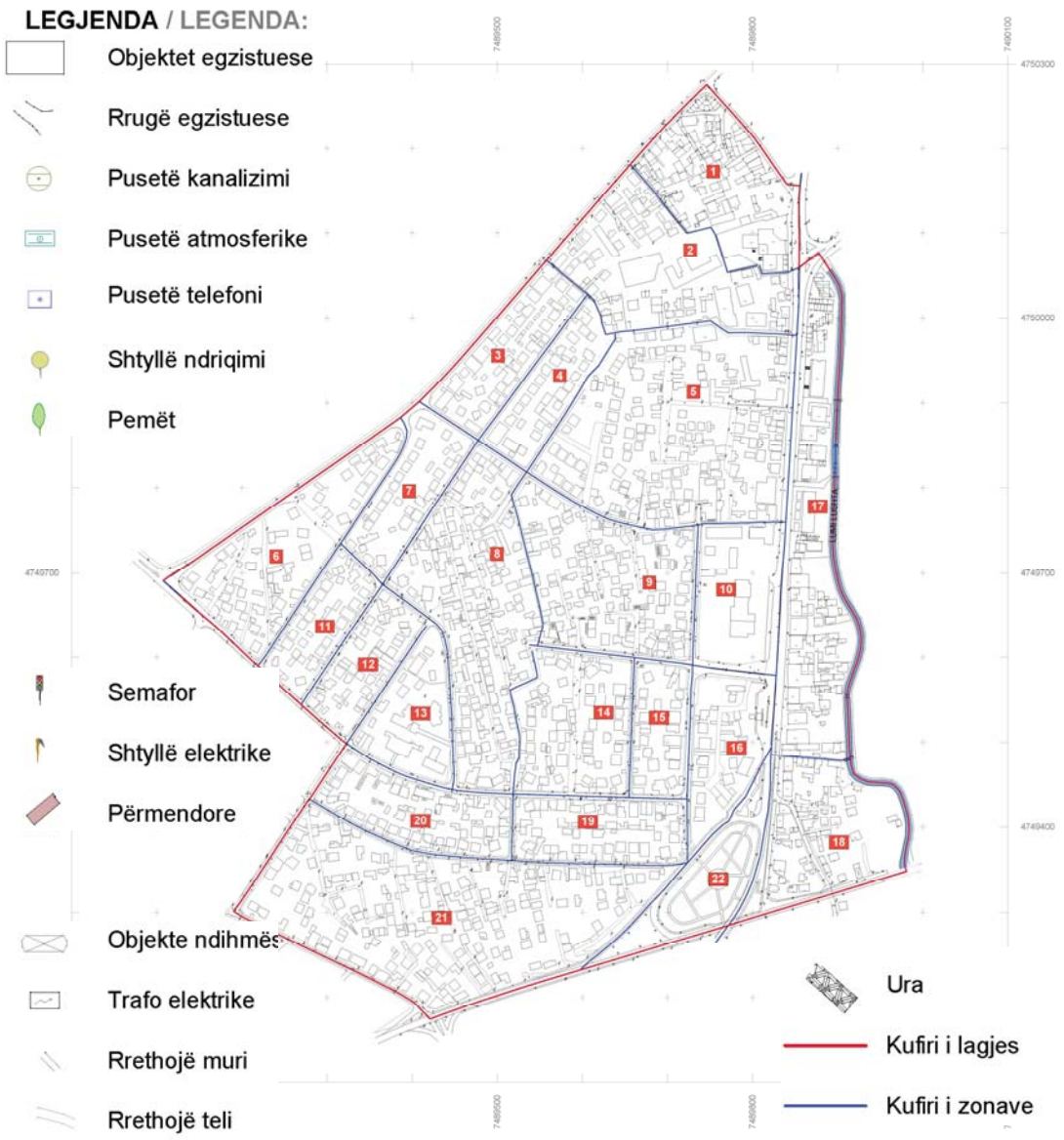

Hartografika 6: Rilevimi gjeodezik

Bazuar në referimet e sipërme dhe dokumentacionet disponuese rreth çështjeve pronësore në hapësirën urbane të ILIRIDËS, problemet kyqe qëndrojnë në aspektin e rregullimit të tyre:

Te një numër i madh i pronave private nuk janë realizuar bartjet trashëgimore me dekada të tëra,

Te pronat shtetërore të dhëna në shfrytëzim të përkohshëm qytetarëve për dekada të tëra kalkulimet për ridestinime eventuale mund të jenë problematike.

Sa i përket pronave nën menaxhim të AKP-Agjencionit Kosovar të Privatizimit Komuna duhet të ketë kujdes të shtuar posaçërisht për pronat të cilat mund të jenë me interes të përgjithshëm publik .

LINPROJEKT

Plani Rregullues Urban - Ilirida

II.

PROFILI URBAN

Analiza e gjendjes ekzistuese

HYRJE

II.1. Pozita gjeo - topografike

Hapësira urbane 'Ilirida' ka një formë kompakte, morfologji të rrafshët tereni e cila me pozitën dhe elementet përbërse të saj shtrihet në afërsi të drejtë përdrejtë të bërthamës së qytetit.

Ilirida si lagje e përkufizuar me Planin Zhvillimor Urban mbulon një sipërfaqe teritoriale rreth 55 Ha dhe gjindet në lartësi mbidetare rreth 515-520 m.

Përkufizohet, sipas kufijve të përcaktuar me PZhU: nga ana veriore me lagjen Qendra, ana lindore Bairi, nga ana jugore - përgjatë magjistrales së Adriatikut me lagjen Ura e Gjakut, nga ana jugperëndimore me lagjen Zhabari i Poshtëm dhe në veriperëndim me lagjen Fidanishte.

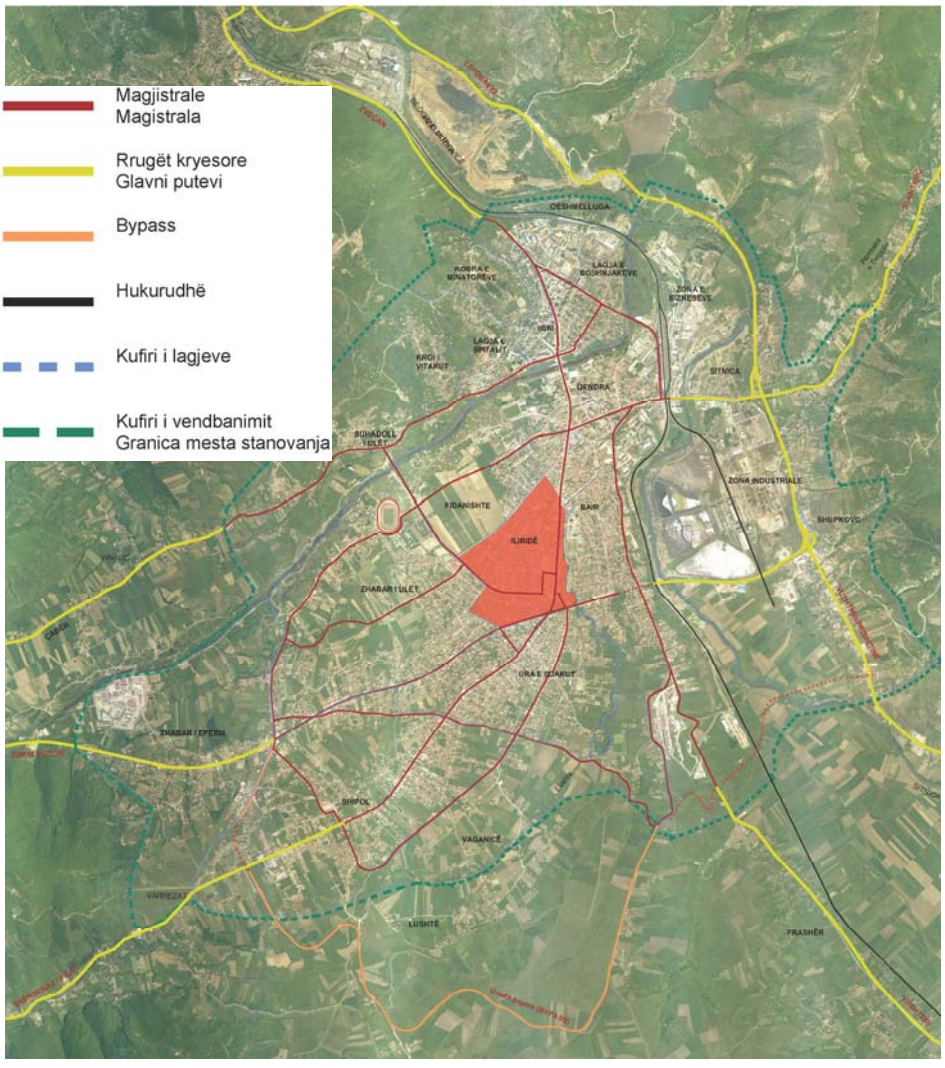

Hartografika 7: Situacioni i gjerë dhe pozita e Iliridës në suazat e tij

Hartografika 8: Situacioni i ngushtë

II.2. Historiku dhe aktualiteti i ndërhyrjeve

Në kuadër të hapësirës urbane të lagjes Ilirida ndërtimi daton në tri – katër dekadat e fundit dhe karakterizohet me ndërtimin e objekteve kryesisht me material të fortë ndërtimor dhe shtrirje të infrastrukturës teknike dhe rrugore paralelisht zhvillimit të lagjes.

Këto trende zhvillimi e humbën paksa hapin në dekadën e fundit pasi edhe Ilirida si lagje me prioritet banimi pësoi rritje të numrit të popullatës si rezultat i natalitetit, migrimit fshat-qytet dhe interesimit të qytetarëve nga diaspora për të pasur një banesë në qytet duke ndikuar direkt në shtimin e nevojave për hapësira të reja banimi .

Si rrjedhojë, në vitet e fundit është evident një aktivitet i dendur me ndërtime të reja e veçanërisht në pjesët paralelele me aksin kryesor rrugor të qytetit buzë stacionit të autobusëve.

Akset kryesore rrugore të shërbimit urban përpos rolit primar të tyre zhvillimin e komunikacionit, karakterizohen gjithashtu si vija kryesore furni zuese të lagjes pasi përgjatë tyre janë ndërtuar shitore - lokale shërbyese, tregtare dhe zanatesh.

Ndërmjet këtyre akseve kryesore rrugore të shërbimit urban zhvillohet rrjeti i rrugëve lokale të banimit si pjesë integrale e zonave të banimit të cilat kryesisht përbëhen nga objekte dy - tri etazhore me një, apo më shumë njësi banimi në kuadër të tyre.

Pjesa dërmuese e këtyre objekteve janë pronë private dhe si të tilla pas luftës (1999) karakterizohen kryesisht me ndërtime dhe mbindërtime pa leje ndërtimi kornform procedurave.

Kjo situatë pashmangshëm prodhon degradim të hapësirave të përbashkëta si trotoaret, rrugët, sheshet, gjelbërimet dhe hapësirat e përbashkëta në kuadër të objekteve kolektive dhe ngarkon infrastrukturën teknike si rezultat i zhvillimeve dhe mungesës së një koncepti paraprak planifikues të zonës urbane si tërësi.

Edhe përkundër gjendjes aktuale Ilirida si lagje urbane e qytetit pretendon të jetë e shëndetshme, funksionale dhe atraktive përmes këtyre shfrytëzimeve:

- Banim
- Shërbime tregtare dhe gastronomike
- Arsimim fillor dhe shëndetësi primare
- Elemente infrastrukturore rrugore

Hartografika 9: Zhvillimi në histori

II.3. Vendbanimet joformale

Vendbanimet joformale janë vendbanime njerëzore të cilat nuk u mundësojnë banorëve të gëzojnë të drejtat e tyre me një standard të përshtatshëm të jetesës, në veçanti banim të përshtatshëm. Si të tilla, vendbanimet joformale karakterizohen me:

• Zotërim joformal të pronësisë,

• Qasje joadekuate ose privim në shërbimet elementare,

• Pjesëmarrja joadekuate ose mospjesëmarrja në qeverisje,

• Rrezikshmëria deri në diskriminim.

Standardi Nr.6, nga Plani Kosovar për Implementimin e Standardeve (PKIS), thotë që autoritetet duhet të trajtojnë banorët e vendbanimeve joformale si pjesë integrale të shoqërisë.

Sipas PZHK dhe PZHU janë identifikuar tri vendbanime joformale e të cilat nuk kanë shtrirrje brenda kufijve të zonës urbane ILIRIDA.

II.4. Populllsia - Numri i populllsisë të zonës urbane 'ILIRIDA'

Gjatë dhe pas luftës së vitit 1999 erdhi te një lëvizje e madhe e populllsisë nga zonat rurale në ato urbane e me theks të veçantë në zonën e ILIRIDËS.

Të dhëna të sakta mbi zhvillimin e populllsisë në zonën e përkufizuar 'ILIRIDA' do ti kemi me rregjistrimin e popullatës dhe amvisnive në vitin 2011 kurse të dhënat rreth numrit aktual të banorëve bazohen tërësisht në rezultatet e anketimit dhe të dhënat e PzhU-së.

Numri i banorëve sipas grupmoshave, në bazë të rezultateve të anketimit është:

QENDRA	Mosha 0 – 5 vj.		Mosha 6 – 14vj.		Mosha 15 – 18vj.		Mosha 19 – 25vj.		Mosha 26 – 65vj.		Mosha Mbi 65vj.		Gjithësejt	
SEKTORËT	**M**	**F**	**M**	**F**	**M**	**F**	**M**	**F**	**M**	**F**	**M**	**F**	**M**	**F**
SEKT 1	11	8	27	17	11	11	17	16	52	60	10	8	128	120
SEKT 2	7	7	24	20	11	13	15	19	61	66	7	7	125	132
SEKT 3	8	7	14	15	10	9	15	8	41	41	6	6	94	86
SEKT 4	2	3	15	11	1	5	9	2	23	26	6	9	56	56
SEKT 5	28	41	58	68	42	39	53	73	172	182	18	20	371	423
SEKT 6	14	15	14	16	2	2	8	5	46	49	6	11	90	98
SEKT 7	6	7	11	12	8	6	18	10	41	43	4	4	88	82
SEKT 8	31	22	41	44	22	21	21	27	106	118	20	14	241	246
SEKT 9	17	13	34	38	8	9	29	16	87	107	7	12	182	195
SEKT 10	3	2	1	1	2	2	3	2	8	13	0	0	17	20
SEKT 11	1	4	13	18	4	2	7	3	19	27	6	7	50	61
SEKT 12	4	5	11	7	6	6	3	6	31	26	3	6	58	56
SEKT 13	1	0	2	2	0	1	0	1	6	6	1	1	10	11
SEKT 14	13	17	16	22	10	5	18	15	54	61	10	10	121	130
SEKT 15	9	8	12	14	3	5	8	5	34	42	5	7	71	81
SEKT 16	6	4	9	12	2	6	8	3	26	26	6	7	57	58
SEKT 17	21	16	34	29	7	8	23	18	117	114	7	8	209	193
SEKT 18	11	4	20	17	11	10	18	11	41	44	2	3	103	89
SEKT 19	3	4	11	11	6	12	9	11	43	47	8	9	80	94
SEKT 20	4	9	14	18	5	6	11	8	39	31	3	6	76	78
SEKT 21	28	28	48	60	17	24	49	52	164	155	17	25	323	344
SEKT 22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
GJITHËSEJT	228	224	429	452	188	202	342	311	1211	1284	152	180	2550	2653
GJITHËSEJT	452		881		390		653		2495		332		5203	

Rezultatet e anketimit japin shifrën prej **5203** banorëve (2550 – **49.00%** meshkuj dhe 2653 – **51.00%** femra) të përfaqësuara në 939 familje. Pjesëmarrja në përqindje sipas grupmoshave është prezantuar në tabelën vijuese :

Mosha 0 – 5 vj.	Mosha 6 – 14vj.	Mosha 15 – 18vj.	Mosha 19 – 25vj.	Mosha 26 – 65vj.	Mosha Mbi 65vj.	Gjithësejt
452	**881**	**390**	**653**	**2495**	**332**	**5203**
8.69 %	16.93 %	7.50 %	12.55 %	47.95 %	6.38 %	100 %

Prandaj, nga kjo del edhe mesatarja e anëtarve për familje:

5203:958 = 5 anëtar/1F

Duke marrë parasysh numrin aktual të fondit banesor (sipas anketimit) rreth **845** (**807** shtëpi individuale banuese dhe afarist-banuese si dhe **38** banesa) dhe numrin e **958** familjeve të prezentuara në anketim fitojmë faktin se rreth (7**.5**%) apo **75** familje me rreth **400** anëtar jetojnë në diasporë kurse në Mitrovicë kanë qëndrim dhe shfrytëzim sezonal. Inkorporimi i tyre në numrin total të banorëve të **ILIRIDËS** jep shifrën prej rreth **5600** banorëve.

Nga mumri i përgjithshëm i popullsisë së evidentuar me anketim, në **54.85 Ha** sipërfaqe sa ka Ilirida, dendësia mesatare e popullatës do sillet rreth **95 banorë/Ha**.

Duke u bazuar në numrin prej **881** nxënësve që vijojnë mësimet në shkollën fillore, që korrespondonë me grupmoshën 6-14vj. do na paraqet pjesëmarrje prej 17.00 % në totalin e banorëve.

Zona Urbane Ilirida shtrihet, gjithnjë sipas PZHU-së, në zonë me koeficientë ndërtimi prej 1,2; 2,0 dhe 3,0. Prandaj i takon zonës së përzier me dendësi të mesme banimi.

Ky parametër < 100 ban/ha, nuk paraqet arsyeshmëri në aspektin ekonomik nga pikëvështrimi i vendosjes dhe mirëmbajtjes së infrastrukturës komunale mbitokësore dhe nëntokësore.

Pikënisje për parashikimin e ardhshëm të popullsisë së ILIRIDËS, është numri prej 5600 banorëve, parametrat vjetor të rritjes prej 1.03, sipas PZHK dhe PZHU, si dhe trendit të paraparë dhe planifikuar të dendësimit të zonës së Iliridës dhe akseve kryesore rrugore. Varianti i përllogarisë me rritje vjetore prej 1.03 na jep shifrën prej afër 8470 – 8500 banor për ZU Ilirida, gjerë në vitin 2025.

Tabela e parashikimit të popullatës së Iliridës

VITI	2011	2015	2020	2025
Sipas anketimit	**5600**	**6302**	**7306**	**8470**

Hapësira urbane Ilirida ka shënuar shtim të popullatës në dy dekadat e fundit si rezultat i migrimit të popullatës fshat-qytet; migrimit të popullatës veri-jug; shtimit natyror të popullatës; bizneset e ndërtimit etj. Numrit të popullatës rezidente të ILIRIDËS do ti shtohet edhe popullata jorezidente e diasporës (sezonale) pasi i përkasin kategorisë së qytetarve që në masë të konsideruar paraqiten në cilësi të blerësve të hapësirave banesore në Iliridë.

Bazuar në referimet e mësipërme rreth popullatës aktuale të Iliridës (viti 2011) një numër i rrumbullakësuar prej 5600 banorëve duket më reali, kurse numri i parashikuar për vitin 2025 në bazë të varianteve përllogaritëse del se do të ishte rreth 8470 - 8500 banorë. Ka indikacione se numri i banorve në periudhen e ardhshme 2-3 vjeçare ta tejkalojë parashikimin e vitit 2015 nëse marrim parasysh kapacitetet momentale të ndërtimit dhe kapacitetet e protokoleve të lejuara për objektet afariste- banesore të mesme dhe të larta.

II.5. Ekonomia

5.1 Punësimi

Numri i të punësuarëve nga popullata rezidente e zonës urbane Ilirida sipas rezultateve të anketimit është:

Punëdhënësit	**Numri i të punësuarve**		
Vendet e punës	**Meshkuj**	**Femra**	**Gjithësejt**
Sektori publik – shtetëror	290	167	457
Sektori privat	493	111	604
Të punësuar gjithsejt :	783	278	1061

S**ektori publik - shtetëror** përfshin të punësuarit në sektorët: Miniera e Trepçës, Administrata Komunale, Arsimi, Shëndetësia, Policia, Legjislacioni, Ndërmarrjet regjionale (Ujësjellësi, Uniteti, PTK, agjencioni pyjor).

Sektori privat përfshin të punësuarit në veprimtaritë e ndryshme private, si pronarë të bizneseve të ndryshme tregtare - shërbyese. Në total 80.00 % përbëjnë të punësuarit nga popullata rezidente e Mitrovicës, 13.50% nga rrethinat, si dhe 6.50 % të punësuar që gravitojnë nga zonat tjera.

Anketimet rezultojnë se Ilirida disponon me 3148 banorë të grupmoshave të afta për punë. Prandaj nga kjo del se numri i të papunëve - k**uota e papunësisë sillet rreth 66 %.**

> Kuota shumë e lartë e papunësisë pretendon të jetë ndër problemet kryesore të Iliridës dhe një sfidë reale e qëndrueshmërisë dhe zhvillimit ekonomik. Sektori publik – shtetëror nuk ofron mundësi të reja reale të punësimit dhe zvogëlimit të kuotës së papunësisë, prandaj alternativa e vetme mbetet inkurajimi i sektorit privat, inkurajimi i resurseve që ngrisin aftësitë profesionale, aftësitë e biznesit, tregtisë dhe zanatit.

5.2 Degët e ekonomisë

Ndërmarrjet prodhuese - Potenciali kryesor i sektorit prodhues qëndron jashtë kufijve të ZU Ilirida. Në situatën momentale ky sektor është shumë i pa zhvilluar, kurse sipërfaqet me infrastrukturë adekuate pothuajse janë të papërdorshme.

Duke pasur parasysh këtë fakt qëndrueshmëria ekonomike e Zonës Urbane Ilirida është i orientuar drejtë tregëtisë dhe veprimtarive shërbyese, që përmbajnë në vete një potencial të konsiderueshëm.

Tregtia - karakterizohet nga shitore të vogla, të cilat shesin kryesisht gjësende të importuara. Ky sektor për momentin nuk ka kapacitete për zgjerimin e aktiviteteve pasi që hapësira dhe kushtet për tregti të kësaj natyre mungojnë. Mundësitë për ndonjë zonë të përbashkët tregtare, për shkak të afërsisë me zonat tjera, si Qendrën, Zhabarin apo edhe Bajrin, duhet kërkuar me ngritjen eventuale të zonës së lirë tregtare të paraparë sipas planeve zhvillimore jashtë kufijve të Zonës, në qytet ku do të fitonte impuls të ri zhvillimi.

Sipërfaqet më të vogla për tregti dhe zanate mund të zhvillohen nga potencialet ekzistuese, nëse mund të zgjidhet çështja e pronësisë.

Shërbimet - Sektori i shërbimeve është sektor i domosdoshëm për ofrimin e përkrahjes dhe zhvillimin e ndërmarrjeve tjera, mirëpo struktura ekzistuese e veprimtarive shërbyese në Iliridë ndihmon shumë pak zhvillimin ekonomik.

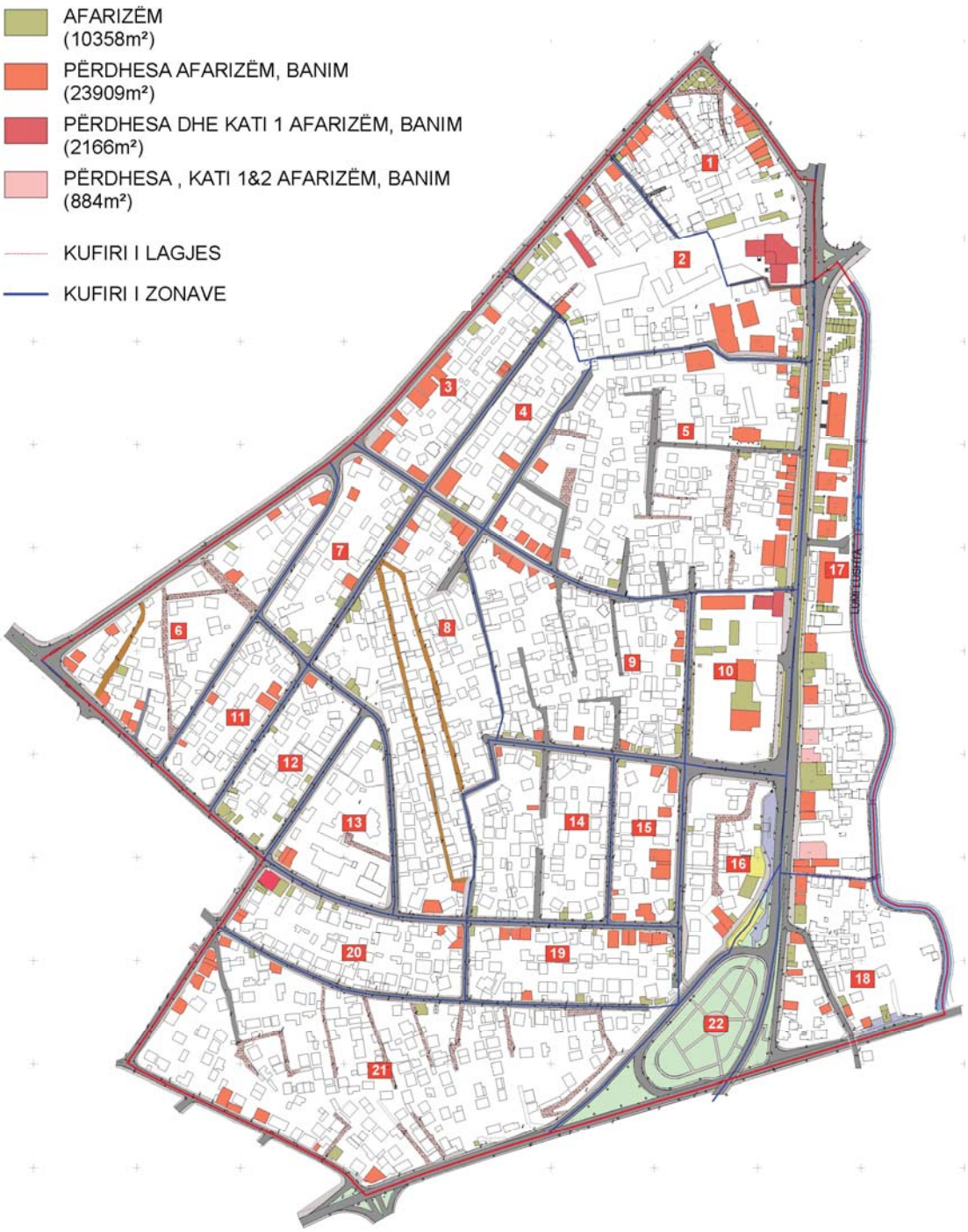

Hartografika 10: Kapacitetet ekonomike

II.6. Banimi

6.1 Terrenet e banimit dhe zonat e përziera

Në terrenet e banimit përfshihen njësitë urbane të banimit dhe rrugët e mbrendshme midis tyre. Pjesë përbërse e terreneve të banimit janë edhe parcelat e çerdheve - kopshteve, shkollave fillore dhe shërbimeve të përditshme tregtare dhe komunale .

Në hapësirën urbane të Iliridës, terrenet e banimit nuk kanë ndarje të qartë në bazë të etazhitetit dhe karakterit të objekteve banuese pasi në pjesët e dominuara me objekte të larta ndërhyjnë edhe objektet e ulëta dhe anasjelltas në pjesët e dominuara me objekte të ulëta me banim individual, ndërhyjne objektet e larta të banimit kolektiv.

Sipas Planit Zhvillimor Urban, hapësira urbane Ilirida, mund të dendësohet edhe më tutje mbi bazën e rrjetit të infrastrukturës ekzistuese rrugore përgjatë akseve kryesore. Hapësirat e lira ndërtimore mund të ndërtohen dhe dendësohen[1] duke shfrytëzuar infrastrukturën ekzistuese.

Zonat e përziera i shërbejnë kryesisht banimit, por lejojnë edhe punëtori me më pak ose fare pak zhurmë dhe shtrihen kryesisht në zonat përgjatë akseve kryesore rrugore. Shfrytëzimet janë si vijon:

Banim
Institucione shkollore dhe institucione shëndetësore
Objekte administrative
Institucione kulturore, religjioze dhe sociale
Tregti dhe shërbime
Gastronomi, zanate dhe punëtori të vogla.

1 Sipas PZhU-së (sipërfaqe më të lartë të shfrytëzimit të parcelave, numër më i lartë i kateve).

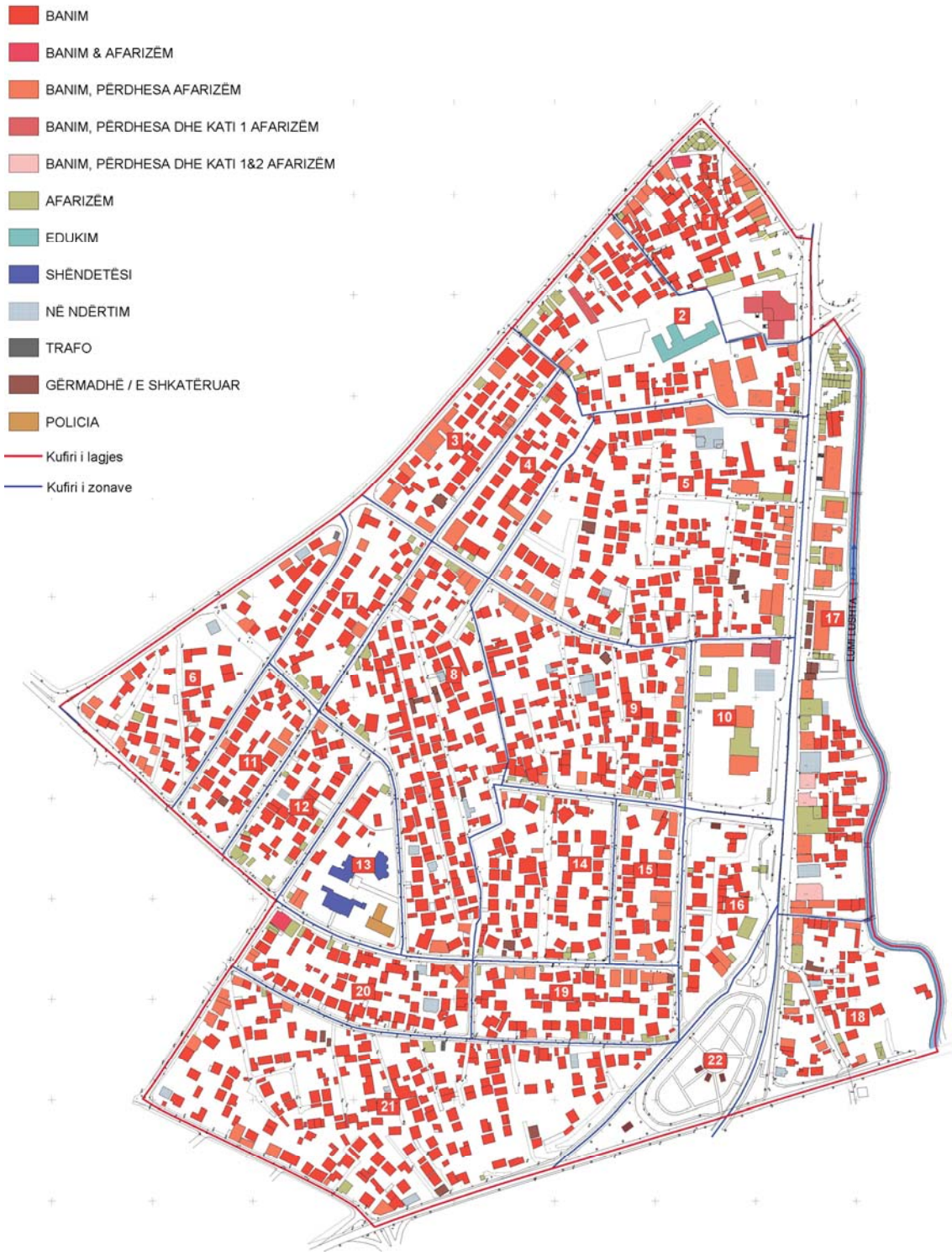

Hartografika 11: Shtrirja dhe destinimi i objekteve

6.2 Fondi banesor

Hapësira e përkufizuar urbane e Iliridës gjerë në vitin 1999 para ndodhjes së luftës në pjesën dërmuese të teritorit të saj dominohej nga objektet me destinim banim individual dhe afarist – banimor.

Në dhjetëvjeçarin e pas luftës disa zona – me destinim objekte me banim individual gjatë rindërtimit të tyre pësuan ngritje etazhore, kurse fondi banesorë dhe objektet me banim kolektiv u zhvilluan me ritëm të hovshëm si shkak i ndodhjes së **'fenomenit'** [2] **.**

[2] Periudha e emergjencës; migrimi i popullatës fshat – qytet; veri-jug; ndërtimet pa leje dhe me leje; tejkalimet e lejeve; biznesi i ndërtimit; interesimi i qytetarve të diasporës për të poseduar banesë në qytet, etj.

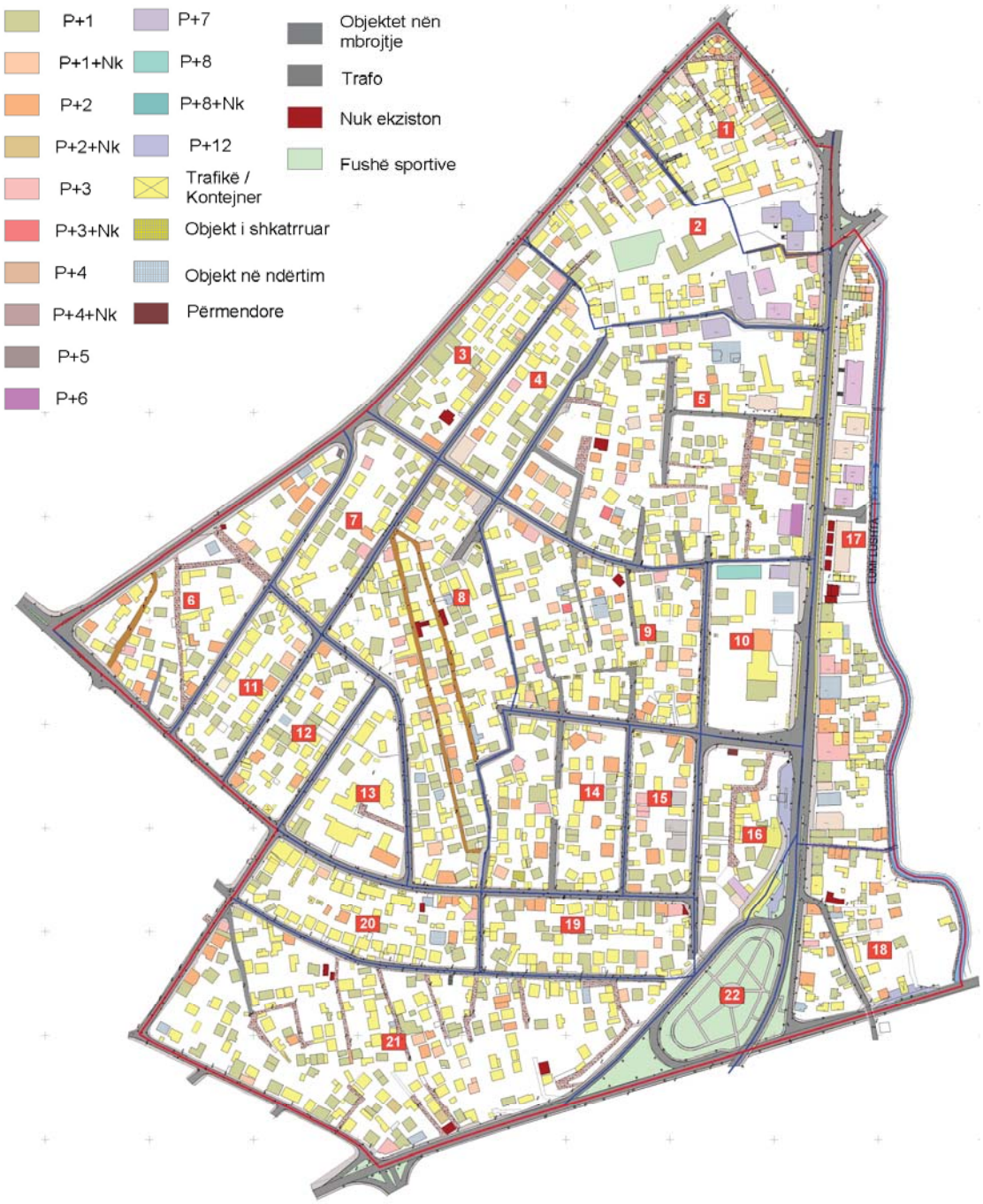

Hartografika 12: Etazhiteti i objekteve

Bazuar në punët e anketimit dhe inçizimit të terrenit për kategoritë e objekteve që ndërlidhen me çështje të banimit në hapësirën urbane të Iliridës shtrihen:

Nr. i Objekteve	Karakteri urban i objekteve	Tipi i objekteve	Etazhiteti
754	Banimi Individual	Banimor	P+0 deri P+3+Nk
53	Banimi Individual	Banimor - Afarist	P+0 deri P+3+Nk
28	Banimi Kolektiv	Banimor	i mesëm dhe i lartë
10	Banimi Kolektiv	Banimor - Afarist	i mesëm dhe i lartë

Numri i tërësishëm i fondit banesor është i prezantuar edhe sipas sektorëve të anketimit në tabelën vijuese.

ILIRIDA SEKTORËT	Objekte banimi individual	Objekte banimi individual afariste-banimore	Objekte Banimi kolektiv	Objekte Banimi kolektiv afariste-banimore
SEKTORI 1	47	4	0	1
SEKTORI 2	35	4	3	0
SEKTORI 3	23	3	3	0
SEKTORI 4	18	2	1	0
SEKTORI 5	106	1	6	0
SEKTORI 6	23	5	4	0
SEKTORI 7	24	0	0	0
SEKTORI 8	79	1	1	1
SEKTORI 9	58	6	2	0
SEKTORI 10	1	1	0	0
SEKTORI 11	18	0	0	0
SEKTORI 12	26	0	0	0
SEKTORI 13	4	4	0	0
SEKTORI 14	41	0	3	0
SEKTORI 15	13	2	0	2
SEKTORI 16	14	2	0	1
SEKTORI 17	25	6	1	5
SEKTORI 18	29	5	2	0
SEKTORI 19	28	5	0	0
SEKTORI 20	27	0	2	0
SEKTORI 21	115	2	0	0
SEKTORI 22	0	0	0	0
GJITHËSEJT	**754**	**53**	**28**	**10**

Fondi i banesave - periudha kohore deri në vitin 1999

Gjatë periudhës kohore deri në vitin 1999, ka Objekte të Banimit kolektiv në zonën perëndimore buzë lumit Lushta me kapacitetet prej afër 180 njisi banesore prej 2-4 dhomëshe.

Fondi i banesave - periudha kohore 2000 - 2010

Periudha kohore	Numri i objekteve P + 4 deri P + 6	Numri i objekteve P+ 7 deri P + 11
Periudha deri - 1999	6 objekte	0 objekte
Periudha 2000 - 2010	13 objekte	9 objekte

Në vitin 1989 mesatarja e sipërfaqes së banimit në rang qyteti ishte 13 m² për kokë banori dhe kjo mesatare pretendon të rritet në të ardhmen duke ndikuar direkt në rritjen e nevojës për sipërfaqe banimi.

Nëse i referohemi PzhU-së dhe të dhënave të sipërme përkitazi me hapësirat e banimit duhet të sqarohen dy çështje:

A ka nevojë për hapësira të reja për banim?
Si të veprohet me hapësirat ekzistuese të banimit me qëllim që t'i përshtaten nevojave të së ardhmes?

6.3 Gjendja aktuale

Objektet banesore kolektive thuaja se që nga ndërtimi i tyre në vitet 80 ta nuk janë mirëmbajtur fare. Posaçërisht hapësirat e përbashkëta, si: komunikimi (shkallët dhe liftat), erëmbrojtësat, bodrumet, instalimet elektrike, ujësjellësi e kanalizimi, etj. Fasadat kanë pasur një të mirë se janë me tulla fasade dhe u është mundësuar një ruajtje e gjendjes relativisht të mirë.

Rrethinat e këtyre blloqeve të banimit ofrojnë shumë pak kualitete pushimi, veçanërisht vendet për lojëra të fëmijëve mungojnë.

Objektet ekzistuese banesore mund të rinovohen në nivelin e kënaqshëm me iniciativë të vetë banorëve që posedojnë banesat, si dhe në bashkëpunim dhe ndihmë të plotë nga institucionet gjegjëse të komunës.

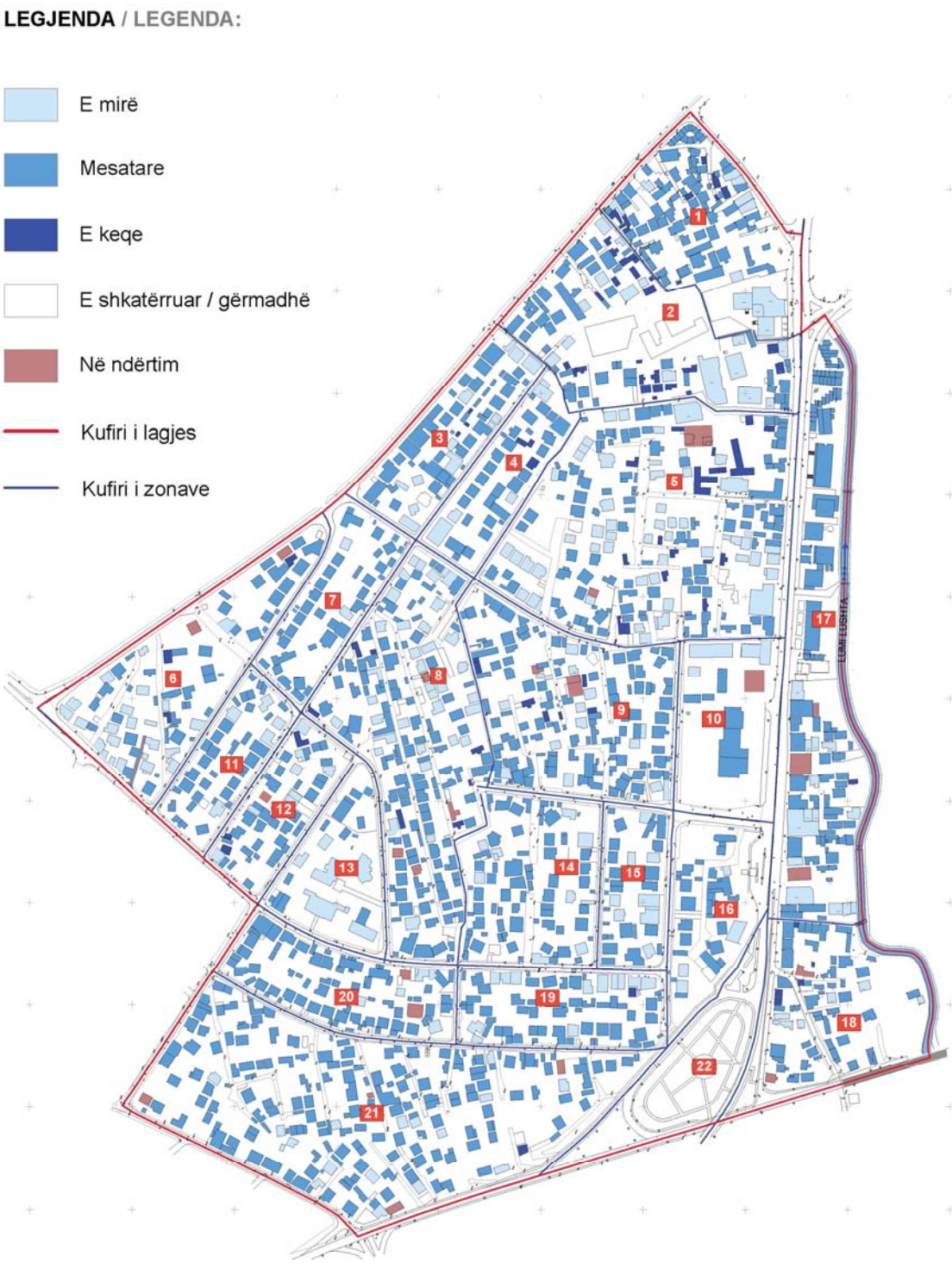

Hartografika 13: Gjendja e objekteve

6.4 Mbindërtimet

Situata e pasluftës dhe nevojat e mëdha për strehim - banim si dhe pamundësia e organeve kompetente për parandalimin e tyre me kohë ishin shkaktarët e nismës dhe realizimit të mbindërtimeve. Në ZU Ilirida, ky fenomen, sipas anketimeve nga terreni tregon për gjithsejtë 2 raste mbindërtimi, kështu që nuk mund ta quajmë si n jë fenomen që ishte në zonat tjera urbane.

Prandaj, realisht nuk kemi ndikim të madh në ndryshimin i marrëdhënieve ekzistuese urbane të zonës në kuptimin e rritjes së koeficientëve të shfrytëzueshmërisë, dendësisë së banimit dhe nevojave për parkim.

Trajtimi i mbindërtimeve nuk do të bëhet veç e veç por duhet të bëhet në tërësinë e ndërtesës ose bllokut të përbërë nga dy a më shumë ndërtesa me respektim të trajtimit të paanshëm dhe të barabartë. Gjithashtu pjesë integrale e planit rregullativ urban do të jenë dispozitat për trajtimin e mbindërtimeve të cilat do ti përcaktojnë kushtet, mënyrat dhe procedurat për trajtimin (lejimin, legalizimin apo rrënimin) e mbindërtimeve.

II.7. Infrastruktura sociale dhe kulturore

7.1 Infrastruktura sociale – Arsimi [3]

Sipas PZhU të miratuar në maj të vitit 2009 ka mungesë të hapësirave për mësim, të paisjeve të punës dhe teknologjisë komjuterike, të laboratorëve dhe bibliotekave. Gjithashtu ka mungesë të personelit të kualifikuar. Të dhënat në tabelat vijuese janë nga kontaktet me institucionet gjegjëse në vitin 2011.

- Institucionet parashkollore në lagjen "ILIRIDA"

Normat elementare parashohin një mungesë totale në këtë aspekt. Lagja nuk disponon me as edhe një çerdhe apo kopsht të fëmijëve.

[3] Gjendja nga viti shkollor 2011/12

- Arsimi fillor dhe i mesëm i ulët në lagjen "ILIRIDA"

Shkolla fillore dhe e mesme e ulët:			"Abdullah Shabani"
Nr. i nxënësve			1043
Nr. i mësonjëtoreve (klasave)			25
Dhoma për nevoja të veçanta			0
Kabinete			1
Nr. i dhomave për parafillor			1
Nr. i dhomave për mësimdhënës			1
Nr. i dhomave për administratë			3
Dhoma e muzikës			0
Bibliotekë			1
Kuzhinë			0
Salla e sporteve			0
Depo			0
Fushë e sportit			1
Nr. i punëtorive			0
	Nr. i toaleteve	Hendikepuar	0
		Femra	4
		Meshkuj	5
		Mësimdhënës	1
Sipërfaqja e objektit (m²)			802
Sipërfaqja e oborrit (m²)			7221
Hapësira e korridorit (m²)			
Puna me ndërrime			2 ndërresa
Nxënës / ndërrim			520
Nr. i paraleleve			33
Nxënës / klasë			32
Sip. e obj. (m²) / nxënës			0.76
Sip. e lire (m²) / nxënës			0
	Personeli mësimdhënës	Të kualifikuar	44
		Të pakualifikuar	0
		Femra	36
		Meshkuj	8
		Gjithsej	44
Nevoj për rekonstruktim /rehabilitim			Po

Rekapitulim:

Nr.	Institucioni arsimor	Numri i nxënësve	Numri i personelit
1	Parashkollor	0	0
2	Arsimi fillor dhe i mesëm i ulët	1043	44
	Gjithësejt :	**1043**	**44**

Nga referencat e sipërme krijohet një pasqyrë e qartë lidhur me situatën ekzistuese në arsimin fillore dhe të mesëm të ulët në hapësirën urbane 'Ilirida'. Krahas punës në dy ndërrime, konkludojmë se edhe sipërfaqja në dispozicion për nxënës (si për nga sipërfaqja bruto e objektit ashtu edhe të hapësirës përreth) është ende shumë e vogël[4].

Në shkollën fillore Abdullah Shabani është vepruar në drejtim të zgjerimit të hapësirave ekzistuese shkollore. Hapësirat ekzistuese përreth këtyre shkollës nuk japin ndoj perspektivë rreth mundësive të zgjerimit, megjithatë duhet kërkuar zgjidhje të reja.

4 Normat gjermane sipas Neufert-it, botimi 2005 janë: sipërfaqja bruto për një nxënës = 13m², hapësira e arealit shkollor për një nxënës = 25 m².

7.2 Infrastruktura sociale - Shëndetësia

- Entet shëndetësore

Në zonën urbane të Iliridës, nga entet shëndetësore janë dy objekte ekzistuese:

Shtëpia e shëndetit e cila ofron shërbime ambulatore pë banorët e lagjes por edhe të tjerë. Intervenimet stacionare nga ky vit (2011), janë të mundshme në segmentin spitalor të pozicionuar në hapësirën e ish kazermës e cila me konfiguracionin e terrenit, gjelbërimin dhe madhësinë e arealit ofron kushte optimale.

Objekti shëndetësorë për trajtimin e pacientëve me probleme mentale.
Areali përreth objekteve shëndetësore duket me tejngarkesa, me theks në fushën e zhvillimit normal të komunikacionit, ku kemi vërtetë një kaos me automjete që nuk kanë as edhe një parking.

> A janë këto kapacitete shëndetësore të mjaftueshme duhet të precizohet nga punëtoria pasuese me të gjitha strukturat relevante.

- Entet për përkujdesje

Në ZU Ilirida ka një objekt për punë dhe përkujdesje sociale. Mirëpo destinimi i objekti është ndërruar në stacion të Policisë së Kosovës - stacioni i Mitrovicës.

7.3 Infrastruktura kulturore, trashëgimore dhe fetare

- Institucionet kulturore e zbavitëse

Në ZU Ilirida nuk ka ndonjë objekt nga Institucionet kulturore e zbavitëse.

- Objektet e trashëgimisë kulturore

Fakti që hapësira urbane e Iliridës është relativisht e re në aspektin kohor të urbanizimit, edhe nuk ka objekte të cilat janë nën mbrojtjen institucionale, as edhe objekte të inventarizuara.

- Objektet fetare dhe të kultit

Në zonën urbane të Iliridës nuk ka objekte fetare dhe të kultit.

7.4 Infrastruktura e objekteve të sigurisë publike

- Objektet policore

Në ZU të Iliridës, nuk ka objekt ekzistues që enkas është i punuar për destinimin – stacion policor, mirëpo është bërë shndërrimi i objekti ekzistues për përkujdesje sociale në Stacion Policie.

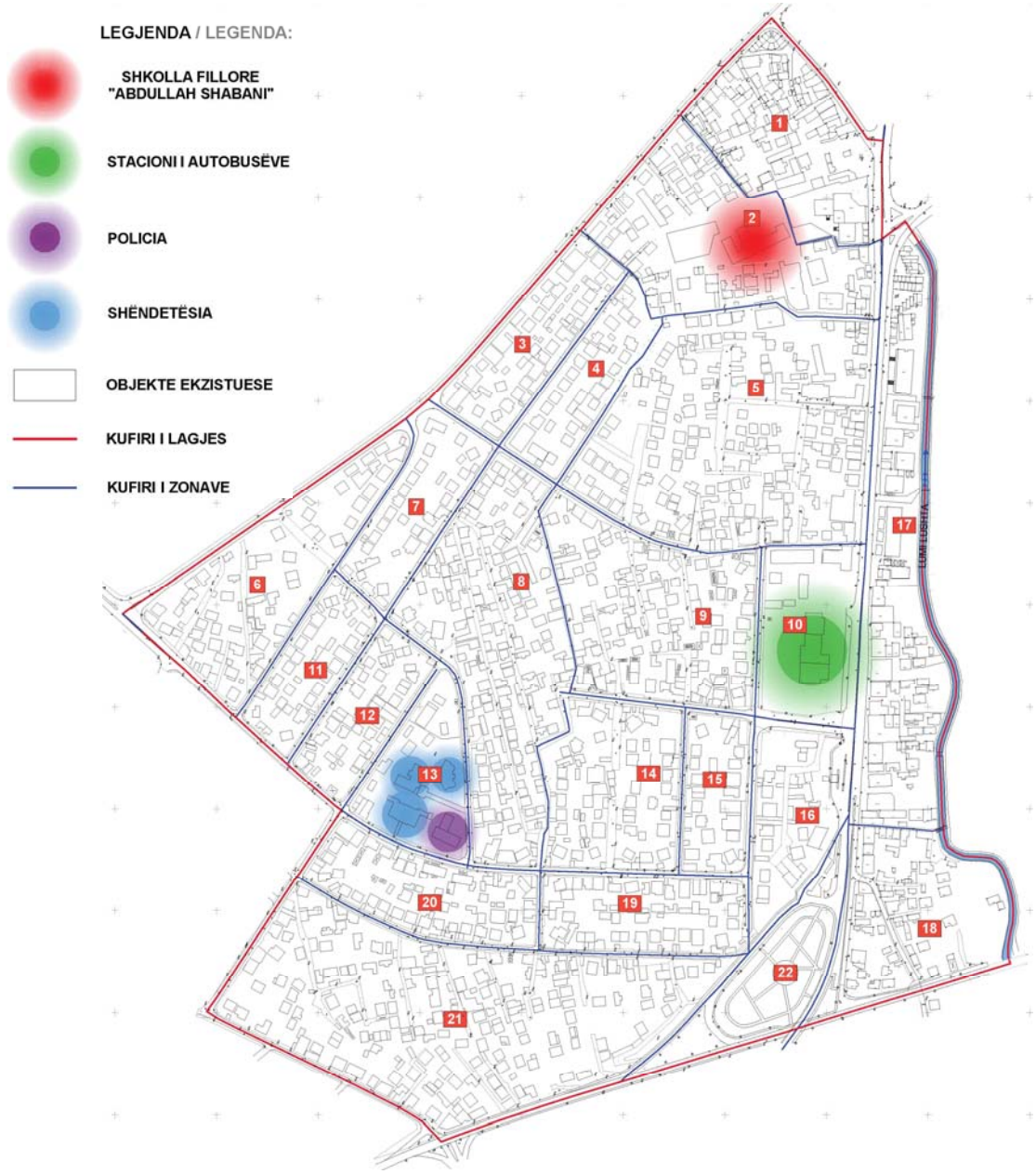

Hartografika14: Infrastruktura sociale dhe publike zonën urbane Ilirida

II.8. Infrastruktura teknike

Pjesa dërmuese e Iliridës, e ndërtuar në bazë të planeve është mjaft mirë e përfshirë me infrastrukturë, por koncepti i planit rregullues urban do të ketë bazë të mjaftueshme të kërkoi rivlerësimin e infrastrukturës ekzistuese, zvogëlimin e humbjeve në rrjete dhe ngritjen e vazhdueshme të kualitetit furnizues të tyre.

8.1 Energjia elektrike

Mitrovica dhe "ILIRIDA" si pjesë integrale e saj në fushën elektroenergjetike kanë gjendje të pa qëndrueshme pasi ka ndërprerje të shpeshta të rrymës elektrike për arsye të kapaciteteve të kufizuara, humbjeve dhe defekteve në rrjet.

Hapësira urbane "ILIRIDA" në aspektin elektroenergjetik të planifikimit zhvillimor urban të qytetit, është planifikuar dhe paraparë qysh më herët. Furnizimi i Iliridës bëhet nga Mitrovica 2 (në Fidanishte), 35/10kV, ku kemi mbingarkim dhe në projektet e ardhme është paraparë kalimi në nivelin 110/20 (10) kV.

Këto TS janë instaluar për tension 10kV, pa mundësi të eksploatimit në tension 20kV.

Linjat furnizuese të TS 10/0.4kV janë të kombinuara me kabllo ajrore dhe kabllo nëntokësore 10kV, prandaj duke pasur parasysh edhe anën funksionale të infrastrukturës rrugore, mund ti kualifikojmë si shëmti urbane.

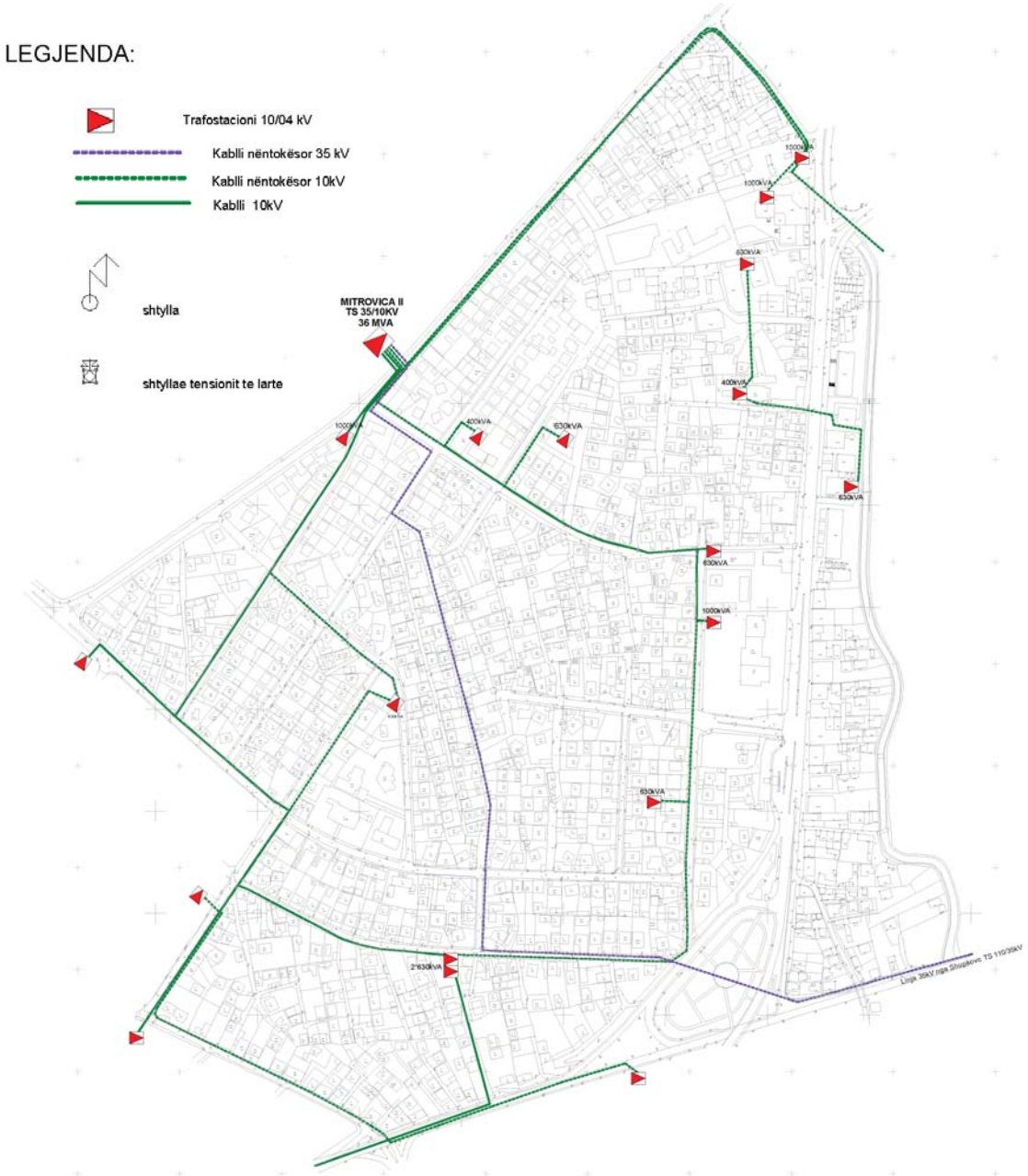

Hartografika 15: Infrastruktura teknike - Energjia elektrike

8.2 Rrjeti i ujësjellësit dhe furnizimi me ujë të pijshëm

Furnizimi më ujë të pijshëm duhet të përmirësohet konform rritjes së popullsisë, zhvillimit ekonomik dhe ngritjes së standardit jetësor, me implementimin e planit ekzistues për rritjen e kapaciteteve të fabrikës për përpunimin e ujit ose ndarjes së re të kapaciteteve ekzistuese.

Në saje të investimeve të konsiderueshme ekziston një rrjet funksional i furnizimit me ujë të pijes por i mbingarkuar si shkak i segmenteve të vjetruara të rrjetit furnizues, humbjeve në rrjet dhe kyçjeve ilegale të objekteve banuese.

Sipërfaqja e tërësishme e hapësirës urbane Ilirida, që është ~ 54.85 Ha, kurse numri i popullatës sipas anketës së bërë dhe profilit urban të Iliridës konsiderohet:

- rreth 5203 banorë rezident (banorë të përhershëm),
- rreth 400 banorë sezonal dhe
- rreth 69 të punësuar apo ushtrues të bisneseve private, që konvergjojnë nga zonat tjera.

prandaj përvetësojmë shifrën prej 5600 banorëve / shfrytëzuesve.

Nr.	Pozicionet	Koeficientët	Totali
1	Norma e harxhimit të ujit për një banor	**N = 200 l/b/ditë**	
2	Koeficienti i jonjëtrajtshmërisë	**K = 2.0**	
3	Sasia e nevojshme për furnizim	**Qmes = 46.29 L /s**	
4	Humbjet në rrjetë merren gjithsejt 20% e prurjeve të përgjithshme	**H = 11.57 L / s**	
	Gjithësejt :	**57.86 L /s**	

Duke marrë në konsideratë harxhimet e mëdha të ujit për pije preferohet që për ujitjen e sipërfaqeve të mëdha gjelbëruese, për larjen e rrugëve dhe trotuareve, për shërbimet e autolarjeve të hulumtohen mundësitë e shfrytëzimit të ujërave nëntokësore. Nevojat për ujitjen e sipërfaqeve gjelbëruese janë si vijon:

1. Sipërfaqet dekorative të qytetit.....14 -18 l / m2
2. Sipërfaqet e mbjella me lule .....14 -18 l / m2
3. Larja e shesheve gjatë ditëve të nxehta..... 2 l / m2
4. Drunjët e porsambjellë në tre vitet e para.....18 -27 l / një dru duke marrë për bazë nevojat 6 -10 ujitje në ditë.

Konkludim :

Në bazë të të dhënave të lartëcekura konkludojmë se sasia e nevojshme për të furnizuar me ujë të pijes hapësirën urbane 'Ilirida ' është:

Qmes/ditë = ...(l/s),

Diametri i gypave Ø450 mm dhe Ø200 i plotëson kushtet e nevojshme për furnizim me ujë por duhet të ndërrohen me gypa plastike (PE ose te ngjashëm) duke e përfshirë edhe ndryshimin e pusetave si dhe pjesëve fazonike.

Të gjitha projektet e planifikimit të rrjetit dhe realizimit të tij për hapësirën urbane të Iliridë duhet të jenë pjesë integrale e planit rregullues urban në kapitullin e ardhshëm të zgjidhjes konceptuale.

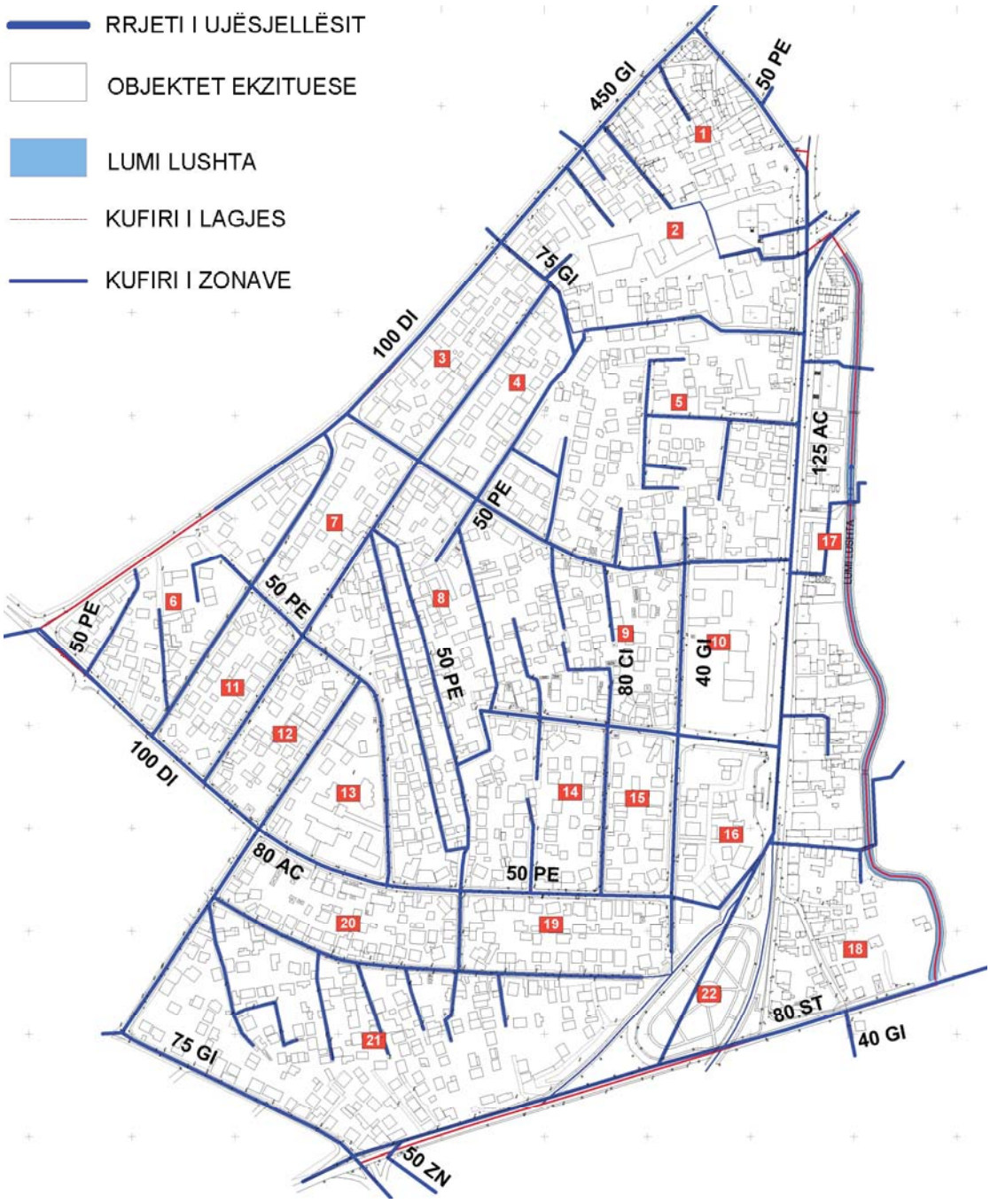

Hartografika 16: Rrjeti i furnizimit me ujë të pijshëm

8.3 Largimi i ujërave të ndotura (fekale dhe atmosferike)

Zona urbane e Iliridësës është kryesisht e mbuluar me rrjet të kanalizimit fekal dhe ujërave atmosferik, mirëpo shkarkimi i tyre bëhet në lum të hapur. Ndërtimi dhe mirëmbajtja e një sistemi efikas për mbledhjen e ujërave të zeza si dhe ndërtimi i një impianti[5] për pastrimin e tyre është parakusht i rëndësishëm për ngritjen e standardit jetësor.

Sipas shënimeve të marra nga kompania "Ujesjëllësi Regjional", gati e tërë hapësira e përkufizuar e Iliridës, është e përfshirë me rrjetin e kanalizimit fekal, por ka edhe segmente të rrjetit të kanalizimit fekal të kombinuar d.m.th. ujërat fekale janë të përziera me ujërat atmosferike. Rrjeti për largimin e ujërave fekale është i punuar me gypa të beton armesë me diametra të ndryshëm, kurse një numër i pusetave janë të dëmtuara dhe u mungojnë kapakët e gizës.

5 Sipas PZHU-së është paraparë që në pikën më të ulët të qytetit, ku bashkohen Ibri dhe Sitnica në një sipërfaqe prej ~ 2Ha të vendoset impianti për trajtimin e ujërave të zeza.

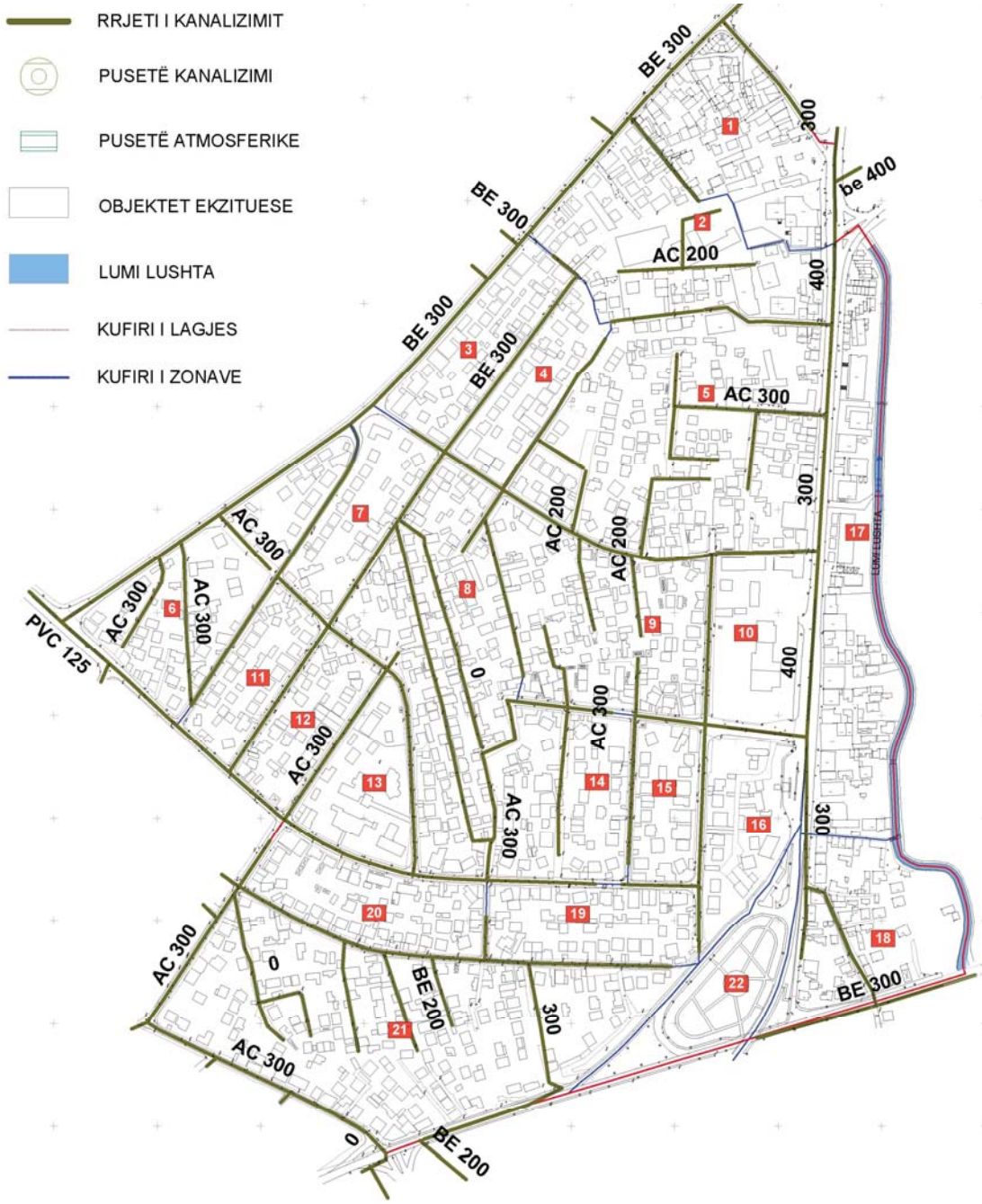

Hartografika 17: Rrjeti i largimit të ujërave të zeza

8.4 Ngrohja / Furnizimi me ngrohje

Pasi sistemi i ngrohjes qëndrore nuk ka fare shtrirje në pjesën jugore të qytetit dmth. edhe në ZU të Iliridës, rezulton se çështja e ngrohjes përcillet me probleme të ndryshme pasi shumica e shtëpive dhe banesave përdorin ngrohjet alternative si: drurin, thëngjillin, gazin, rrymën, etj. Trajtimi i kësaj problematike duhet të ketë çasje të mirëfilltë dhe serioze. Shtrrirja e rrjetit të ngrohjes në lagje do të kishte efekte shumë pozitive, si në aspektin e shpenzimeve, poashtu edhe të kursimeve, si dhe do ti shmangë mundësitë e dëmtimeve të rrjeteve të infrastrukturës.

Rekomandimet:

- Të bëhet shtrirrja graduale e rrjetit të ngrohjes fillimisht në akset kryesore rrugore e më pas edhe në akset tjera.
- Të shqyrtohet mundësia e ndërtimit të ngrohtores me kapacitete të mjaftueshme.

8.5 Telekomunikimet

Hapësira urbane e Iliridës, në aspektin telekomunikativ mbulohet me shërbimet e tre kompanive përkatëse PTK, IPKO dhe Kujtesa.

Të gjitha ofrojnë shërbimet e telefonisë, TV dhe internetit. Sipas të dhënave të tyre rrjeti telekomunikativ është i realizuar me kabllot nëntokësore të shtrira përgjatë kanaleve kabllore, si dhe në shtylla druri, metali, etj. Aktualisht numri i mundshëm i kyçjeve telefonike i përmbush kërkesat e Iliridës. Momentalisht përdoren lidhjet radiodifuzive por është duke u punuar në rrjetin e ri të kabllimit optik me qëllim të rritjes së kualitetit të telefonisë (telefonia digjitale).

Konkludim – Lidhjet kabllovike të shumicës së linjave është bërë prej një objekti në objekt tjetër, lidhjet e zonave janë bërë duke kaluar rrugët si rrjetë merimange, duke shëmtuar hapësirën e zonës Urbane, prandaj obligohen të bëjnë zgjidhje me shtrirje të kabllove nëntokësore.

Instalimet ekzistuese të infrastrukturës teknike, në të shumtën e rasteve janë realtivisht të amortizuara, disa prej tyre të pa instaluara, kurse disa janë në proces e sipër sipas planeve zhvillimore të organizatave gjegjëse. Ndërtimet e reja paraqesin imperativ për instalime të reja të infrastrukturës teknike duke pasur parasysh ruajtjen e resurseve ekzistuese të vendit dhe ruajtjen e ambientit.

Instalimet e ujësjellësit-Rivlersimi dhe plotësimi i sistemit ekzistues

Instalimet e kanalizimit-Rivlersimi dhe plotësimi i sistemit ekzistues

Akumulimet e ujërave atmosferik – Punimi i kolektorëve dhe vendosja e ujëmbledhësve

Instalimet e ngrohjes - Programi i ruajtjes së energjisë dhe ambientit

Instalimet e rrjetit kabllovik – Largimi i të gjitha antenave satelitore

Instalimet e internetit – sistem qendror i instalimeve

Ndriçimi publik - funksional, dekorativ dhe reprezentativ

II.9 Infrastruktura rrugore dhe komunikacioni

9.1 Rrjeti rrugor

Rrugët kryesore të zonës urbane Ilirida, janë të asfaltuara dhe mirëmbahen deri diku, një numër i madh i rrugëve lidhëse dhe rrugicave janë të shtruara me kubëza betoni. Rrjeti i rrugëve mund të themi se aërsisht është i kompletuar. Ura si vij lidhëse e dy Zonave – Iliridës me Urën e Gjakut është në një gjendje relativisht të mirë.

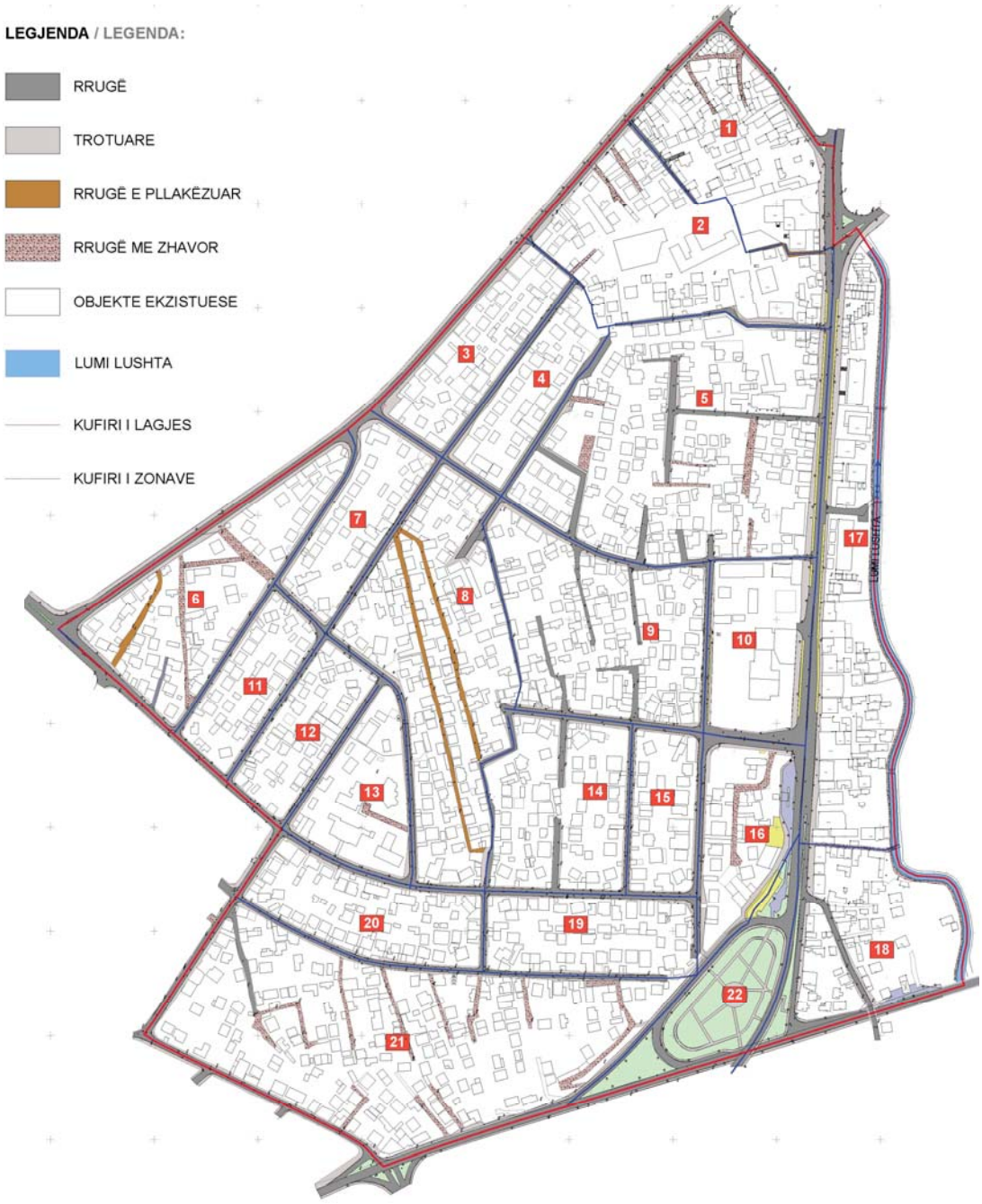

Hartografika 18: Rrjeti i rrugëve kryesore dhe lidhja e tyre

9.2 Trafiku publik

Mobiliteti, si edhe në brendinë e qytetit, është shumë i hendikepuar pasi mungon sistemi i transportit urban. Në vend të transportit urban ka numër të madh të auto-taksive, që dmth. se banorët e qytetit janë të varur nga transporti individual. Një vështirësi shtesë këtu paraqet edhe rrjeti i rrugëve dhe shtigjeve të cilat nuk janë të përshtatshme për këmbësorë dhe biçiklista.

9.3 Qarkullimi i këmbësorëve, biçiklistëve dhe të hendikepuarve

Rrjeti i komunikacionit të këmbësorëve dhe biçiklistëve në ZU Ilirida, pothuajse nuk ekziston fare, edhe pse është element shumë i rëndësishëm i mobilitetit urban.

Këmbësorët përbëjnë numrin më të madh të pjesëmarrësve në komunikacion me vlerësimet 60-80% të pjesëmarrësve të tërësishëm. Kjo dmth. se të gjitha rrugët dhe rrugicat shfrytëzohen nga këmbësorët, si dhe në një përqindje edhe nga biçiklistët. Edhe vajtja-ardhja në shkollë bëhet në masë të madhe në këmbë.

Pastaj edhe nevojat imediate të të hendikepuarëve në proceset e sotme të planifikimit të sistemit të rrugëve, duhet trajtuar seriozisht. Gjendja aktuale nuk është aspak e përshtatshme, prandaj duhet kërkuar përmirësime dhe plotësime.

9.4 Vendparkingjet për automjete

Çështja e vendparkingjeve, është shumë e rëndësishme dhe çështja më e diskutueshme gjatë procesit të planifikimit urban. Në ZU Ilirida, pothuajse nuk ka fare trajtim për vendparkingje publike, për vijat dhe që frekuentohen nga nevojat ditore të banorëve rezident dhe atyre nga tjerat zona.

> Koncepti i zgjidhjes urbano – arkitektonike si kapitull pasues do të ofroi skenarët e zgjidhjes sa më të favorshme të infrastrukturës rrugore duke trajtuar të gjitha çështjet të cilat ndërlidhen me të si : trafiku publik, vendparkingjet, qarkullimin e këmbësorëve, biciklistëve dhe të hendikepuarve.

II.10 Peisazhi, mjedisi, hapësirat e lira

10.1 Hapësirat përreth lumit Lushta

Brigjet e lumit Lushta, janë hapësira të rëndësishme për pushim dhe rekreacion të Iliridës, edhe pse shtrihen në zonën perëndimore. Mirëpo mirëmbajtja jo adekuate si dhe shfrytëzimi i këtij thesari natyror si kolektor-mbledhës i ujërave fekale paraqet rrezikshmëri për ambientin dhe njerëzit.

Pasi që edhe ashtu janë degraduar disa parametra elementar ambiental, duhet bërë çmos që të funksionalizohet sadopak shfrytëzimi i mundshëm i brigjeve nga banorët dhe të tjerët.

> Këto elemente pretendojnë të jenë pjesë e konceptit përfundimtar të zgjidhjes rregulluese urbane, prandaj këto hapësira duhet siguruar në planin rregullativ dhe të mos lejohet ndërtimi në to.

10.2 Hapësirat publike – park, gjelbrim dhe shesh

Ilirida ka në dispozicion shfrytëzimin e parkut "Xhevë dhe Fehmi Lladrovci", që deridiku ka plotësuar një boshllëk të madh të hapësirave gjelbëruese në kuadër të Zonës Urbane, edhe pse frekuentimi i tij ditor bëhet edhe nga zonat tjera Urbane. Hapësira tjera gjelbërimi pothuajse nuk ka zona Urbane, shkaku i thjeshtë mostrajtimi i tyre.

Përjashtim mund të bën gjelbërimi i lartë përgjatë rrugës ndarëse me ZU Fidanishte.

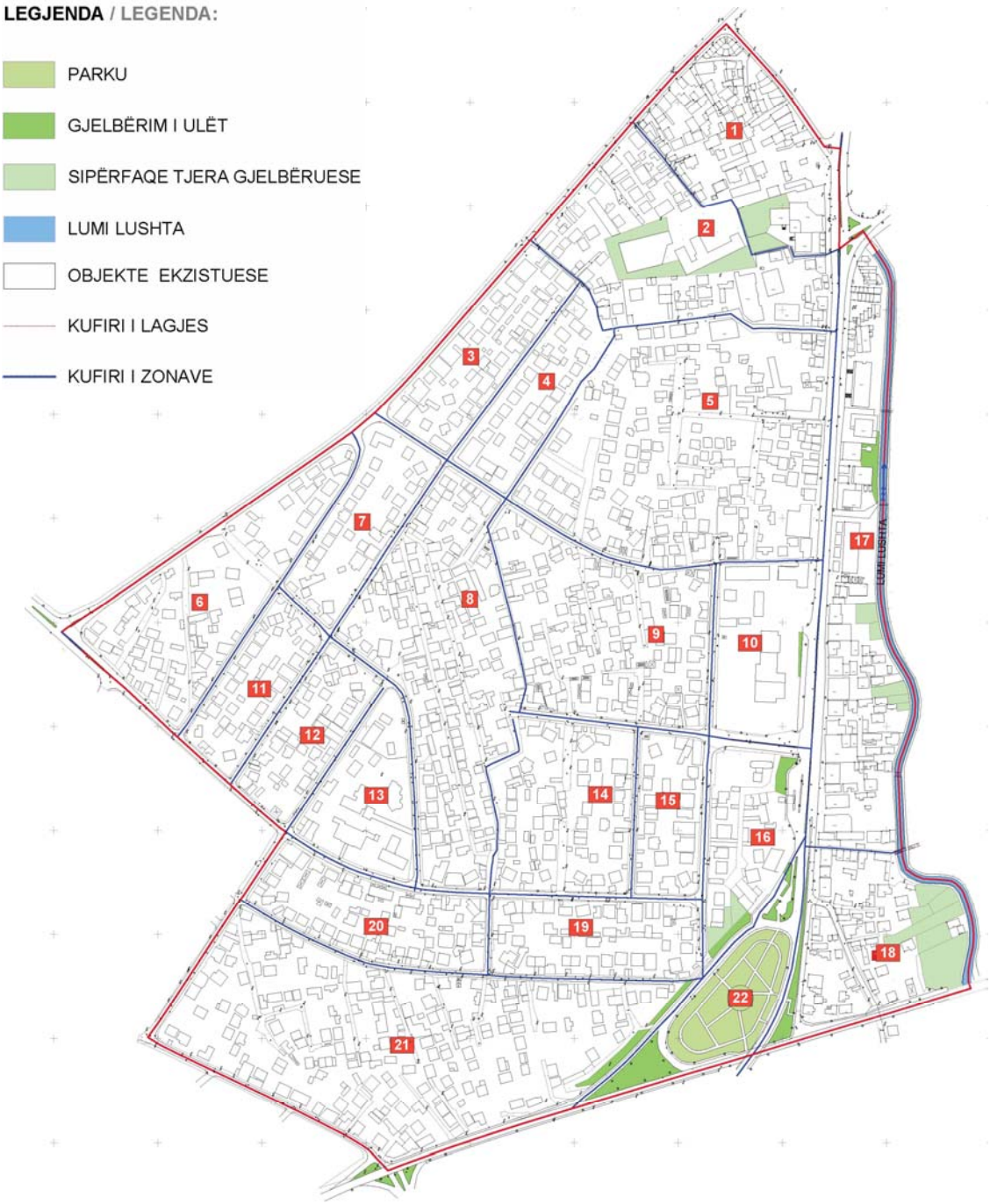

Hartografika 19: Hapësirat publike- park, gjelbërim dhe shesh

10.3 Hapësirat e lojërave për fëmijë

Në ZU Ilirida thuajse, vlerësimet e përgjithshme favorizojnë mungesën e hapësirave të lojërave për fëmijë. Këtu kemi parkun "Xhevë dhe Fehmi Lladrovci", i cili shfrytëzohet edhe si hapësirë për lojë dhe rekreacion të fëmijve.

10.4 Hapësirat sportive

Kualiteti dhe oferta e hapësirave për sport dhe rekreacion, duhet të trajtohet në rang qyteti dhe si e tillë kualifikohet si jo e kënaqshme, prandaj në këtë kontekst edhe ZU Ilirida, mbetet për të dëshiruar. Një pjesë e aktiviteteve sportive zhvillohet në zonat kufizuese, atë të Fidanishtes dhe Zhabarit.

Një vij, edhe pse segment i shkurtër i mundësisë së qasjes, paraqet lumi Lushta, ku mund të ketë shteg rekreimi.

Hapësirat sportive duhet plotësuar patjetër me infrastrukturë përcjellëse, si rrugë, parkingje, etj.

II.11 Ambienti (toka, uji, ajri)

11.1 Problematika e ndotjeve industriale (toka, uji, ajri)

Impiantet prodhuese të kompleksit industrial Trepça përgjatë dekadave të tëra kanë ndotur ajrin, ujin dhe tokën jo vetëm të qytetit dhe rrethinës së afërt të Mitrovicës por edhe regjionit të gjerë përreth. Kjo ndotje e ajrit, ujit dhe tokës është regjistruar, të dhënat janë grumbulluar dhe janë analizuar në mënyrë permanente por efektet pozitive për mbrojtje asnjëherë nuk kanë qenë të kënaqshme.

Në kontekst të analizave, hulumtimeve dhe studimeve pas lufte edhe OBSH (Organizata Botërore për Shëndetësi), ka bërë një studim që ka rezultuar se ekziston një ndotje e konsideruar e ambientit me plumb dhe metale tjera nga deponitë e mbeturinave industriale.

- Toka - Ndotja e tokës bëhet në mënyrë direkte dhe indirekte.

  Ilirida si hapësirë urbane paraqet një zonë me shkallë relativisht më të ulët të ndotjes, megjithatë edhe Ilirida si hapësirë urbane iu është nënshtruar poashtu mënyrës indirekte të ndotjes. Ndotja e tokës në mënyrë direkte bëhet nga vetë prania e deponive dhe djerrinave. Shtrohet një nevoj e punimit të disa parametrave se si duhet vepruar me tokat e ndotura gjatë ndërtimit të objekteve të reja dhe duhet tentuar në maksimum zgjerimin e sipërfaqeve gjelbëruese dhe mbjelljen e fidaneve.
- Ajri - Pasiviteti i prodhimtarisë industriale, ka reduktuar mjaft ndotjen e ajrit, mirëpo prapë se prapë, ajri është tepër i ndotur si shkak i deponive të hapura të mbeturinave industriale, pastaj ndotjen e ajrit e rrisin edhe faktorët tjerë si: ngrohja e shtëpive me dru dhe thëngjill, rritja e numrit të automjeteve dhe komunikacioni i dendur. Ndotja e ajrit kryesisht ndodhë nga këto materiale: Pb, Zn, As, Cd, SO2.
- Uji (Ndotja e lumenjëve) - Nëpër zonën urbane Ilirida tangjenton lumi Lushta, i cili në mungesë të impianteve për kullimin e ujërave të zeza, derdhjeve të kanalizimeve, paraqet një burim shtesë të ndotjes së ambientit.

Lumi Lushta, tangjenton kufirin lindor të ZU Ilirida, i cili edhe aktualisht në këtë pjesë shërben si kolektor i ujërave të zeza të cilat derdhen më pastaj edhe në lumin Ibër.

11.2 Prioritetet në lëmin e mbrojtjes së ambientit

Duke pasur parasysh se problematika e ndotjeve industriale (toka, uji, ajri) do të jetë prezente edhe për një kohë të gjatë dhe me qëllim zvogëlimi të ndikimit negativ dhe të mbrojtjes së ambientit sipas planeve hapësinore të qytetit janë caktuar këto prioritete:

- Përgatitja e projekteve për sanimin e deponive
- Vëzhgimi i nivelit të ndotjes së tokës, ujit dhe ajrit
- Programet për eliminimin e koncentrimit të plumbit dhe metaleve tjera
- Programe për trajtimin e ujërave të ndotura dhe ujërave industriale
- Zgjerimi i sipërfaqeve të gjelbërta
- Përdorimi i teknologjive ekologjike
- Implementimi i standardeve të BE-së

II.12. SWOT Analiza dhe përmbledhja e njohurive

12.1 SWOT Analiza

SWOT-Analizat sipas grupfushave tematike hedhin në dritë gjendjen e tanishme dhe tregojnë vështirësitë dhe pengesat për zhvillimet e së ardhmes për hapësirën përkufizuese të Zonës Urbane Ilirida.

SWOT Analiza – Popullsia dhe ekonomia

Përparësitë	Mangësitë - Dobësitë
- Popullata me moshë të re - Fuqia e lirë punëtore - Fuqizimi i ndërrmarjeve të vogla dhe të mesme - Kapacitetet ekzistuese të mjaftueshme për rizhvillim të banimit	- Papunësia e lartë - Buxheti i vogël
Mundësitë - Shanset	**Kërcënimet - Rreziqet**
- Veprimtaritë Kulturore – me objekte adekuate - Ngritja e nivelit ekonomik me krijimin e parakushteve për zhvillim ekonomik - Ngritja e proceseve të reja teknologjike me iniciativa private	- Ndarja e buxheteve - prioritetet - Funksionimi i plotë i një Komune si një tërësi

SWOT Analiza – Infastruktura sociale (Arsimi, Shëndetësia etj)

Përparësitë	Mangësitë - Dobësitë
- Dendësi e banorëve që mundëson numër të nxënësve për të gjitha niveleve të arsimit dhe edukimit - Prania e dy enteve shëndetësore – njëri ambulantor - Prania e një ish qendre për punë sociale	- Hapësirat e pamjaftueshme shkollore për numrin e nxënësve dhe mësimi me ndërrime - Mungesa e pajisjeve teknike dhe laboratorëve - Infrastrukturë e pamjaftueshme shëndetësore
Mundësitë - Shanset	**Kërcënimet - Rreziqet**
- Sigurimi i lokacionit për zgjerimin e shkollës - Sigurimi i lokacioneve të reja për objekte të reja shkollore - Zvogëlim i perimetrit të lëvizjes së nxënësve	- Prania e dukurive negative nëpër shkolla

SWOT Analiza - Shfrytëzimi i tokës ndërtimore, Infrastruktura teknike, rrugore dhe komunikacioni

Përparësitë	Mangësitë - Dobësitë
- Kapacitetet ekzistuese funksionale për banorët rezident - Resurset e ujit – deridiku të mjaftueshme - Sistem funksional i telekomunikimit	- Mosekzistimi i politikës së kontrollit të ndërtimeve në tërë qytetin - Joefikasiteti në parandalimin e plotë të ndërtimeve pa leje në zonat pa infrastrukturë adekuate - Jostabiliteti i rrjetit elektrik, humbjet dhe defektet në rrjet - Jofunksionimi i sistemit të transportit urban - Mungesa e shtigjeve për këmbësor dhe biçikleta - Numri i madh i autotaksive dhe mungesa e hapësirave për sistemim të tyre
Mundësitë - Shanset	**Kërcënimet - Rreziqet**
- Fuqizimi dhe kontrolli më i mirë i shfrytëzimit të tokës - Përmirësimi i infrastrukturës rrugore - Përmirësimi i rrjetit elektrik - Përmirësimi i rrjetit të ujësjellësit dhe kanalizimit - Aktivizimi i sistemit të transportit urban - Realizimi i shtigjeve të këmbësorëve dhe biçiklistëve - Realizimi i pikave të parkingjeve publike	- Çështjet e pazgjidhura pronësore - Ndërtimi i shkapërderdhur dhe larg çasjes së mirëfilltë në infrastrukturë - Largimi i pjesërishëm i pakoordinuar i mbeturinave - Hapësirat e pamjaftueshme të parkingjeve publike

SWOT ANALIZA – Peisazhi, hapësirat e lira dhe ambienti

Përparësitë	Mangësitë - Dobësitë
- Hapësirat e lira përgjatë lumit Lushta - Potencialet e sportit dhe rekreacionit	- Shkarkimi i ujërave të zeza në lumin Lushta
Mundësitë - Shanset	**Kërcënimet - Rreziqet**
- Përmirësimi i gjelbërimit dhe mirëmbajtja - Zgjerimi i sipërfaqeve gjelbëruese - Programet për pastrimin e ambientit nga koncentrimi i plumbit dhe metaleve të rënda	- Koncentrimi i lartë i metaleve të rënda në tokë (plumbi, kadmiumi, arseni etj)

12.2 Përmbledhje e njohurive

Përmbledhja e njohurive themelore të fazës së analizës dhe SWOT-it shërben për fokusimin e problemeve akute të Zonës Urbane Ilirida, si dhe për theksimin e fushave të veprimit, skenarëve të zhvillimit dhe përpilimit të planit rregullues urban.

- Prona

Bazuar në referimet e mësipërme dhe dokumentacionet disponuese rreth çështjeve pronësore në hapësirën urbane të Ilirida, problemet kyçe qëndrojnë në joazhuritetin e rregullimit pronësoro-juridik të tyre.

- Populllësia

Hapësira urbane Ilirida, ka shënuar shtim të popullatës në dy dekadat e fundit si rezultat i migrimit të popullatës fshat-qytet; migrimit të popullatës veri-jug; shtimit natyror të popullsisë, etj. Më pastaj numrit të popullsisë rezidente të ILIRIDËS i shtohet edhe popullsia jorezidente (sezonale) – e ardhur, qoftë nga pjesë tjera urbane dhe rurale ose nga diaspora.

Bazuar në referimet e mësipërme rreth popullatës aktuale të Iliridës (viti 2010) duke përfshirë edhe qytetarët jorezident, një numër i përafërt i popullatës prej 5600 banorëve duket më reali, kurse numri i parashikuar për vitin 2025 në bazë të varianteve përllogaritëse del se do të ishte rreth 8470 - 8500 banorë.

- Ekonomia

Sektori prodhues tani për tani është tërësisht pasiv edhe pse potenciali qëndron jashtë kufijve të ZU Ilirida. Pa përfundimin e procesit të privatizimit nuk do të ketë areale të rëndësishme për ndërmarrje prodhuese apo shërbyese.

Tregëtia dominon në sektorin privat dhe karakterizohet me shitore të vogla. Zhvillimi i tregtisë krahas hapësirës së mangët vështirësohet edhe si pasojë e koeficientit të ulët konsumues.

Sektori i shërbimeve është sektor i domosdoshëm për ofrimin e përkrahjes dhe zhvillimin e ndërmarrjeve tjera, mirëpo struktura ekzistuese e veprimtarive shërbyese ndihmon shumë pak zhvillimin ekonomik dhe pothuajse nuk ekziston fare.

- Papunësia dhe fuqia punëtore

Shkalla e lartë e papunësisë paraqet një ndër problemet kryesore për zhvillimin e ardhshëm. Në situatën e tanishme ekonomike kërkohen kryesisht aftësi profesionale që ju mundësohet të punojnë në sektorin privat. Kjo përmban sidomos aftësi në ndërmarrësi, tregëti dhe zanate.

- Banimi

Zhvillimi i hapësirave banuese (fondit banues) nuk bëhet në mënyrë të kontrolluar institucional, pasi përveç zhvillimeve në segmentet mes akseve kryesore rrugore kemi zhvillime edhe në pjesët ku çasja e mirëfilltë në infrastrukturën rrugore dhe teknike mungon.

- Infrastruktura sociale – Arsimi dhe Shëndetësia

Si pasojë e hapësirave të pa mjaftueshme shkollore fëmijët mësojnë në 2 turne. Përveç saj ka edhe vështirësi tjera, pasi pajisjet janë të pamjaftueshme, mungon kuadri i kualifikuar arsimorë, laboratorët dhe bibliotekat.

- Objektet e kultit dhe trashëgimia kulturore

Zona Urbane e Iliridës muk posedon të mira kulturore, mirëpo aspekti i trashëgimisë është një sektor multidimensional, prandaj në situatën momentale politike, kultivimi dhe zhvillimi i mëtejmë i trashëgimisë kulturore paraqet një sfidë të madhe.

- Infrastruktura teknike dhe komunikacioni

Rrjeti i rrugëve brenda zonës ende është i pakompletuar. Vetëm rrugët kryesore janë të asfaltuara, si dhe një shumicë dërmuese e shtruar me kubëza.

Përmirësimet apo edhe zgjerimet në rrjetin ekzistues duhet të shqyrtohen. Gjithashtu duhet ritrajtuar udhëkryqet rreth ngritjes së funksionalitetit të tyre.

Shtigjet për biçiklista nuk ekzistojnë fare, kurse shtigjet për këmbësor nuk janë adekuate gjë që paraqet rrezik për pjesëmarrësit në komunikacion.

Mungesa e një sistemi të transportit urban ndikon që mobiliteti brenda qytetit të jetë shumë i hendikepuar, kurse banorët e qytetit janë të varur nga transporti individual.

Shkarkimi i ujërave të zeza në lum dhe mungesa e përpunimit të tyre si dhe pjesërisht largimi i pakoordinuar i mbeturinave, mund të paraqesin rrezik për shëndetin dhe ambientin.

- Kualiteti jetësorë / Ambienti

Nevoja për sipërfaqe banimi duket të jetë ende e lartë. Një numër i madh i ndërtimeve të vjetra kanë nevojë për sanim.

Kualiteti dhe oferta e hapësirave për sport dhe rekreacion, kërkon përmirësime dhe plotësime. Hapësirat përgjatë lumit Lushta, paraqet një potencial të zonës rekreuse.